nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 70 lir

TRST, nedelja, 6. julija 1969

Leto XXV. - Št. 155 (7349)

Ob novi krizi

Italijanska socialistična stranka se je razklala; stari voditelj italijanskega socializma Pietro Nenni je zaman skušal preprečiti najhujše. Realnost je bila krutejša in močnejša kot pa njegova idealistična in čestokrat celo romantična stališča. PSI je razpadel na dve sestavini, ki sta se razvezali, še preden je bila med njima sklenjena trdna zakonska vez.

Izstopi ministrov in podtajnikov, ostavka zunanjega ministra Nennija, ustanovitev nove socialdemokratske stranke, razdelitev strankinega premoženja in sedežev, opredeljevanje posameznih strankinih voditeljev itd., vse to je kronika včerajšnjega, današnjega in prihodnjih dni, ki je v tem članku nimamo namena navajati, ker je dosegljiva vsak dan preko sredstev javnega obveščanja.

Pač pa razkol v socialistični stranki v vsej svoji jasnosti kaže na globoko krizo, ki se javlja v celotnem našem sistemu in ki zajema tudi politične stranke. Dogajanje v Italiji namreč že nekaj časa priča, da stranke niso več poglavitna gibala, ki usmerjajo družbo, ampak se akcije pojavljajo najčešče zunaj njih ter mimo njih. Vodstva strank niso več sposobna — vsaj takšnih strank ne, ki sestavljajo sedanjo koalicijo levega centra — rešiti pomembnih vprašanj, ki silijo na italijanski politični oder zavoljo pritiska delovnih in ljudskih množic, sindikalnih akcij, dejavnosti strokovnih organizacij itd., niso sposobna ustreči težnjam mlade generacije, ki se osvobaja pokroviteljstva in hoče uveljaviti svojo voljo po odločanju v javnem življenju.

Italijanska družba se je na vsem lepem znašla na razpotju: po dosedanji poti levega centra, nad katerim visi obremenjujoča hipoteza konservativizma, ni moč več dalje. Tudi ni dovolj trditi, da je izhod iz sedanjega položaja v politiki levega centra in v družbi, ki «se premika».

Potrebne so radikalnejše izbire, ki bodo ustrezale težnjam delovnih ljudi po pogumnih reformah in po večjem sodelovanju, kadar gre za odločanje.

Dandanes nihče več resno ne jemlje v poštev navajanja podatkov, kako se državni dohodek v okviru sedanje politike levega centra letno povečuje za pet ali šest odstotkov, ko pa se zlasti državljani s stalnimi in skromnimi prispevki zavedajo, da iz tega krožnika jedo vsi, revni in bogati; revni s ta malo žličko, bogati pa z zajemalko.

Naša družba se, žal, razvija zelo enakomerno in so razlike v življenjski ravni med spodnjimi in zgornjimi plastmi vse večje, vse večje pa so tudi krivice. Zato nastajajo konfliktni položaji, hudi mezdni spori in tudi pritisk v smeri odločnejšega političnega reševanja družbenih zapletov.

S temi vprašanji se na današnji stopnji italijanske družbe ne soočajo samo levičarske opozicijske sile (KPI in PSIUP), ampak tudi socialisti, ki so se prav zavoljo različnosti v gledanjih na temeljna vprašanja našega razvoja tudi razšli; s temi vprašanji se spopijemajo tudi krščanski demokrati, ki so na izrednem kongresu v Rimu s svojo levo komponento pokazali, da si zamišljajo nadaljnji družbeni skok v tesni povezavi med vsemi naprednimi silami v državi.

Zato smo v sedanjem trenutku priče ostremu boju med naprednimi silami, ki jih moremo zaslediti v domala vseh strankah, zlasti pa v dveh najmočnejših ljudskih gibanjih, kot sta KD in KPI — in med konservativnimi silami, ki so prisotne v tradicionalnih konservativnih strankah (in tudi v naprednih gibanjih!). Ločnica med naprednimi in konservativnimi stremljenji ne poteka torej med tradicionalnimi naprednimi in konservativnimi strankami, in torej posest takšne ali drugačne strankine izkaznice še ni dokaz pripadnosti tej ali oni smeri, ampak je pri opredeljevanju poglaviten napreden ali konservativen odnos do posameznega pojavljajočega se vprašanja.

Izredni kongres KD in seja CK PSI sta dosedanjo krizo, ki je že dalj časa tlela pod pepelom levega centra, samo še bolj postavila v žarišče ter vse dejavnike naše družbe postavila pred odgovorne naloge.

Italijanski socializem si je s težavo ponovno pričel utirati politični prostor med demokrstjansko in komunistično stranko, kjer bo skušal odigrati pomembno vlogo na sedanji stopnji uveljavljanja socialistične demokracije in udeležbe ljudskih množic pri odločanju. Njegova nadaljnja pot je polna negotovosti in samo večja organiziranost bo mogla izpolniti nastalo vrzel.

Krščanska demokracija je sicer stranka relativne večine, toda s svojimi osmimi strujami in močno levico (32,5 odstotka glasov) predstavlja šibko politično silo, ki je razdeljena v poglavitnih vprašanjih, med katere sodi tudi sodelovanje s komunisti. Levica KD zagovarja to sodelovanje v okviru «ustavne pogodbe» ter se pri tem sklicuje na sodelovanje med ljudskimi silami v povojnih borbah za demokratično ustavo. Po sodbi demokristjanske levice je takšno sodelovanje moč ustvariti tudi v sedanjem obdobju. Dejansko pa že dalj časa obstaja v okviru akcijske enotnosti med sindikati, ki težijo celo po organizirani enotnosti, medtem ko organizacija delavcev ACLI dovoljuje svojim članom glasovanje za katerokoli in ne samo za demokristjansko stranko, kot je bilo doslej.

Vse to kaže, da dosedanja zavezništva niso nekaj trdnega in da politični položaj v državi dovoljuje možnosti iskanja novih zavezništev v okviru krajevnih organov oblasti, v akcijah delavcev, možnosti novih (oziroma starih) zavezništev naprednih sil v parlamentu, kadar se pojavljajo temeljna vprašanja družbenega napredka.

Italijanska komunistična stranka je po kongresu v Bologni, po dogodkih na Češkoslovaškem ter po sestanku partij v Moskvi razčistila svoj program in pokazala, da zavzema v odnosu do domačih in mednarodnih vprašanj takšna stališča, ki ustrezajo težnjam italijanskega ljudstva, in je zato tudi pripravljena biti partner v povezavah za napredno reševanje obstoječih vprašanj italijanske družbe.

Razkol v PSI, strujanje in spori v KD, nesposobnost ustvarjanja nove trdne večine in vladna kriza napovedujejo dokaj vroče poletje 1969, narekujejo pa zato tudi večjo angažiranost naprednih sil za iskanje politične rešitve iz sedanjega zapletenega položaja ter odgovorno zavzetost širokih slojev državljanov pri urejanju svoje prihodnosti, da ne dopustijo možnosti avtoritativnega posega v rast naše družbe, ki bi zavrl pot napredka in demokracije.

Včeraj zjutraj so se začeli ustni zrelostni izpiti na slovenskem klasičnem liceju

SKORAJ SOGLASNA OBSODBA

Socialdemokratski razkol v oceni italijanskih političnih strank

Izjave Longa za KPI, Parrija, socialistov iz CGIL, «morotejcev» in levice KD, vodstva PSIUP, PLI, PRI in MSI - Pozivi k budnosti proti avtoritarnim poskusom

RIM, 5. — Kljub odsotnosti marsikaterega vodilnega člana zaradi poletnih počitnic se vodstva strank izrekajo o novi krizi, ki je zajela s socialistično stranko tudi vladno koalicijo leve sredine.

V prvih jutranjih urah se je na sedežu v Ul. Botteghe Oscure sestalo vodstvo KPI, katerega seje pa se niso udeležili nekateri člani, ki so v tujini. Po seji, na kateri je bil govor o socialdemokratskem razkolu, je tajnik KPI Luigi Longo dal poseben intervju partijskemu glasilu «l'Unità».

Glede razkola samega je dejal, da so ga «socialdemokratski voditelji pripravili temeljito, s hladnokrvnostjo in metodično». O dejstvu, da se Tanassijeva skupina ni pridružila niti predlogu o paritetičnem vodstvu, ki bi ji — kot manjšini — dal nesorazmerno večjo oblast od tiste, ki bi ji pripadala po demokratičnih načelih strankinega življenja, je Longo citiral uvodnik «Avanti», ki pravi, da gre za «neodgovorno dejanje po enem mesecu hudega izsiljevanja».

Politični položaj, ki je nastal po razkolu, obvezuje vse levičarske sile, tako iz laičnega kakor iz katoliškega tabora in — seveda tudi KPI — k «iskanju načina, kako premostiti to, kar ločuje, ter nezaupanje in pričeti dejavnost, ki naj omogoča srečanje», v katerem naj bi vsaka sila nekaj prispevala.

Longo je nato povezal krizo v PSI in KD s širokim razmahom množičnih in enotnih borb v državi, ki se zavzemajo za «novo politično usmeritev».

Ljudske, delavske in mladinske množice pritiskajo, da bi prišlo do «možnih stičnih točk» (med temi je omenil predvsem sindikalno enotnost), je poudaril Longo in nato zanikal, da bi razvoj dogajanj v KD označevala samo borba za oblast med posameznimi voditelji. Glede socialdemokratov je Longo izrekel mnenje, da so «še enkrat dokazali svoje konservativno poslanstvo in pripravljenost sprejeti nasvete tudi avtoritarnega značaja iz vrst gospodarjev in vmešavanje tujih sil v italijansko politično življenje». Poleg tega so na sklep socialdemokratov vplivali «volja premakniti na desno politično os države in tako onemogočiti, da bi se ta premaknila proti levi» in končno «drugi notranji in mednarodni dejavniki».

Pri tem je Longo omenil pritisk socialdemokratov na PSI, naj bi ta sprejela grobo protikomunistični dokument socialistične internacionale. «Zdi se mi,» je nadaljeval Longo, «da je na odločitev za razkol vplivala tudi mednarodna pogojitev, ki bi hotela povezati stranko nekemu atlantizmu starega tipa in pojmovanju, po katerem so ZDA vodilna država.» Kako so socialdemokrati prezirali notranjo demokracijo v stranki dokazuje, da je zanje to «prazen pojem».

Longo ni izključil v svoji izjavi možnosti, da bi «za sklepom socialdemokratov ne bil širši politični načrt, kar pa zahteva največjo budnost in široko politično iniciativo ljudskih množic in vseh organizacij.»

Glede vlade je Longo dejal, da bi si delal utvare tisti, ki bi se hotel vrniti k starim konservativnim formulam. Še posebej je poudaril, da bi morala demokrščanska levica odkloniti vsakršno zamisel enobarvne demokrščanske vlade.

«Naloga levičarskih sil,» je dejal Longo, «je iskanje, ob vzajemni samostojnosti in ob priznavanju obstoječih razlik, stičnih trenutkov.» PSI pa se lahko, kot je to postavila levica v stranki, vrne na mesto, ki mu naravno pripada. Svojo izjavo je Longo zaključil s pozivom, naj «bodo budni pred nevarnostmi, ki bi se lahko pojavile».

O socialdemokratskem razkolu so se izjavili sindikalisti CGIL, člani socialistične stranke Montagnani, Boni, Dido' in Verzelli, ki so mnenja, da je socialdemokratski razkol, ob pomanjkanju vsakršnega političnega vzroka, vzbudil gnev vseh socialističnih delavcev, še posebno pa vseh tistih, ki so upali v rešitev nekaterih perečih vprašanj, med katerimi v prvi vrsti zakon o delavskih pravicah.

Razkol ni presenetil katoliškega sindikalista Vita Scalie, tajnika CISL, ker ga je «pripravila, hotela in izvedla socialistična desnica» ob nizkotnem poskusu ločevanja med «filokomunisti in protikomunisti». Scalia je nato dejal, da spada socialdemokratski razkol v «načrt '70

(Nadaljevanje na 2. strani)

POSLEDICE RAZKOLA V SOCIALISTIČNI STRANKI

Celotna vlada je včeraj podala ostavko Socialdemokrati ustanovili novo stranko

Nenni je sporočil, da bo ostal v PSI - Poziv vodstva PSI članom Lombardi poziva levico, naj okrepi svojo aktivnost v stranki

RIM, 5. — Kriza v socialistični stranki, ki je dosegla vrhunec z razkolom, ki ga je povzročilo socialdemokratsko krilo, se razvija z bliskovito naglico in je zajela tudi vlado samo. Po izstopu socialdemokratskih ministrov je predsednik vlade Rumor sporočil predsedniku republike ostavko celotne vlade

Danes zjutraj so socialdemokrati obnovili svojo socialdemokratsko stranko pod imenom «Partito socialista unitario» (PSU). Nenni je sporočil, da bo ostal v PSI, čeprav ne bo več aktivno prisoten v življenju stranke.

Predsednik vlade Rumor je imel zjutraj vrsto razgovorov. Zjutraj se je sestal z Nennijem, zatem z De Martinom in La Malfo ter z bivšim demokristjanskim tajnikom Piccolijem in nekaterimi drugimi demokristjanskimi voditelji.

La Malfa je po sestanku z Rumorjem izjavil, da se ni moč izogniti vladni krizi. Sporočil je tudi, da se bo republikansko vodstvo sestalo v ponedeljek. V ponedeljek se bo sestalo tudi vodstvo demokristjanske parlamentarne skupine, vsedržavni svet pa se bo sestal v sredo ob 18. uri.

Nenni je sprejel zjutraj v svojem stanovanju De Martina. Pozneje je De Martinov predstavnik izjavil, da je Nenni potrdil De Martinu, da bo ostal v PSI. Nenni je tudi izjavil, da nima več časa in moči, da bi začel znova. Ne bo sicer zapustil političnega življenja, toda ne bo mogel več biti aktivno udeležen v življenju stranke.

Pozneje je Nennija sprejel tudi predsednik republike Saragat.

Popoldne ob 18. uri je Rumor sklical sejo vlade, ki je trajala samo deset minut. Takoj nato je Rumor odšel k predsedniku republike, da mu sporoči ostavko celotne vlade. Nato je ostavko sporočil tudi predsedniku poslanske zbornice Pertiniju in predsedniku senata Fanfaniju. Uradno poročilo vlade o ostavki pravi, da je bil Rumor po stanju, ki je nastalo zaradi ostavke nekaterih ministrov, mnenja, da je potrebna ostavka celotne vlade, s čimer so se strinjali vsi ministri.

Tiskovni urad predsedstva republike je javil, da je Saragat zaprosil Rumorja, naj vlada ostane na svojem mestu in opravlja tekoče posle. Da bodo parlamentarne skupine lahko imele dovolj časa za posvetovanje, bo Saragat začel posvetovanja šele v četrtek, 10. julija.

Davi so formalno ustanovili novo stranko z imenom «Partito socialista unitario», ki bo imela prejšnji znak PSDI. Tajnik stranke je Mauro Ferri, podtajnika pa Tanassi in Cariglia.

Na zborovanju je imel daljši govor Ferri, ki je prikazal razvoj dogodkov z vzornega kota socialdemokratov in je predlagal, naj se stranka ustanovi na podlagi ustanovne listine o socialistični združitvi z začasnim odborom, v katerem naj bodo tisti, ki so bili člani centralnega komiteja PSI in so sedaj izstopili, ter parlamentarci, ki so se pridružili novi stranki. V vodstvu pa naj bodo člani, ki so zapustili vodstvo PSI in bivši ministri. Vodstvo bo nato kooptiralo tiste voditelje, ki bodo potrebni za največjo učinkovitost stranke. Ferri je nato toplo pozdravil «bratske stranke socialistične internacionale» in predsednika republike ter se je zahvalil tudi Nenniju za njegova prizadevanja.

Ferri je bil soglasno izvoljen za tajnika, Preti in Cariglia pa za podtajnika. Pozneje je Ferri trdil, da ne gre za razkol, temveč «za nadaljevanje na edini mogoč način bitke za enotnost italijanskega socializma.

Manifest, ki so ga odobrili na zborovanju pravi med drugim, da so ustanovitelji nove stranke prepričani, da je bistveni smoter nove stranke «uresničiti vedno bolj človeško družbo, v kateri naj bodo delavci protagonisti življenja države in tolmači težnje mladih generacij po prenovitvi».

Manifest pravi dalje: «Italiji ni nujno usojeno doživeti usodo Grčije ali Češkoslovaške. Italija mora z odločujočim prispevkom modernega socializma imeti pred seboj svetlo perspektivo prihodnosti svobode, napredka, miru.» Nato poziva delavce na «borbo za socialistično demokracijo». Vodstvo nove stranke se bo sestalo v ponedeljek zjutraj.

Minister Tanassi je časnikarjem izjavil, da nima še točnih podatkov o parlamentarcih, ki se bodo pridružili novi stranki. Vendar pa računa, da se bo pridružilo okoli 35 poslancev in okoli 15 senatorjev.

Ob 12.30 se je sestalo vodstvo PSI. Navzoči so bili Bertolli, Lombardi, Vittorelli, Palleschi, Manca, Landolfi, De Pascalis, Coen, ki je zastopal Giolittija, dva ravnatelja «Avantija», Arfe in Gerardi, Elena Caporaso, predstavnica ženskega gibanja, Tassola, predstavnik mladinskega gibanja, Viglianesi in člani vlade De Martino, Lauricella, Mancini, Mariani, Principe, Bensi, Di Vagno in Venturini ter predsednik senatne skupine Pieraccini.

Pred razkolom so bili v vodstvu PSI: Nenni, Ferri, Bertolli, Cariglia, Giuseppe Amadei, Benporad, Craxi, De Pascalis, Giolitti, Landolfi, Lezzi, Lombardi, Manca, Matteotti, Mezza, Mosca, Nicolazzi, Ruggero, Santi, Viglianesi, Vittorelli in Palleschi.

Odsotni so bili nekateri predstavniki, ki so včeraj glasovali za resolucijo De Martino - Mancini - Viglianesi - Giolitti, ker so bolni ali odsotni iz Rima, ali pa niso bili pravočasno obveščeni o sestanku.

Sestanku je predsedoval Bertolli, ki je izjavil, da so skoraj vse federacije ostale zveste stranki. V nekaterih primerih so sklicali vodstvo federacij, da proučijo nastalo stanje.

Zatem je De Martino poudaril veljavnost politike leve sredine, kakor jo je vodila vlada v teh mesecih in kakor je izražena v dokumentu, ki je bil predložen centralnemu komiteju. Zatem je izjavil, da ostane stranka odprta vsem ter da bodo navezali stike s tistimi skupinami, ki niso odobrile razkola. Objavili so sporočilo, ki pravi: «Vodstvo PSI ob udeležbi članov vlade, je sklenilo objaviti poziv na stranko.» V pozivu se poudarjajo smotri in načela stranke, kakor so bili navedeni v ustanovni listini in potreba, da se dosledno izvajajo.

Zatem je v izjavi rečeno, da vodstvo ob spoštovanju obstoječih razlik v mnenju o politični liniji stranke meni, da mora debata potekati najsvobodneje in zaradi tega bi kot prvi korak lahko bila razpustitev struj.

Vodstvo je p o t r d i l o članstvo stranke v socialistični internacionali in namerava voditi politiko, ki je določena v dokumentu, ki ga je odobril centralni komite, in predvsem delovati, da se naglo obnovi politika leve sredine. Poleg tega namerava odvračati vsak poizkus premika italijanskega političnega življenja na desno. Poleg tega je vodstvo sklenilo sklicati centralni komite za sredo, 9. julija, da izvolijo novo vodstvo in proučijo nastalo stanje. Na koncu izreka izjava priznanje Nenniju, od katerega «pričakuje izbiro načina in oblik, s katerimi bo lahko še dalje prispeval socializmu».

Na Montecitoriu se je sesta-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na razstavi v «Kraški hiši» v Repnu razlaga dr. Kuhar tehniko ljudskega slikarstva na steklu

VČERAJ V SREDIŠČU NAIROBIJA

Minister Mboya žrtev atentata

Bil je minister za načrtovanje v kenijski vladi in sekretar vladne stranke - Imeli so ga za najverjetnejšega naslednika predsednika Keniate - Morilca še iščejo

NAIROBI, 5. — V Nairobiju je postal danes žrtev atentata Tom Mboya, minister za gospodarsko načrtovanje kenijske vlade in generalni sekretar vladne stranke «Afriška nacionalna unija».

Minister je ravnokar stopal iz neke lekarne v središču Nairobija, ko so ga zadeli trije streli, ki jih je neznanec sprožil iz drvečega avtomobila. Mboya je bil hudo ranjen in je umrl, ko so ga peljali v bolnišnico.

Policija, ki je kmalu prihitela na kraj atentata, je blokirala vse okoliške ulice, a brez uspeha. Tudi zaslišavanje oseb, ki so bile v lekarni ali v njeni bližini, ni dalo nobenih sadov.

Mboya je bil star 39 let in je bil eden od najvidnejših predstavnikov kenijske vlade. Mnogi so ga označevali kot najverjetnejšega naslednika sedanjega predsednika Keniate. Šele včeraj se je bil minister vrnil iz Adis Abebe, kjer je prisostvoval mednarodni konferenci pod pokroviteljstvom OZN.

Smrt uglednega kenijskega politika je globoko razburila javno mnenje v državi. Ponekod je prišlo tudi do demonstracij, ki jih je policija zatrla.

Iz svoje rezidence v Key Biscaynu je ameriški predsednik Nixon objavil sporočilo, v katerem obsoja «nesmiselno nasilno dejanje proti uglednemu afriškemu voditelju, ki je toliko prispeval h graditvi Kenije in k rešitvi problemov afriškega razvoja».

TEXON — umetno usnje ima vse dobre lastnosti pravega usnja in tekstila ter je vsestransko uporaben v konfekciji oblačil ter v kožni galanteriji.

tekstilna industrija ajdovščina

tekstina

V petek zvečer so v galeriji «Kraške hiše» v Repnu odprli razstavo ljudskega slikarstva na steklu ob navzočnosti predsednika etnografskega muzeja v Ljubljani dr. Kuharja in dr. Gorazda Markoviča, ki sta omogočila to pomembno razstavo.

Prva preizkušnja dežele v Beneški Sloveniji

Doslej je na ozemlju dežele Furlanija-Julijska krajina deloval za nas Slovence zloglasni Ente per Tre Venezie. Tega tudi povojni italijanski demokratični val ni izmodril in je po kritiki sedanjih deželnih krogov zagrešil v povojnih letih vrsto samovoljnih in monopolističnih pregreh zlasti v Kanalski dolini. Skratka dežela je ustanovila svojo kmetijsko ustanovo ERSA in lepo spodrinila Ente per Tre Venezie iz dežele, naj nadaljuje svoje delovanje v drugih benečanskih pokrajinah. To tudi opravlja, toda še vedno s pomanjkanjem demokratičnega duha.

ERSA je v dveh letih izdelala svoj program in si nabrala kmetijskih strokovnjakov, kar pa ji ni bilo težko, ker ima Italija precej kadrov v kmetijski stroki.

ERSA je nato razdelila deželo v sedem kmetijskih con, pač po obliki tal, sestavi zemlje, klimatskih prilikah in pa sami poklicni strukturi ljudi, ki stanujejo v teh conah.

Sedma, zadnja cona so Julijske Predalpe ali pravzaprav Beneška Slovenija, ker jo naseljujejo v ogromni večini beneški Slovenci z malo izjemo nekaj furlanskih hribovskih vasi.

S tem je ERSA opravila potrebne teoretične in načrtovalne priprave in pričenja zdaj praktično svojo bonifikacijsko in spodbudno delovanje. Od sedmih kmetijskih con dežele si ni izbrala prve cone, ki obsega mastno furlansko spodnjo in južno ravnino, niti ne druge cone, ki obsega goriško furlansko ravnino in pa srednje furlansko ravnino pod Vidmom in Čedadom, ni se lotila niti kraške cone, ki je tretja. Tudi Karnije ni vzela v poštev niti ne Karnijskih Predalp, ki sta peta in šesta cona. ERSA je izbrala za prvo pokusno cono prav sedmo cono, ki jo tvori osrčje Beneške Slovenije.

Ni pa vzela cele sedme cone, ampak le njeno glavno jedro: Nadiške doline in Tersko porečje, in sicer občine: Brdo, Tipana, Podbonesec, Sovodnje, Grmek, Dreko, Srednje in Sv. Lenart. Ni vključila v ta svoj prvi praktični nastop ozemlje v občini Špeter ob Nadiži, pa čeprav se Špetr ne razlikuje ne po načinu kmečke obdelave, ne po intenziteti emigracije in ne po revščini od drugih osem izbranih slovenskih občin. Drži, da ima Špetr precej razvito šolsko ‚industrijo' z vrtci, osnovnimi šolami, srednjo šolo, učiteljiščem, strokovno poklicno šolo in še vrsto konviktov za pridelovanje ne sicer materialnih temveč bolj duhovnih italijanskih pridelkov iz slovenskega etničnega humusa. Tudi je v Špetru nekaj trgovine, precej gostiln in malo bolj obrtnih kot industrijskih delavnic.

Vidimo, da se ERSA ni oddaljila dosti od obsežnosti, delimitacije od stare ‚Slavie' ali pravzaprav ‚Alte Slavie', kakor jo je bila Beneška republika odvojila od male furlanske domovine že v 16. stoletju.

Beneška republika je dala svoji ‚Slaviji' velike in obsežne samoupravne pravice, večje od dosedanjih deželnih, in so bili beneški Slovenci s tem zelo zadovoljni.

ERSA še ni objavila svojega konkretnega načrta, kako misli spodbujati v tej svoji kmetijski ‚Alti Slaviji' kmetijstvo.

Ravnatelj ERSE dr. Bellavite je pa vsaj nekaj odkril o tej Ersini kmetijski akciji v osmih slovenskih občinah. Izjavil je, da ne mislijo dajati podpor, ampak najti točno smer, ki bi kmetom v teh krajih dajala pobudo, da sami oživijo in prerodijo to svoje ozemlje. To ozemlje je sicer majhno, toda ima skupne podobne probleme, je pravilno ugotovil Ersin ravnatelj, in pa še sila je velika, ki terja nujen in hiter poseg.

Za sedmo cono kmetijstva predvideva Ersin načrt pospeševati gozdarstvo, pašo in živinorejo. Odpade potem vinogradništvo, sadjereja, navadno kmetijstvo s pridelovanjem pridelkov po njivah in posebne kulture. Seveda je to treba razumeti čisto praktično, da so gozdarstvo, pašniki in živinoreja tiste glavne kmetovalske dejavnosti, ki jih bo treba razvijati, ne da bi popolnoma zatrli sajenje krompirja ali pa kakšne sadovnjake.

Odkar obstaja dežela, je to ozemlje dobila nekaj zadružnih hlevov, ki so začeli z raznimi pogreški, so se pa popravili in že redijo precejšnjo število glav izbrane plemenske živine. Res pa je, da je pritekala in še priteka obilna deželna pomoč, ki je doslej omogočala, da so ti zadružni hlevi prav zato prebrodili začetne težave. Druga akcija dežele je velika moderna mlekarna v Ažli, ki še čaka, kako se bo obnesla.

Beneški Slovenci doslej niso nikdar pokazali nekega velikega smisla za zadružništvo, vsekakor precej manj kot njihovi sosedje Furlani. Da celo tudi Karnijci, ki imajo podobne hribovske in emigrantske probleme so znali bolje razviti vsaj nekoliko svojih zadrug. Beneški Slovenci so namreč precej samosvoji, hribovski ljudje, ki niso imeli nikdar nobene izmed tolikih italijanskih lastninsko omejenih oblik kmetijstva, ampak so bili zmeraj stoodstotno samostojni kmetje. Nekaj stoletij so bili zvesta straža Beneške republike s svojo samoupravo. Sama oblika njihove službe republiki je bila obmejna, «graničarska» vojna enota za straženje vzhodnih meja. To jim je tudi izoblikovalo njihov samosvoj neodvisen značaj. Zato ni pri njih moglo pognati zadružništvo, morda tudi zato, ker zahteva zadružništvo čisto tesno spojitev in razumevanje ljudstva in njegovih posebnosti. Zadružništvo so pa hoteli tod cepiti na napačno ‚divjako' in se je to ljudem zdelo kot neka omejitev njihove lastninske samostojnosti.

Gozdarstvo se je v zadnjem desetletju intenzivne emigracije opomoglo nekaj po naravnih zakonih nekaj po zaslugi gozdarskih inšpektoratov. Ljudje ne sečejo gozda, ker ga nima kdo sekati in ker so prodrle tudi druge oblike ogrevanja, tako da drva iz Benečije na čedadskem in drugih trgih niso več tako cenjena. Zarasli so se gozdovi. Zrasli so pa medtem tudi gozdni nasadi, ki so jih ljudje sadili v prvih povojnih letih, ko je bilo sajenje drevesc edini zaslužek.

Pašniki so skoraj čisto propadli, ker je emigracija odplavila mlade ljudi v tujino. Obširna matajurska pobočja so ostala skoraj popolnoma brez planin, v zahodnem delu te kmetijske ‚Slavije' na terskem področju podpirajo še vojaške služnosti to popolno zatrtje pašnikov.

Zadružni hlevi in pobude nekaterih redkih kmetov so nekoliko izboljšale živinorejo kar se tiče kvalitete, je pa številčno še zelo nizko, ker ni ljudi, da bi se ukvarjali s težkim samotnim delom kot ga zahteva živinoreja.

Deželа mora nekaj napraviti, da vsaj pokaže dobro voljo, da bi kako rešila Beneško Slovenijo, ki je v razkroju kot ekonomska skupnost in kot samosvoja etnična skupnost z vsemi posebnostmi, ki tvorijo sedanjo stvarnost Beneške Slovenije.

Ne gre za instrumentalizacijo opozicijskih levičarskih strank, tega prav gotovo niso mislili tiste stotine duhovnikov v Furlaniji, ki so dvignile svoj podoben krik na pomoč, tudi ne tisti furlanski slikarji, ki so s svojo fotografsko dokumentacijo vzbudili srh v mestnih gledalcih nad razmerami na pragu Vidma in Čedada, *gre resnično za obstoj posebne skupnosti, privezane na te slovenske hribovske doline.* Če ta izgine, kaj sploh ostane. Kako naj dežela sploh opraviči svoj ‚raison d'être', če tega ne izpelje. Brez predsodkov in z upoštevanjem *vseh posebnosti* te skupnosti! Ni nobene druge poti.

Albert Rejec

Po obsodbi izraelskih ukrepov v Jeruzalemu

Eban napada VS

TEL AVIV, 5. — Očitno razkačen zaradi včeraj odobrene resolucije varnostnega sveta združenih narodov, v kateri se obsojajo izraelski ukrepi za spremembo statusa mesta Jeruzalem, se je danes izraelski zunanji minister Aba Eban spustil v izredno ostro polemiko proti temu organizmu. Po uvodni ugotovitvi, da «varnostni svet izraža kritike in je zato tudi sam izpostavljen kritikam», je Eban obtožil Združene narode, da niso storili «prav ničesar», da bi preprečilo šestdnevno vojno», da niso dali Izraelu najmanjše podpore, ko je bil v največji nevarnosti», da «ni storil ničesar, da bi preprečil zasedbo Češkoslovaške», da «ne dela ničesar proti napetosti in vojni na azijskem Jugovzhodu», da «ne odigrava nobene vloge v hudi krizi, ki zajema del Afrike». «Edino kar dela — je nadaljeval Eban — je to, da skuša uničiti enotnost, mir, sožitje in spoštovanje do svetih predmetov, ki vladajo v Jeruzalemu».

Zunanji minister je tudi izrazil mnenje, da ne bo včeraj izglasovana resolucija imela nobene posledice za Jeruzalem, pač pa jih bo imela za že tako šibak položaj varnostnega sveta».

PROSLAVA DNEVA BORCA V SLOVENIJI

SR SLOVENIJA SE JE VKLJUČILA V OBLIKOVANJE ZUNANJE POLITIKE SFRJ

Izjave člana republiškega izvršnega sveta Slovenije Bojana Lubeja

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 5. — Včeraj so po Sloveniji, kot po vsej Jugoslaviji, praznovali dan borca. Osrednja slovenska proslava je bila v vasici Sedlarjevo ob Soči in je potekla v znamenju 25-letnice ustanovitve Kozjanskega odreda in prihoda štirinajste divizije na Štajersko. Na proslavi se je zbralo več tisoč ljudi s slovenske in hrvaške strani meje. Prišli so tudi številni preživeli borci obeh partizanskih enot. V spomin na mrzlo februarsko noč leta 1944, ko je štirinajsta divizija prešla Sočo, so približno na tistem mestu izročili prometu nov most. Slovesnosti so se udeležili med drugimi tudi predsednik republiške skupščine Slovenije Sergej Kraigher, člana sveta federacije Viktor Avbelj in Lidija Šentjur, podpredsednik Socialistične zveze Hrvatske Ivica Gretić in drugi. Zbranim je govoril o pomenu proslave podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej.

«V skladu z uveljavljenim načelom, naj bo jugoslovanska zunanja politika rezultat skupnih prizadevanj vseh narodov in republik federacije, se je socialistična republika Slovenija vključila med tiste dejavnike, ki oblikujejo jugoslovansko zunanjo politiko. Pokazalo se je, da je ta praksa dala dobre sadove, predvsem v odnosih z neposrednimi sosedi Slovenije. Tako ugotovitev je postavil član republiškega izvršnega sveta Slovenije Bojan Lubej na nedavnem pogovoru s časnikarji. Tak pogovor pa je zajemal predvsem manjšinska vprašanja odnosov Slovenije s sosednimi deželami, tj. z Avstrijo, Italijo in Madžarsko. Znano je, je dejal Bojan Lubej, da so meje Jugoslavije postale sklep marsikomu v soseščini. Spremenile so se v bistvu le še administrativne ločnice. Takšno stanje pa sili k iskanju vedno novih oblik sodelovanja in sožitja narodov treh kultur in dveh družbeno - političnih ureditev ob mejah Slovenije. Veliko je še teh nalog, je dejal Bojan Lubej, in njihove izpolnitve lahko samo spodbudno vplivajo na utrjevanje narodne zavesti Slovencev na drugi strani meje.

Med konkretnimi nalogami v tej zvezi je Bojan Lubej omenil še nadaljnje razvijanje maloobmejnega prometa, civilnega in blagovnega. Izredno se je ta oblika razmahnila, po njegovih besedah, v sodelovanju z Italijo, kjer se tudi blagovni obmejni promet razvija na konvertibilni osnovi. Z Avstrijo sodeluje Slovenija za zdaj še v okviru sejemskih sporazumov z Madžarsko pa takšno sodelovanje poteka v skladu s potrebami te dežele in v skladu s prožnostjo njenih predpisov. Upati je, je dejal Bojan Lubej, in nekateri podatki že pričajo o tem, da bodo tudi na madžarski strani sprostili nekatere formalnosti, da bodo dobile obmejne oblasti več pristojnosti, ki so za zdaj še centralizirane.

Stalna praksa sodelovanja s sosednjimi pokrajinami so tudi uradni obiski vladnih delegacij. Ta srečanja so se spremenila v dejansko delovne razgovore z jasnimi dnevnimi redi vprašanj, ki jih je treba obravnavati. Res je, je dejal Lubej, da vsakega vprašanja ni mogoče dokončno rešiti, kajti pristojnosti deželnih vlad so preozke za reševanje vprašanj, ki segajo globlje v meddržavne odnose.

Kljub temu pa so srečanja tudi v tej zvezi zelo pomembna, saj načenjajo vprašanja, ki prej ali kasneje najdejo pot do zveznih resorjev Skrb za naše ljudi, v zamejstvu je dejal na koncu Lubej in uveljavljanje pravic tujih manjšin na naših tleh, zagotavlja reševanje življenjsko pomembnih vprašanj slovenske narodnosti Prožnost jugoslovanske politike je imela do sedaj že velik odmev v soseščini, tako da pri tem lahko vnovič poudarjamo izredno tvornost načel takšne politike.

DRAGO KOSMRLJ

Ocene strank

(Nadaljevanje s 1. strani)

italijanske desnice, ki bi hotela ponoviti protizgodovinske ovire in ločevanja, da bi se uzakonil nesprejemljiv povratek nazaj. Delavci morajo to vedeti, ker morajo obsoditi vsako konservativno silo, naj bo še tako skrita, in sprejeti borbeno obveznost proti vsakršnemu poskusu zaustavljanja civilnega in družbenega napredka v naši državi».

Skrajne važnosti je poleg mnenja katoliških sindikalistov tudi sodba demokrščanske levice, ki se zbira v strujah «Base» in skupini, ki jo vodi Aldo Moro. V njegovem imenu se je izrekel minister Eugenio Gatto, ki je odbil možnost, da bi «morotejci» ostali v vladi, ki bi skušala spremeniti politično os ravnotežja v državi, ker «nočemo biti garanti politike, ki je ne sprejemamo, katero pa navdihuje dorotejska vodilna skupina».

Za čimprejšnjo obnovitev vladnega sodelovanja, po nujni krizi, pa je «potrebna aktivna in pomembna prisotnost v vladi tistih socialistov, ki so se izrekli za resolucijo De Martina». «Prav tako se mi zdi,» je zaključil Gatto. «nemogoča vlada s temi socialisti, ki pa bi v njej ne sodelovali Moro in levica.»

Podobna stališča je zavzela levičarska demokrščanska struja «Base», ki je zahtevala najprej «politično razjasnitev, ki so jo zahtevale volitve 19. maja». Resolucija demokrščanske levice sodi nato o stališču «nove večine» v CK PSI, da gre za «pozitiven odgovor na boj, ki ga je pričela demokrščanska levica, na katerega so odgovorili drugi s socialdemokratskim razkolom, katerega namen je vrnitev k centrizmu, ali tistim neocentrističnim oblikam, ki so se izražale v zadnji vladni praksi».

Z enakimi besedami kot minister Gatto je nato demokrščanska levica odbila možnost sodelovanja v vladi, če bi v njej ne imeli «prvenstvenega in prevladujočega položaja tisti socialisti, ki so proti razkolu».

O socialističnem razkolu bo razpravljal tudi CK PSIUP, ki se bo sestal prihodnji teden, Medtem se je sestalo vodstvo, ki je izdalo sporočilo, v katerem se obsoja poskus «Tanassijeve desnice v okviru širšega reakcionarnega načrta, v katerem ne manjka tudi avtoritarnih teženj». V tem smislu poziva PS IUP vse levičarske sile, naj se onemogoči poskus razrednega sovražnika ustvariti «avtoritarno fronto», tako da se «tudi enotnost vseh levih sil, socialističnih, katoliških, komunističnih, ki lahko v kali zatrejo vsako avtoritarno grožnjo, in ki predvsem lahko ustvarijo pogoje za levičarsko alternativo». PS IUP kritizira s tem v zvezi tudi demokraščansko levico, kateri očita, da ne vidi dlje od levosredinskih formul.

Vsedržavno tajništvo gibanja avtonomnih socialistov, ki ga vodita Parri in Andreini, je odobrilo izjavo, v kateri je med drugim rečeno, da je ustanovitev nove stranke logičen zaključek sodelovanja tistih sil, ki so si vedno postavljale vprašanje oblasti s konservativnim pogledom na družbo. Dalje je rečeno, da so socialdemokrati ponovno ostali pri svoji tradiciji skupne oblasti v službi Američanov in najbolj nazadnjaških skupin v državi.

Na koncu pravi dokument, da se namerava gibanje avtonomnih socialistov zavzemati za napredovanje procesa enotnosti z začetkom političnega dialoga z vsemi silami, ki jim je na tem, in predvsem s tistimi, ki se sklicujejo na najboljše socialistične tradicije.

Pozitivno je socialdemokratski razkol ocenil tajnik liberalne stranke posl. Malagodi, ki je dejal, da spoštuje «ljudi, ki so v dramatičnem trenutku italijanskega političnega življenja imeli pogum dvigniti zastavo demokratičnega socializma, od katerega nas marsikaj ločuje, ki pa nas druži — kot vse resnične demokrate — prepričanje, da se družbena in človeška vprašanja dajo rešiti samo v svobodi, jasnosti in odločnosti demokratične ureditve». V tem smislu je Malagodi prepričan, da se bo okrepil «demokratični boj proti komunizmu».

Negativno je razkol v PSI ocenila republikanska stranka, ki je objavila v svojem glasilu tudi polemičen članek, v katerem se razkol imenuje «samomor», in nato splošno zabavlja nad obstojem treh socialističnih strank (PSIUP, PSI, PSU), od katerih nobena ne predstavlja italijanskega socializma v tradicionalnem smislu.

Tajnik novofašistične MSI posl. Almirante pa je izjavil, da ga trditve o neobstojnosti alternativ levosredinski politiki ne prepričajo in da zato zahteva nove volitve.

Ostavka vlade

(Nadaljevanje s 1. strani)

ia tudi «skupina ravnotežja». Navzoči so bili Zagari, Maria Vittoria Mezza, Ariosto Usvardi, Corona, Baldani - Guerra, Dalla Briotta, Craxi in Cattani. Po sestanku je Maria Vittoria Mezza izjavila, da se bodo ponovno sestali v torek ali sredo. Sklenili so, da se bodo posvetovali z bazo v posameznih pokrajinah, preden se karkoli odločijo.

Po sestanku je Craxi prebral izjavo, v kateri je rečeno, da bodo še dalje branili in razvijali linijo, ki jo je predlagal Nenni v centralnem komiteju. Izjava dodaja, da so še vedno «v službi političnih bitk, ki jih bo avtonomistični socializem lahko še vodil v korist demokracije in delavcev z duhom enotnosti».

Socialistična levica, ki jo vodi Lombardi, pa je objavila poziv vsem političnim silam, v katerem je med drugim rečeno, da je treba na desničarski razkol odgovoriti z mobiliziranjem vseh ljudskih in intelektualnih sil, ki jih je v zadnjih letih razočarala socialistična politika. «Te tovariše, mlade, delavce, vključene v socialne borbe, ki pa niso vezani na strankarski aktivizem, poziva socialistična levica, naj s svojo udeležbo v PSI okrepijo v sedanjem težkem trenutku voljo po borbi za socialistično spremembo italijanske družbe. Danes je namreč jasno, da se z dokončno likvidacijo socialdemokratske dvoumnosti odpirajo mnoge možnosti za močno pobudo socialistov v državi, ki lahko pride do izraza, kolikor bo vsa razpoložljiva energija uporabljena v perspektivi graditve velikega socialističnega prostora. Ta obveznost je najprimernejši odgovor, da se zavrnejo tiste konservativne avtoritarne in reakcionarne sile, ki jih mrgoli v italijanski družbi in ki so s socialdemokratskim razkolom dobile objektivno podporo.»

V jutrišnjem «Avanti» bo objavljen poziv vodstva PSI socialističnim aktivistom, v katerem je rečeno, da je razkol, ki ga je izvedla manjšina, naletel med socialisti na obsodbo tega dejanja, ki pomeni napad na silo stranke in očiten poizkus, da se italijanska politika premakne na desno.

Dalje je rečeno, da socialistična stranka poudarja svojo zvestobo politični liniji, ki je bila določena na kongresih in ki jo sintetizira strategija reform in politika leve sredine.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

PISMA UREDNIŠTVU

Še o otroških vrtnaricah

Pisma uredništvu, ki ga je objavil «Primorski dnevnik» v četrtek, 3. t.m. sem bil silno vesel. Ne le zaradi predmeta samega, ko je obravnaval vrtnarice v slovenskih otroških vrtcih, temveč že iz razloga, da je prišel v naše časopise zopet kritičen glas o problemu našega šolstva. Menim, da bi bilo treba pogosteje pisati kritično o naših šolskih zadevah in ne soglašam s splošno razširjeno miselnostjo, da bi iznašanje negativnih strani in napak v šolstvu temu le škodilo. Prav gotovo sem daleč od tega, da bi hotel namerno ali nenamerno šoli škoditi, in če vidim ter pokažem na senčne strani, ni s tem rečeno, da ne cenim, zelo visoko cenim slovensko šolo in številne šolnike, ki so s svojim požrtvovalnim delom dvignili šolo na tako visoko raven. Ni to izraz neke sentimentalne privrženosti ali fraza. Prav v zadnjem času sta potrdili moje mnenje dve sodbi, ki nista iz slovenskih vrst in jima torej ni mogoče očitati naklonjenosti iz prizadetosti. Navedel bi lahko še več laskavih mnenj o slovenski šoli, ki so jih izrekli italijanski starši iz mešanih zakonov, ki imajo svoje otroke v slovenski šoli. Omejil se bom le na sodbo dveh priznanih italijanskih šolnikov, ki jim ne moreš odrekati strokovne sposobnosti v ocenjevanju. Prvi je govoril o slovenskih učiteljih in jim priznal resnost, vestnost in požrtvovalnost pri delu, kakor tudi visoko strokovno sposobnost; drugi je ocenil slovensko šolo za mnogo boljšo od italijanske. Ta pedagog je poskušal tudi najti razlog za tako stanje. Tako je modroval: «Vaše šole so boljše od naših, ker je v vas Slovencih, kot pripadnikih manjšine, razvit čut za samoohranitev in v stremljenju po obrambi svojega obstoja vlagate v svoje delo več moralnih sil, več elana. Verjetno so prav iz istega razloga tudi italijanske šole v Istri boljše od naših tržaških.

Navedel sem to sodbo italijanskega šolnika ne da bi se pri tem hotel spuščati v razmišljanje o vzrokih, ki so pridobili naši šoli tak ugled pri resnih italijanskih strokovnjakih.

Prav zato, ker si želimo še boljše in boljše šole, se ne smemo ustaviti na pol poti in moramo brez strahu, da bi s tem škodili, opozoriti tudi na negativne pojave. Star pregovor pravi «Kjer ni tožnika ni sodnika». Mislimo, da bi konstruktivna kritika, kjer je ta potrebna, naši šoli samo koristila. Zato je nadzorstvo javnosti nad šolstvom, ki je javna ustanova, ki nas vse zadeva, umestna.

Toda vrnimo se za danes na vprašanje vrtcev. Soglašam z mnenjem pisca četrtkovega pisma, «da bi moralo biti slovenski javnosti zelo pri srcu vprašanje slovenskih vrtcev in bi ji ne smelo biti vseeno, kako vzgajajo slovenskega otroka v slovenskem vrtcu». In tudi drži, da živijo slovenske vrtnarice na robu našega kulturnega življenja. (Menda je le ena vrtnarica članica sindikata slovenske šole).

Tako odtrgane od vsega našega dogajanja utegnejo vrtnarice včasih tudi zagrešiti poteze, ki so v našo očitno škodo. Ne bi hotel posploševati in prav gotovo so tudi naše vrtnarice vestne in požrtvovalne, vendar . . . dogodilo se je (upajmo, da so bili le osamljeni primeri), da je vrtnarica sprejela po nalogu nadrejenih italijanskega otroka v vrtec, ker ni bilo v prenatrpanih italijanskih vrtcih več prostora. Tako je iz slovenskega vrtca nastal utrakvistični. Takih vzgojnih zavodov pa pri nas ne poznamo in s tem je bil tudi grobo kršen posebni statut, ki točno našteva slovenske otroške vrtce.

In če pride otrok iz mešanega zakona v slovenski vrtec, je prav gotovo želja staršev, ki doma iz razumljivih vzrokov ne govorijo slovensko, vsaj ne v isti meri kot italijansko, da se bo otrok naučil tudi jezika drugega roditelja. Tedaj je še bolj umestno, da se vrtnarica potrudi čimprej otroka naučiti slovensko, kar pa ne bo dosegla, če bo govorila z njim italijansko.

Potem je upravičena tožba matere: «Poslala sem otroka v vrtec, da se bo naučil tudi moje govorice, pa ne vidim pravega uspeha.»

Ob teh vprašanjih naj se zamislijo naše prosvetne in sindikalne organizacije, predvsem pa naj o tem razmislijo same vrtnarice.

-o- čič

Prepovedano obračanje vozil na Miramarskem drev.

Župan tržaške občine je te dni izdal vrsto prometnih ukrepov, ki naj bi prispevali k uspešnejšemu odvijanju prometa v našem mestu ter k uspešnejšemu zavarovanju občanov, ki so z naraščanjem prometa v poletnih dneh stalno izpostavljeni nevarnosti.

V ta namen je odločil prepoved zavijanja avtomobilov v obliki črke U na Miramarskem drevoredu, od barkovljanskega parka do trošarinske postaje. Prepoved bo v veljavi skozi celo poletno obdobje do vključno 30. septembra.

Nadalje je župan odredil prepoved parkiranja za vsa vozila v Ul. Flavio Gioia, vzdolž pregraje, ki zabranjuje vstop v Silos, kjer so v teku dela. Ukrep velja le za delavnike od 8. do 17. ure.

Zaradi naraščanja prometa v Ul. Pierpaolo Vergerio je župan odredil, naj se v omenjeni ulici, v višini Ul. Settefontane, začrta nov zebrasti prehod za pešce. Podoben ukrep bodo izvedli pri Školjetu v višini stopnišča Margherita in sicer v tistem delu, ki veže poslopja s hišnima številkama 5 in 8.

Končno je župan odredil še enosmerni promet na Trgu Sv. Antona Novega in sicer v smeri Ul. Dante — Ul. XXX. Ottobre ter v smeri Ul. Filzi — Ul. San Spiridione.

šport šport šport

PREDSEDNIŠKO POROČILO NA OBČNEM ZBORU ŠD BREG

Kljub dokaj težkim pogojem tudi preteklo leto uspešno

ŠD Breg bo tudi v bodoče sodelovalo s krajevnimi prosvetnimi društvi

V Dolini je bil sinoči redni občni zbor ŠD Breg, katerega se je udeležilo precej članov, vsekakor pa bi bila lahko udeležba številnejša glede na to, da je Breg veliko društvo.

Občni zbor je vodil Rino Kuret, poročila pa so podali predsednik Drago Ota, tajnik Klavdij Brajnik, blagajnik Marino Pečenik, gospodar in nato še predsednik nadzornega odbora Marij Zobec.

Predsednik društva je tudi nagradil nogometaše za uspehe, ki so jih dosegli v pretekli sezoni. Pozdrave so prinesli predstavniki prosvetnih društev iz Doline, Boršta, Ricmanj in Boljunca, pozdrave pa je izrekel tudi dolinski župan Dušan Lovriha, ki je društvu obljubil tudi nadaljnjo pomoč občine.

Občnega zbora so se udeležili še podžupan Marino Bandi, svetovalca dr. Tul in Hlacia, šolski ravnatelj Strnad in drugi.

Predsednik Ota je podal naslednje poročilo:

Ko se ob zaključku četrtega leta delovanja našega društva oziramo nazaj, ugotavljamo z zadovoljstvom, da je bilo tudi letošnje leto uspešno, kljub težkim pogojem, ki nam jih je povzročilo pomanjkanje nogometnega igrišča in glavnega dohodka, ki so ga predstavljale vstopnine. Napori pa so se povečali, ker smo morali vsako nedeljo prevažati tudi več ekip na druga igrišča. Ko bi tega naši odborniki ne opravili prostovoljno, bi se že tako visoki stroški brez dvoma podvojili. Da smo bili kos vsem obveznostim, smo morali članarino bolj redno iztirjevati, pa tudi igralci so to razumeli in so se zadovoljili z najnujnejšim, celo za malice so bili občutno znižani stroški. Edino razkošje je bila skupna večerja ob zaključku sezone.

Občinski upravi se zahvaljujemo za izredno podporo, ki nam je bila dobrodošla. Deželа nam je lani prvič nudila podporo 200 tisoč lir na podlagi zakona št. 23; tega priznanja smo bili veseli in smo se tudi javno zahvalili — toda ista vsota, ki pa so nam jo letos le obljubili, je prerevna v primeri z našim občekoristnim delovanjem, ker se ne moremo zadovoljiti le s priznanjem. S priznanjem so spremljale naše delovanje tudi razne slovenske ustanove in organizacije.

Na občnem zboru SPZ pa so izrekli kritiko na račun športnih društev, ki nimajo samo Slovencev v svojih ekipah, češ da je zaradi tega kompromitiran slovenski značaj društev. Na to lahko odgovorimo, tako kot smo že povedali na lanskem občnem zboru, zaradi raznih nesreč in odhodov fantov k vojakom, bi letos mogli nastopati samo z eno nogometno ekipo in bi več nogometašev - mladincev stalo ob strani, zato smo bili prisiljeni vključiti v prvo moštvo dva igralca, ki ne znata slovensko. Toda to je le začasna, oziroma prehodna rešitev, kot smo že večkrat omenili. Saj si naše društvo že od ustanovitve prizadeva ne samo, da bi si pripravilo lastne igralce, ampak tudi tehnično vodstvo kot trenerje, sodnike in vodilni kader ter tako prispevalo po svojih močeh pri ustvarjanju slovenskega ambienta v našem kraju.

Prav zaradi tega je prišlo ob ustanovitvi našega društva do tako ostre polemike z onimi, ki so se potegovali le za to, da bi obnovili društvo, ki bi imelo izključno agonistični značaj. S temi ljudmi smo se zadnje čase večkrat pogovarjali in jim prikazali vrednost in pravilnost naših načel. Predlagali smo jim, naj bi združili moči, da bi naš program izpolnili še v krajšem času. Med tem ko posamezniki soglašajo z našim ravnanjem, omenjeni klub še nadalje ukrepa drugače, saj so že najeli tudi mlajše ljudi iz mesta in so sestavili še mladinsko moštvo ter s tem še bolj otežkočili morebitna pogajanja za zbližanje. S takim ravnanjem pa prevzemajo nase vso odgovornost.

Naše društvo pa bo še nadalje v stiku s prosvetnimi društvi in jim bo na razpolago za vsak primer proslave ali skupne prireditve, ob pridobivanju abonentov za SNG ob priliki izletov in podobno. Prav tako smo večkrat izrazili željo, da bi bili stiki med našimi športnimi društvi tesnejši. Po dosedanjih izkušnjah pa smo spoznali, da bi bila zelo koristna ustanovitev športne zveze kot jo imajo prosvetna društva. Taka ustanova, ki naj bi bila legalizirana (kakor bi morali biti tudi vsa naša društva), bi nas lahko vedno predstavljala pred oblastmi in javnostjo, med nami pa bi reševala skupne probleme in usmerjala delovanje po določenem redu.

O rezultatih in podrobnem delovanju našega društva bo poročal naš tajnik, ki je tudi sestavil brošuro, ki jo naše društvo izda ob zaključku poslovnega leta. Želim se le zahvaliti prvemu nogometnemu moštvu, ki je doseglo tako teko želeni prestop v višjo ligo in vsem ostalim igralcem, odbornikom, članom, simpatizerjem in podpornikom in vsem, ki so pri pomogli, da se je tudi to leto uspešno zaključilo.

Novemu odboru pa želim, da bi v tem smislu nadaljeval in da bi že v prihodnji sezoni razpolagal z obljubljenimi športnimi objekti, ki jih društvo tako težko pričakuje.

TENIS — *Wimbledonski turnir*

Rod Laver zmagovalec

LONDON, 5. — Avstralec Rod Laver je na mednarodnem teniškem turnirju v Wimbledonu v finalu moških posameznikov premagal svojega rojaka Johna Newcomba s 3:1 (6:4, 5:7, 6:4, 6:4). Čeprav je Newcombe svojemu nasprotniku odvzel set je Laver zmagal z večjo lahkoto, kot to kaže izid dvoboja.

Še ostali finalni izidi:

Ženske dvojice: Court - Tegart (Avstral.) : Hogan - Michel (ZDA) 2:0 (9:7, 6:2).

Mešane dvojice: Stolle-Jones (Avstralija-VB) : Roche - Tegart (Avstralija) 2:0 6:2, 6:3).

AVTOMOBILIZEM

V BLIZINI BOCNA

Strela udarila v skupino gledalcev

BOCEN, 5. — Med poskusnimi vožnjami za neko gorsko avtomobilsko dirko v bližini Bocna je prišlo danes do nenavadne nesreče. Ob 17. uri se je nad področjem, kjer so tekmovalci preskušali progo razbesnelo neurje in gledalci, ki so sledili poteku voženj, so se zatekli v zavetje pod bližnja drevesa. Nenadoma pa je v eno teh dreves udarila strela in je pri tem oplazila večjo skupino gledalcev. Neki dirkač, ki je v tistem trenutku privozil mimo kraja nesreče je hitro ustavil avto, naložil nekega poškodovanca in ga zapeljal proti dolini, pri tem pa se je zaletel v neki drugi avto, ki ni bil obveščen o nesreči in je nadaljeval s poskusnimi vožnjami. Pri trčenju pa bil k sreči nihče resneje poškodovan. Z drugimi vozili so nato kmalu prepeljali vse poškodovane gledalce v bolnišnico, kjer so jim zdravniki ugotovili razne opekline, vendar ni nihče v življenjski nevarnosti.

KOLESARSTVO — «TOUR DE FRANCE»

Etapna zmaga Diaza in mnogo padcev

Merckx je še vedno rumena majica

DIVONNE LES BAINS, 5. — Po zaslugi Diaza so Španci osvojili na letošnjem «Touru» svojo prvo etapno zmago. Diaz je ušel pri 40. km in si je do 124. km priboril skoraj 12 minut naskoka. Dvajset km pred ciljem sta se za ubežnikom pognala iz glavnine Wagtmans in Momene, ki sta na cilju zmanjšala svoj zaostanek na manj kot dve minuti, glavnina pa je prispela nekaj kasneje.

Današnja etapa je bila za vrsto tekmovalcev prav nesrečna. Mnogi so namreč padli. Tako je moral Španec Gomez del Moral zaradi padca odstopiti že pri 70. km. Petsto metrov pred ciljem pa je padla cela skupina tekmovalcev, v kateri so bili med drugimi tudi Nemec Altig, Portugalec Agostinho in drugi. Padec pa ni imel hujših posledic in — kot zahteva pravilnik — so jim sodniki na cilju odmerili enak čas kot glavnini.

Etapna lestvica:

1. Mariano Diaz (Šp.), ki je prevozil 241 km dolgo pot v 6.13'07".
2. Jose Momene Sp.) 1'53" zaost.
3. Rini Wagtmans (Hol.) 6.15'03" 1'56" zaost.
4. Lopez Rodriguez (Šp.) 6.15'14" 2'07" zaost.
5. Dancelli (It.)
6. Van Neste (Bel.)
7. Scandelli (It.)
8. Zandegù (It.)
9. Van Den Berghe (Bel.)
10. Janssen (Hol.)
28. Merckx (Bel.)
30. Gimondi (It.) in nato v Rodriguezovem času glavnina.

SKUPNA LESTVICA

1. Eddy Merckx (Bel.) 34.19'58"
2. Rudi Altig (Nem.) 2'03" zaost.
3. Jan Janssen (Hol.) 4'41"
4. Felice Gimondi (It.) 4'50"
5. Raymond Poulidor (Fr.) in Franco Vianelli (It.) 4'56"
7. Rinus Wagtmans (Hol.) 5'04"
8. Roger De Vlaeminxk (Bel.) 5'05"
9. Roger Pingeon (Fr.) in Derek Harrison (VB) 5'06" itd.

ŠAH

V predzadnjem kolu šahovskega dvoboja med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo so zabeležili naslednje rezultate: Spaski-Gligorić remi, Matanović - Gufeljd 1:0, Geller - Ivkov 1:0 v nadaljevanju, Parma - Polugajevski remi, Štejn - Minič remi v nadaljevanju, Lutikov - Planinc 1:0 v nadaljevanju, Kurajica - Holmov remi, Vasjuvkov - Ničevski remi, Bukić - Zajcev remi, Damjanović - Suetin remi.

Sovjetska zveza vodi po predzadnjem kolu s 17.13.

Tako vidimo Mangart izpred koče pod to goro. SPD Trst bo organiziralo izlet na Mangart v nedeljo, 13. julija, planinci pa se bodo povzpeli na vrh po slovenski smeri

NA SEMINARJU V LJUBLJANI

Zbor slovenistov z vsega sveta

Otvoritveno predavanje je imel akademik dr. Milko Kos o narodnih mejah Slovencev nekdaj in danes Vrsta nadaljnjih zanimivih strokovnih podajanj Sporedne kulturne prireditve

Čeprav je poletje že zdavnaj tu in smo pravzaprav v času počitnic in dopustov, je kulturno življenje v Ljubljani nadvse živahno. Komaj so prostore filozofske fakultete izpraznili jugoslovanski biologi, ki so tu zborovali, so se začeli v predavalnicah zbirati slovenisti z vsega sveta. Prišli so mladi in stari, študentje in profesorji, Slovenci in ljudje drugih narodnosti, zbrala se je pisana množica ljudi, ki jih druži zanimanje za slovenski jezik in slovensko kulturo. Nekateri so letos prvič in še s težavo sledijo zahtevnim predavanjem, drugi pa so že stari znanci seminarja in se s kolegi pogovarjajo v tekoči slovenščini ter preizkušajo znanje, ki so si ga nabrali v zadnjem letu. Ker so bili pred dvema tednoma na tem mestu navedeni udeleženci iz zamejstva, naj omenim, da sta iz Beneške Slovenije namesto Izidorja Predana prišla dr. Viljem Černo iz Parda v Terski dolini ter dijakinja Iris Battaino iz Ažle v Nadiški dolini, ki obiskuje slovensko učiteljišče v Gorici. Mislim, da smo lahko nadvse veseli udeležbe teh mladih in navdušenih Benečanov, ki si bodo na seminarju pridobili ne samo jezikovnega in literarnega znanja, temveč tudi globoke in žive vtise iz življenja v matični domovini, spoznali bodo ljudi, ki se zanje zanimajo, in se vrnili domov še bolj samozavestni in pogumni. Naj si zato dovolim skromen predlog organizatorjem seminarja: v prihodnjih letih naj bi bilo udeležencev iz Beneške Slovenije še več, želeti pa je, da bi vsak beneški dijak, ki obiskuje slovenske srednje šole v Trstu ali Gorici, v teku šolanja prišel vsaj enkrat na seminar.

Naj mi bralci oprostijo ta kratek ekskurz, ki se mi je zdel potreben iz razlogov, ki bodo — upam — vsakomur jasni, saj se takoj povrnem k seminarju samem. Kot že napovedano, je bila otvoritev seminarja v ponedeljek, 30. junija. Prvi je udeležence pozdravil predsednik seminarja prof. dr. Boris Paternu. Za njim so spregovorili še rektor ljubljanske univerze prof. dr. inž. Roman Modic, dekan filozofske fakultete prof. dr. Tine Logar, tajnik SAZU akademik prof. dr. Milko Kos, dr. Vladimir Bračič v imenu Izvršnega sveta SRS ter akademik prof. dr. Bratko Kreft kot predstavnik Mednarodnega slavističnega komiteja, Zveze jugoslovanskih slavističnih društev ter Inštituta za slovenski jezik pri SAZU. Istega dne so se udeleženci tudi prijavili k lektoratom, ki so po zahtevnosti zelo različni. Začetniki, ki slovenščino le deloma razumejo, se ukvarjajo z osnovami slovenske slovnice, na najvišji stopnji pa se udeleženci ukvarjajo s stilno analizo zadnjega romana Alojza Rebule. K temu lektoratu se je prijavila večina udeležencev iz zamejstva.

Že prvi dan po otvoritvi pa sta bili na sporedu dve nadvse zanimivi predavanji, in sicer predavanje prof. dr. Milka Kosa o narodnih mejah Slovencev nekdaj in danes, ter predavanje o razvoju in propadu Emone, ki ga je izredno živo posredoval znanstveni sodelavec SAZU Jaroslav Sašel. Predavanje je odprlo pogled na naše kraje v času pred naselitvijo Slovencev, ko je bil na mestu današnje Ljubljane pomemben mestni center, ki ga nove najdbe vedno potrjujejo. Naj bralce opozorim na zadnjo najdbo na dvorišču šole Majde Vrhovnikove, kjer so dobro ohranjeni ostanki krstilnice in bazilike z bogatimi mozaiki, ki si jih je ob izletu v Ljubljano vsekakor vredno ogledati. Vendar je za nas mnogo bolj zanimivo prvo predavanje, in to ne samo zato, ker je prof. dr. Kos naš primorski rojak, temveč predvsem zato, ker je vprašanje etnične meje slovenskega ozemlja za nas zelo važno. Predavatelj se je ob začetku dotaknil meje med Slovenci in Hrvati ter nato prešel na problematiko meje med Slovenci in romanskim prebivalstvom, ki ga predstavljajo Italijani in Furlani. K utrditvi te meje je mnogo prispeval langobardski limes, ki je zadržal slovansko prodiranje na zahod. V času Karla Velikega je na tem ozemlju prišlo do močnejše ruralne naselitve Slovencev, ki so v visokem srednjem veku začeli prodirati tudi v mesta. Zapadna meja slovenskega ozemlja je skozi stoletja ostala nespremenjena, pofurlanile so se le nekatere vasi v Furlanski ravnini, kjer so živeli slovenski kolonisti, ki jih je tja pošiljal oglejski patriarh, ter nekateri redki slovenski kraji v dolini Bele. Poseben položaj pa ima Kanalska dolina, kjer sta romanska in nemška kolonizacija ustvarili značilno mešanico Slovencev, Nemcev in Romanov. Z nemško kolonizacijo pa smo že pri problemu severne meje, ki se je v zgodovini močno spremenila v škodo Slovencem in ki ji je predavatelj posvetil večji del svojih izvajanj.

V sredo je bilo na vrsti predavanje prof. dr. Franceta Steleta o zgodovini in uspehih slovenskega slikarstva, ki so ga spremljali številni barvni diapozitivi. Predavanje je nudilo poslušalcem izčrpen pregled razvoja slovenskega slikarstva od najstarejših iluminacij rokopisov do sodobnih slikarjev. Naj povem, da je pregled res zajel celoten slovenski kulturni prostor in da je bil precejšen del izvajanj posvečen prav primorskim slikarjem, čemur se ne smemo čuditi, ker je prof. dr. Stele vedno čutil toplo simpatijo do tega dela slovenske domovine, katerega mike je doživljal v mladosti v Trstu, na Krasu in v goriških Brdih, kot sam pravi v predgovoru svoji knjigi Umetnost v Primorju.

Naslednjega dne so udeleženci poslušali dve etnološki predavanji, saj je že običaj, da seminar poseže tudi na področje ljudske kulture. Prvi je spregovoril prof. dr. Vilko Novak o območjih v slovenski ljudski kulturi ter podal osnovne značilnosti alpskega, panonskega, sredozemskega ter osrednjeslovenskega območja. Omenil je tudi različne faktorje, ki so vplivali in še vplivajo na razvoj te problematike. Na čisto specifično področje pa je s svojim predavanjem o slovenski ljudski pravljici posegel dr. Milko Matičetov, ki je znan prav tako kot folklorist kakor tudi kot izredno dober poznavalec Rezije. Orisal je tako razvoj raziskovanja ljudskega pripovedništva pri Slovencih kot tudi razvoj pripovedništva samega. Odločno je zanikal, da bi bilo pripovedništvo pri Slovencih v razkroju ,da bi bilo okorno in preprosto, kot je trdil Milčinski, ki je pravljice poznal le po slabih zapisih v tedanji ali starejši periodiki. Dlje časa se je tudi pomudil ob pravljičarjih in njihovem repertoarju. Seveda pa dr. Matičetov ne bi bil on, če ne bi poslušalcem posredoval vsaj del svojega najnovejšega odkritja, to je rezijansko varianto pravljice o Amorju in Psihi, ki jo je pred kratkim posnel pri Eddi di Lenardo v Gradcu. Povabil je tudi vse prisotne na predvajanje filmskih zapisov o slovenskih pravljičarjih, ki so bili že lani po slovenski televiziji. Predvajanje bo v sredo, 9. julija ob 17. uri v prostorih RTV Ljubljana, Komenskega 4. Med predvajanimi zapisi, ki bodo trije, bo eden posvečen rezijanski pravljičarki Tini Pielich Wajtavi, katere repertoar obsega čez 300 pravljic.

Po teh prvih predavanjih splošnokulturnega značaja se je v petek začel izrecno slavistični del seminarja. Prof. dr. Boris Paternu je v svojem predavanju Tematska kontinuiteta pri uvajanju novih stilov v slovensko pesništvo od baroka do moderne pokazal, da je osnovna tema slovenske poezije te dobe ljubezen. Glede na to, da so se pri nas konservativni krogi najprej znašali prav nad ljubezensko pesmijo, je taka poezija pomenila osvobajanje izpod srednjega veka in bila v stalni opoziciji predvsem do cerkvenih krogov, ki so jo vse do Cankarja na moč zatirali. Naj za tiste, ki jih problem posebej zanima, povem, da je bilo predavanje le izvleček daljše razprave, ki bo izšla v slavistični reviji. Naslednje predavanje prof. dr. Brede Pogorelec je obravnavalo zgradbo stavka v Cankarjevi prozi. Razprava pojasnjuje značilnosti Cankarjevega proznega oblikovanja. Zlasti za začetek ustvarjanja ugotavlja v še klasično zasnovani zgradbi prvine, ki povzročajo, da trdna zgradba učinkuje lažje, lahkotnejše. Toda tudi te prvine nimajo samo te naloge. Zakonitosti njihove menjave povzročajo namreč novo, notranjo vez. Tako zapletena oblika seveda učinkuje kljub ne preveč velikemu številu osnovnih prvin zaradi številnih kombinacij zelo raznovrstna.

V soboto sta bili spet dve predavanji. Predavanje prof. dr. Franca Jakopina o substantivizaciji pridevnikov v slovenščini je bilo jezikoslovno zelo zanimivo, vendar sodim, da bi mi obnavljanje teh

ŽIVA GRUDEN

(Nadaljevanje na 5. strani)

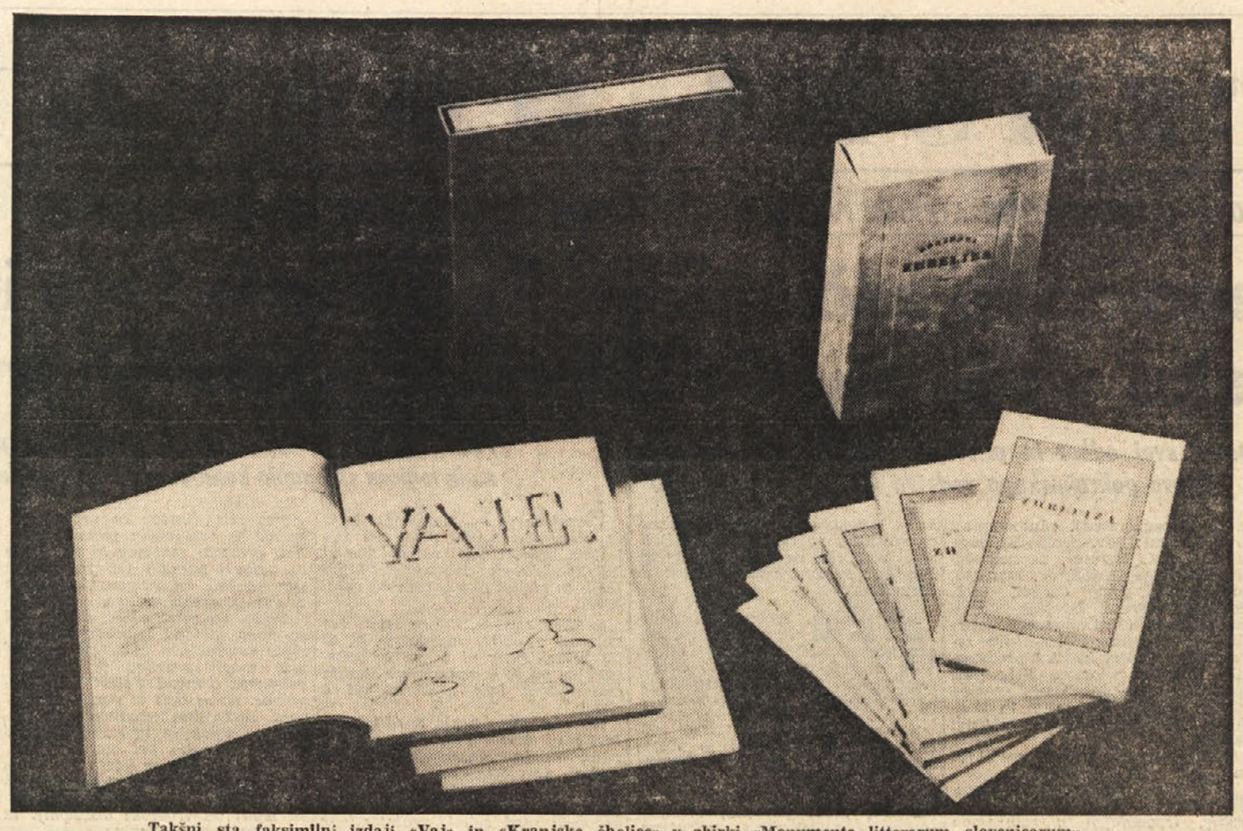

Takšni sta faksimilni izdaji «Vaj» in «Kranjske čbelice» v zbirki «Monumenta litterarum slovenicarum»

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA 1968-69

Tudi letos ploden obračun delovanja šole Glasbene matice

Šolo je obiskovalo na Tržaškem in Goriškem 225 gojencev 10 šolskih nastopov, štiri gostovanja, več koncertnih nastopov in kvalitetnih gostovanj iz matične dežele

Kot vse ostale šole je tudi šola Glasbene matice zaključila svoje šolsko leto 1968 69 in tudi v tej sezoni se je pokazalo, da je Glasbena matica s svojo šolo in svojo izvenšolsko dejavnostjo bistveni sestavni del našega kulturno - prosvetnega narodnega življenja v zamejstvu. Kot vsako leto je GM tudi tokrat v lično tiskanem letnem poročilu objavila mnogo podatkov, iz katerih je razvidno, da je bilo njeno delovanje vsestransko plodno ter da je kljub težavam finančnega značaja bistveno doprineslo k razvoju naše kulturno - prosvetne dejavnosti.

Ravnatelj šole dr. Gojmir Demšar nam je ob tej priložnosti posredoval izčrpne podatke o poteku šolskega leta, ki jih objavljamo v naslednjem:

Naša centralna slovenska glasbena ustanova je tudi ob zaključku letošnje sezone objavila v letnem poročilu podatke iz katerih razberemo, da je bilo njeno delovanje vsestransko plodno ter da je kljub težavam finančne narave bistveno doprinesla k razvoju naše kulturno - prosvetne dejavnosti.

Glasbeno šolo je obiskovalo 225 gojencev, od teh na Tržaškem 181 (Trst, Nabrežina, Prosek, Devin in Trebče), na Goriškem pa 44 (Sovodnje, Števerjan in Štandrež). Največ gojencev je posečalo pouk klavirja (113), violine in druge orkestralne instrumente (viola, čelo, flavta, oboa, klarinet, rog, trobenta) se je učilo 43 gojencev, folklornih instrumentov (harmonika in kitara) se je učilo 66 gojencev. Vsi gojenci, ki so dokončali pripravno stopnjo, so obvezno posečali stranske predmete (teor. solf., harmonija, glasbena zgodovina, orkestralne vaje, komorne vaje). Ker imajo gojenci, ki zares dobro obvladajo neki orkestralni instrument, največ možnosti, da dobijo kasneje zaposlitev ali vsaj možnost zaslužka v orkestralnih ansamblih, šola toplo svetuje staršem, naj vpišejo otroke za pouk teh instrumentov.

Šola GM je v zadnjih letih močno pridobila na ugledu. Gojenci višjih razredov zlasti v srednji in visoki šoli bi delali čast vsakemu konservatoriju. To izhaja na eni strani iz nekaterih nastopov, ki jih z vso pravico lahko označimo kot koncertne prireditve, na drugi strani pa kažejo na kvalitetno rast zaključni izpiti, ki jih gojenci kot privatisti z izvrstnimi ocenami opravljajo na državnem konservatoriju. Prav slednje je šoli GM prineslo priznanje tudi s strani italijanskih glasbenih krogov.

Glasbena šola je pripravila v sezoni 10 nastopov: v Trstu (4), v Gorici (2), v Nabrežini (2) na Proseku in v Trebčah. Razen tega pa so posamezni gojenci in šolski ansambli nastopili tudi ob najrazličnejših kulturnih prireditvah, pri Prešernovih proslavah, pri večeru slovenske zborovske pesmi, pri Slovenskem prazniku v Nabrežini, pri proslavah Praznika žena, v obeh Slovenskih dijaških domovih in še drugod. Zvrstila so se tudi štiri gostovanja (dve v Pulju, v Idriji in v Postojni).

Številni gojenci pa tudi drugi otroci, ki niso vpisani v šolo GM, so sodelovali v štirih mladinskih pevskih zborih, ki delujejo v okviru šole. To sta devinski (vodja prof. Sergij Radovič) in nabrežinski (vodja Erminij Ambrozet), ki nastopata pod skupnim imenom «Kraški slavček», ter zbora iz Trsta in Opčin, ki tudi običajno skupaj nastopata (vodi ju Nada Žerjal). Oba zbora, ki štejeta skupaj 120 otrok, sta pokazala v pretekli sezoni močno dejavnost, saj sta nastopila kar devetkrat bodisi v okviru šole ali pri drugih proslavah. Prav gotovo sodi dejavnost teh zborov med eno najpomembnejših prosvetnih pobud ter je škoda, da se tudi v drugih naših krajih ne osnujejo podobni pevski ansambli.

Mlajši gojenci godalnega odseka so sodelovali v otroškem godalnem ansamblu (vodja prof. Janko Sluga), ter so nastopili v javnosti trikrat; starejši gojenci — instrumentalisti, pa so že člani orkestra Glasbene matice, ki ga vodi prof. Oskar Kjuder. V šoli deluje tudi godalni kvartet, ki pa se zaradi bolezni enega od članov ni mogel predstaviti na zaključnem šolskem nastopu. Veliko aktivnost so pokazali tudi harmonikarski ansambli, zlasti orkester Miramar (vodja prof. Elijana Zajec), ki se je predstavil v javnosti štirikrat ter je prejel vabilo, da se kot edini tovrstni ansambel iz naše dežele udeleži državnega tekmovanja v Marina di Massa letos avgusta.

Kot gostje šole GM so v teku sezone nastopili v Trstu violinist Lazar Marjanović in pianistka Milica Marjanović, profesorja beograjske Akademije za glasbo, v Gorici pa klarinetist Edvigij Gardina in flavtistka Nadja Hladnik, gojenca glasbene šole iz Kopra.

Pouk vseh teh gojencev in vodstvo ansamblov je poverjeno v glavnem 8 učiteljem, od katerih opravlja eden vodstvo šole, drugi pa vodi orkester GM. To predstavlja zelo veliko obremenitev, če upoštevamo dejavnost članov učiteljskega zbora na drugih kulturno - prosvetnih področjih. To velja zlasti za pevovodstvo. V tej sezoni so učitelji GM vodili 12 odraslih pevskih zborov in z njimi pripravili 70 javnih nastopov in gostovanj. Če prištejemo sem še koncertne nastope, glasbeno ustvarjalno delo in sodelovanje pri raznih prireditvah drugih ustanov, moramo priznati učiteljem GM izredno prizadevnost za dvig slovenske kulturno - prosvetne dejavnosti na Tržaškem in Goriškem.

Drugo pomembno vejo delovanja GM predstavlja koncertna dejavnost. Pri tem velja na prvem mestu omeniti orkester GM, ki je v lanski sezoni pod vodstvom svojega dirigenta Oskarja Kjudra pripravil dva koncertna nastopa s sodelovanjem mešanega pevskega zbora iz Trebč, sodelovali pa so solisti Vilma Bukovec (sopran), Rudolf Francl (tenor), Neva Merlak - Corrado (klavir), Ruda Ravnik (harfa) in Aleksander Župančič (violin). Orkester je tudi gostoval v Idriji in v Ajdovščini v okviru tamkajšnjih Zvez kulturno - prosvetnih organizacij.

Izmed drugih koncertnih prireditev moramo omeniti nastop domačih solistov, violinista Žarka Hrvatiča in pianistke Neve Merlak - Corrado. Hrvatič, ki se pripravlja na zaključno diplomo, se je tokrat prvič predstavil s samostojnim recitalom, pianistka Merlakova pa je svoj koncertni nastop združila z gostovanjem violinista Roka Klopčiča, profesorja Akademije za glasbo iz Ljubljane.

Kot gostje Glasbene matice so nastopili še Ljubljanski pihalni trio, sopranistka Ileana Bratuž - Kacjan, pianista Marjan Lipovšek in Pavel Šivic ter Mladinski pevski zbor iz Maribora pod vodstvom Branka Rajšterja.

revije

SREČANJA ŠT. 18

Tudi druga številka v novi obleki sestavljene revije «Srečanja» (po vrsti je to sicer že 18 številka prejšnje revije «Goriška srečanja») ima zelo zanimivo vsebino in vedno bolj prihaja do izraza pravilnost nove, s številnimi fotografijami obogatene vsebine, za katero se je uredništvo odločilo od prejšnje številke dalje. Majska številka, o kateri poročamo z nekolikšno zamudo posveča vrsto člankov problematiki slovenske manjšine v Italiji. Objavljeni so govori, ki so jih na nedavnem manjšinskem večeru v Ljubljani imeli član izvršnega sveta SRS Bojan Lubej, član predsedstva SKGZ Boris Race, deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka in občinski svetovalec PSI Dušan Hreščak. O vsebini govorov je naš list že pisal, uredništvo Srečanj napoveduje, da bo v prihodnji številki objavilo še druge govore.

Dva obsežna članka sta posvečena problematiki delavskega gibanja. Srečko Vilhar objavlja «razmišljanja ob 50. obletnici Zveze komunistov Jugoslavije», na podlagi brošure, ki je izšla leta 1921 v Gorici je ponatisnjen govor, ki ga je imel goriški komunistični poslanec Josip Tuntar v rimskem parlamentu 30. aprila 1921.

Peter Falatov objavlja članek o nameravani gradnji hidroelektrarne na Soči pri Solkanu (o tem je naš list že pisal), dr. Lavo Čermelj pa objavlja odlomek iz svoje knjige «Moja tržaška leta», ki mora v kratkem iziti pri Slovenski matici v Ljubljani. S spretnostjo novinarskega opazovalca je Marjan Drobež zbral v tekstu z naslovom «Zbogom češkoslovaška pomlad?» vtise s potovanja na Češkem, Sandi Sitar pa objavlja tematiko o bodočnosti Benetk in o ameriškem arhitektu Kahnu, o čemer je to spomlad predaval v goriškem klubu «S. Gregorčič».

Novost predstavlja objava nekaterih pesmi vipavskega slikarja Vena Pilona, za katerega je malokdo vedel, da se ukvarja tudi s poezijo. Lida Bezlaj-Kravel objavlja članek o razvoju Cankarjevega nacionalnega programa v letih 1907-1913, Marijan Gabrijelčič pa govori o svojem srečanju z briškim skladateljem Radom Simonitijem.

V reviji so še objavljene pesmi Nevina Birse, Rika Bizjaka, Slovaka Vojteha Mihalika, črtica Aleksija Pregarca «Zmagoslavje gospe Marije». Tekst zaključujejo poročila in nekateri komentarji.

Revijo priporočamo vsem našim bralcem.

«Siamski mački» nemškega slikarja Hapa Grieshaberja, ki razstavlja v galeriji letoviščarske ustanove v Sesljanu

PRI ZALOŽBI «MLADINSKA KNJIGA»

Dva nova faksimila slov. literarnih spomenikov

V raznovrstni dejavnosti založbe Mladinska knjiga zavzemajo posebno mesto knjige iz zbirke MONUMENTA LITTERARUM SLOVENICARUM, ki jo s sodelovanjem Marje Boršnikove in Branka Berčiča ureja Alfonz Gspan. V tej elitni zbirki, posvečeni najimenitnejšim spomenikom slovenske kulture, so doslej izšle tri publikacije: Faksimile Prešernovih Poezij, faksimile Prešernovega Krsta pri Savici in faksimile prve knjige Gregorčičevih poezij iz leta 1882. Vsa ta dela so izšla zato, da se slovenska javnost seznani z rokopisnimi originali najpomembnejših umetniških stvaritev slovenskih pesnikov in pisateljev in da se opozori na dela, vredna posebnega spomina. Tem faksimilom slovenskih kulturnih spomenikov sta se zdaj pridružili še dve podobni publikaciji. Kot četrti zvezek zbirke je izšel faksimile rokopisnega dijaškega lista Vaje, ki so ga v letih 1854 in 1855 izdajali slovenski srednješolci in faksimile prve izdaje Kranjske čbelice, vseh njenih petih zvezkov od leta 1830 do leta 1848.

«Pojav dijaškega rokopisnega lista VAJE, ki je v letih 1854 in 1855 združeval Simona Jenka, Valentina Mandelca, Vaclava Brila, Ivana Tuška, Frana Erjavca, Valentina Zarnika in Martina Povšeta, spada k osrednjim vprašanjem v slovstvenem življenju petdesetih let XIX. stoletja. Tu se ni oblikovala samo samonikla pisateljska generacija, marveč je hkrati zorela nova literarna in kulturnopolitična miselnost, ki je postala podlaga duhovnim tokovom za nekaj desetletij». Tako začenja svojo spremno besedo k izdaji Vaj v faksimilu Jože Pogačnik. V svojih nadaljnjih izvajanjih analizira okoliščine nastanka tega literarnega lista ljubljanskih srednješolcev. Pri tem ugotavlja, da so bile Vaje sicer nadaljevalke tradicije izdajanja dijaških literarnih glasil, vendar gre za glasilo, ki je na eni strani obstajalo mimo šolskih oblasti, na drugi strani pa je tudi daleč preseglo pomen podobnih literarnih glasil. Ne samo zaradi avtorjev, ki so pri tem dijaškem listu sodelovali in se kasneje razvili v pomembne slovenske literarne in javne delavce (Simon Jenko, Valentin Zarnik, Fran Erjavec). Temveč predvsem zato, ker je ta list imel dalekosežni slovstveni in kulturni pomen in ker pomenijo Vaje zibelko slovenskega realizma. Prav v tem pa je zgodovinska cena tega lista in njegov slovstveno - razvojni pomen. Sicer pa Jože Pogačnik predstavlja posamezne sodelavce Vaj, ki so izšli iz preprostih slovenskih razmer, ki so se že v gimnaziji oprijeli vsak svoje tematike (Jenko in Mandelc leposlovja, Erjavec in Tušek prirodoslovja, Zarnik in Bril pa kulturno - politične problematike) in s svojimi prispevki nastopali proti staroslovencem, proti nemškutarstvu, za liberalne ideje in za sodobno literaturo, poudarjajoč pomen slovenstva, slovenskega jezika in domačega slovstva.

Sicer pa obsega izdaja Vaj v faksimilu dva zvezka šolskega formata, popisana z lepo kaligrafsko pisavo vseh sodelavcev lista, s podpisi Frana Erjavca, Simona Jenka in ostalih sodelavcev, z njihovimi prispevki, ki so si nekateri utrli pot v slovensko literaturo, kar velja zlasti za Jenkove pesmi, za Erjavčev spis Črtice iz življenja Šnapšnepkovskega in za izpoved Zarnikovega kulturno-političnega nazora v njegovih spisih. Vajevci so gradili novo vsebinsko, idejno in oblikovno strukturo slovenskega slovstva, ugotavlja Jože Pogačnik v spremni besedi, ki tvori seveda bistven sestavni del te izdaje. Če vemo, da se v slovenski literaturi celo obdobje imenuje po tem glasilu, da se je pojem Vajevci utrdil v naši literarni zgodovini, potem je samo odveč poudarjanje pomena te izdaje, za katero smo vedeli, jo poznali, zdaj pa smo o njej dobili tudi pravo vizualno predstavo skupaj s študijo o njej.

Šesta publikacija zbirke Monumenta litterarum slovenicarum prinaša faksimiliran ponatis prve izdaje KRANJSKE ČBELICE z vsemi njenimi petimi zvezki, ki so izšli v letih 1830, 1831, 1832, 1833 in 1848. Pet zvezčičev malega formata, z modrimi platnicami, z napisom Kranjska čbelica (prvi štirje zvezki v bohoričici, zadnji v gajici), predstavlja danes dragocen kulturni spomenik, ki je s to izdajo postal dostopen vsakomur. Bistven sestavni del izdaje predstavlja spremna beseda Antona Slodnjaka, ki presega značaj informativne spremne besede in ki na široko tolmači vse okoliščine nastanka, vsebine in pomena tega pesniškega almanaha, ki je bil ob času nastanka enakovreden podobnim almanahom po Evropi. Tega se zavemo že če polistamo po teh zvezčičih pesmi, v katerih srečamo mnoge najboljše Prešernove stvaritve. Prav sodelovanje Prešerna in Matije Čopa pa je bilo tisto, ki je tej publikaciji dajalo pravi smisel in pomen. Zato je Kranjska čbelica pomembna prelomnica v razvoju slovenske književnosti. To kaže tudi vsebina. Ne samo vrsta Prešernovih stvaritev (Zdravljica, Gazele, Nova pisarija), temveč tudi nove pesniške oblike, ki sta jih v slovensko poezijo uvedla Čop in Prešeren in ki so nadomestile Vodnikovo alpsko poskočnico, pa prehod od romantike k realizmu in borba za novi črkopis.

Sl. Ru.

V VEČBARVNEM TISKU IN V IZVIRNI VELIKOSTI BO IZŠEL V FAKSIMILU

HRVOJEV MISAL

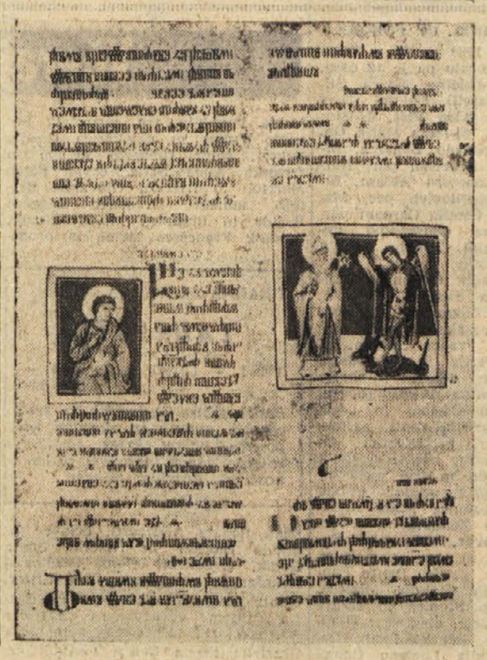

Pred leti je neka znanstvena delavka iz Beograda proučevala neko knjigo v knjižnici turških sultanov v Saraju in Carigradu. Poleg zaželene knjige so ji pokazali tudi knjigo, za katero so sicer vedeli, da je obstojala, niso pa vedeli, kje se nahaja, če je sploh še ohranjena. Bil je to HRVOJEV MISAL, ki je tako po naključju prišel na dan. Ta Hrvojev misal velja danes za najpomembnejši in najlepši spomenik hrvatskoglagolskega pismenstva in domače umetnosti in predstavlja dragocenost posebne vrste. Zato bo izdaja tega misala v faksimilirani izdaji, ki jo pripravlja založba Mladinske knjige, svojevrsten dogodek. Ne samo za znanstvenike, slaviste in umetnostne zgodovinarje, temveč tudi za bibliofile in vse prijatelje takih posebnostnih izdaj.

Hrvojev misal je misal, izbor svetopisemskih tekstov, napisanih v cerkvenoslovanskem jeziku s hrvaško redakcijo in v glagolski pisavi. Gre torej za slovanski prevod cerkvenih tekstov, prirejenih za potrebe bogoslužja v domačem jeziku. Ta glagolski rokopisni kodeks je napisan na 494 straneh, na pergamentu. Ima tri celostranske podobe, 95 miniatur in 380 bogato izdelanih inicialk. Misal je pisal pisar Butko v začetku 15. stoletja za bosanskega vojvodo Hrvoja Vukčića Hrvatinića, znamenitega bosanskega vojvodo, hrvatskega bana in enega najmočnejših fevdalcev zahodnega Balkana ob prehodu iz 14. v 15. stoletje. Hrvoje je ta misal dobil v dar, ko je postal splitski herceg. V 16. stoletju so Hrvojev misal dobili v roke Turki. Nekateri menijo, da so ga odnesli iz knjižice kralja Matije Korvina, verjetno pa je postal plen kakega turškega pohoda na Hrvaško. Vzbujal je pozornost zaradi svoje bogate vezave, vendar pa se je prvotna vezava izgubila in je misal v 19. stoletju dobil novo opremo.

Hrvojev misal je pomemben za slaviste zaradi prevoda v cerkvenoslovanščino, saj bo pokazal kakšen je bil rimski misal v slovanski verziji. Pomemben pa je tudi zaradi svojega izredno bogatega slikovnega gradiva. Med podobami so poleg cerkvenih motivov posameznih svetopisemskih dogodkov prikazane tudi zabave fevdalcev, prikazane so tudi podobe francoskega kralja sv. Ljudevita. Tudi podobe nekaterih svetnikov spominjajo na cerkvene in posvetne velikaše tedanjega časa. Vse posvetne osebe so prikazane v sodobni noši, medtem ko so svetniške krone in žezla oblikovani z lilijami in emblemi francoskih vladarjev.

To dragoceno knjigo, spomenik hrvatskega glagolskega pismenstva, bo torej v faksimilu izdala Mladinska knjiga v Ljubljani in sicer ob sodelovanju s staroslovanskim institutom Svetozar Ritig v Zagrebu. Izdaja bo seveda v izvirni velikosti in večbarvnem tisku. Obsegala bo dve knjigi. V prvi bo faksimile rokopisa, natisnjen v najsodobnejši tiskarski tehniki, ki bo čim bliže izvirniku. V drugi bo celotno besedilo v latinski transkripciji s potrebnim znanstvenim komentarjem. Ta bo obsegal tudi študijo o vseh hrvatskih glagolskih misalih, s posebnim prikazom Hrvojevega misala. Tako bo sicer znanstvena izdaja Hrvojevega misala svojevrsten dogodek na knjižnem trgu.

Sl. Ru.

Zgoraj: Celostranska podoba iz Hrvojevega misala
Spodaj: Poskusni natis strani Hrvojevega misala

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 27,7, najnižja 20,3, ob 19. uri 26,8 stop., zračni tlak 1015,8 nestalen, brez vetra, vlaga 63 odst., nebo 4/10 pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 23,7 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 6. julija
DUSICA
Sonce vzide ob 5,22 in zatone ob 20,56 — Dolžina dneva 15,34 — Luna vzide ob 00,34 in zatone ob 13,21
Jutri, PONEDELJEK, 7. julija
MANICA

Danes na Općine na partizanski tabor

Danes popoldne bo na Općinah tradicionalni «IV. partizanski tabor», ki ga prireja Zveza partizanov — ANPI na Općinah. Kot javljamo v posebnem okviru, bodo dopoldne odprli razstavo slik iz NOB in nacističnih taborišč, popoldne pa bo na vrtu Prosvetnega doma kulturni spored, ki se bo zaključil s plesno zabavo. Pri sporedu bodo sodelovali «Veseli godci» iz Ljubljane, godba «Kras» iz Doberdoba ter pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela, slavni povratnik iz nepozabnega gostovanja na Škotskem, kamor je s prodornim uspehom ponesel našo slovensko pesem, narodno, umetno in partizansko, ki je pri svobodoljubnih Škotih še posebno vžgala. «Vasilij Mirk» s svojim nastopom zato ni bil samo poslanik slovenske pesmi, temveč je bil istočasno tudi poslanik tiste pesmi, ki nam je v nedavni preteklosti in ki nam še danes toliko pomeni, ker so se z njo na ustih podajali v boj naši fantje in dekleta v borbi za svobodo, ker so z njo na ustih umirali najboljši med njimi.

Partizanski tabor na Općinah je namenjen nam, Slovencem v Italiji, in prijateljem iz italijanskih vrst, ki so se z nami borili. Namenjen je mladim, da bo v njih ostala živa ideja narodnoosvobodilne borbe, kateri dolgujemo vse kar imamo, šole, prosvetna društva, pevske zbore, tiskana glasila, gledališče in svobodo do jezika in materinske besede. Namenjen je generaciji bivših partizanskih borcev in aktivistov, da bodo ob srečanjih podoživljali dogodke iz težkih toda junaških let borbe; namenjen je vsemu našemu ljudstvu, ki se je v hudih letih strnilo pod praporom Osvobodilne fronte in bilo junaški boj za svobodo. Namenjen je končno — a v prvi vrsti — vsem, ki so v tem boju žrtvovali svoja življenja, kajti eden izmed namenov tega in prejšnjih taborov na Općinah je tudi v zbiranju sredstev za postavitev dostojnega spomenika padlim borcem NOB in žrtvam taborišč in nasilja nacifašistov, ki bo sredi Općin v opozorilo domačinom in tujcem, ki prehajajo skozi Općine po glavni prometni žili od zahoda proti vzhodu, da so tod živeli in živijo slovenski ljudje, ki so si svojo svobodo priborili s krvjo in žrtvami in si je ne pustijo vzeti od nikogar.

Akcija za postavitev spomenika na Općinah je že zelo napredovala in organizatorji upajo, da bo spomenik za gotovo stal že v jeseni na že določenem kraju. Tudi sredstev za kritje stroškov je zbranih že precej, kar dokazuje, da naši ljudje ne pozabljajo na svojo moralno dolžnost in ob vsaki priložnosti prispevajo v ta vzvišeni namen.

Zato naj ne bo bivšega partizanskega borca, bivšega aktivista ali terenskega delavca, zato naj ne bo med nami človeka, ki so mu ideali osvobodilne borbe sveti, da ne bi prišel na to slavje na Općine in s svojo prisotnostjo podprl plemenito pobudo openskih partizanov. Ob partizanski pesmi zbora «Vasilij Mirk» in ob drugih slovenskih in borbenih pesmih bomo podoživljali in izpričevali, da smo danes to, kar smo bili včeraj in kar bomo jutri: zvesti pristaši narodnoosvobodilne misli v naši današnji narodni dejavnosti in v našem spoštovanju do žrtev NOB.

Zato, nasvidenje tovariši, na IV. partizanskem taboru na Općinah!

POSLEDICA RAZKOLA V SOCIALISTIČNI STRANKI V RIMU

Sestavljeno novo začasno pokrajinsko vodstvo PSI

Bivši socialdemokrati ustanovili svoj odbor in pristopili k novi PSU - Slovenska komisija v celoti v PSI - Izjava pokrajinskega vodstva PSI in sporočilo PSU

Vest o razkolu v Italijanski socialistični stranki je tudi v Trstu vplivala kot prha v vročem, soparnem dnevu, čeprav so se v preteklih dneh kopičile različne vesti in napovedi o sporih, ločitvah in spravi na vrhovnem vodstvu stranke. Dogodki in resne odločitve v Rimu so seveda povzročile posledice tudi v našem mestu. Predstavniki drugih strank pazljivo sledijo razvoju dogodkov in spremembam v socialističnem taboru z različnimi občutki in željami, kakor pač ustreza njihovi politični igri, v socialističnih vrstah pa se nadaljujejo sestanki in mrzlične diskusije, prihajajo do izraza stališča in opredelitve. Spet so se znašli vsak na svoji strani, stari socialisti in socialdemokrati, opažajo se pa tudi nekateri premiki. Slika seveda ni še popolnoma jasna. Kakor je bilo pričakovati, so tudi tržaški socialdemokrati izstopili iz PSI in vstopili v novo stranko PSU.

Včeraj popoldne se je na sedežu v Ulici Mazzini 32 pod predsedstvom pokrajinskega podtajnika Grudna sestal pokrajinski vodilni odbor PSI, ki je nadomestil člane, ki so izstopili iz stranke. Pokrajinski izvršni odbor PSI je zdaj tako sestavljen: Apih, Balzano, Benedetti (za žensko gibanje), Boniciolli, Dreossi, Giacchetti, Giuricin, Gruden, Gregori, Kervin, Laboranti, Mayer, Pečenko, Pesante, Pittoni, Quarantotto, Treiner, Tringale, Stupari (tajnik mladinske federacije) in Volk. Naknadno bodo vodilni odbor dopolnili z drugimi predstavniki, ki so trenutno odsotni iz Trsta. Izvršni odbor je podtajniku Grudnu dodelil še tajniški odbor, ki ga sestavljajo Pittoni, Ghersi in Tringale.

Kakor poroča pokrajinsko tajništvo PSI, so včeraj številni voditelji sekcij in socialistični zastopniki v krajevnih in javnih ustanovah izrazili svojo zvestobo Italijanski socialistični stranki. Med temi so pokrajinski podtajnik Gruden, ki je pripadal struji «Autonomia», prof. Medani; odv. Senigaglia, kap. Mislei, prof. Saraval, podpredsednik Tržaškega Lloyda, dr. Luzzatto, odv. Terpin, rag. Caristi, prof. Rolli, dr. Paschi, Hreščak, občinski odbornik, člani slovenske komisije, Gerli, tajnik CGIL z vso socialistično strujo, številni predstavniki Delavske zbornice UIL med katerimi Pison in Bassi, izvršna odbora sekcij v Nabrežini in Dolini ter dober del voditeljev mestnih sekcij.

Pokrajinski vodilni odbor PSI je nato dal naslednje poročilo:

«Pokrajinski vodilni odbor tržaške federacije socialistične stranke Italije, izpopolnjen z zamenjavo članov, ki so izstopili iz stranke, upoštevajo razkol, ki sta ga povzročili struja «Rinnovamento» (Tonassi) in skupina Ferrija in Pretija, označuje ta razkol kot neodgovorno dejanje, ki nima nobene politične utemeljitve; poziva člane stranke, da se na vseh nivojih strnejo okrog nje, da se zmanjša do najmanjše mere škoda, ki jo je povzročil razkol; poziva sekcijske voditelje, da opravijo v najkrajšem času reorganizacijo v svoji sekciji; obvezuje občinske odbornike in socialistične javne upravljalce, da nadaljujejo, v sedanjem trenutku, svoje delovanje na podlagi politično programskih smernic, ki izhajajo iz sporazumov, sklenjenih z drugimi strankami; sklene sklicati novo sejo, da se uredijo vprašanja, ki so v zvezi z imenovanjem izvršilnih organov.»

Člani slovenske komisije so izdali naslednjo izjavo:

«Po neupravičenem izstopu dela članov centralnega odbora PSI in po ustanovitvi nove stranke PSU, podpisani člani Slovenske komisije PSI izjavljajo, da se nikakor ne morejo strinjati s takim v bistvu nedemokratičnim ravnanjem in smatrajo, da ustanovitev nove stranke ne prispeva h krepitvi borbe delavskega razreda za njegove pravice; smatrajo hkrati, da cepitev socialističnih sil ne more biti niti v interesu borbe, ki jo slovenska narodna skupnost v Italiji vodi za uveljavitev svojih pravic; spričo tega so mnenja, da je njihova politična dolžnost, da ostanejo v PSI, ki je dosledno zagovarjala internacionalistična načela delovnega ljudstva v borbi za svobodo, demokracijo, narodno enakopravnost in socializem.

Igor Gruden, Filibert Benedetič, Dušan Hreščak, Igor Kosmina, Dušan Košuta, Marko Lah, Lucijan Volk, Marica Skabar, Nino Gregorič, Branko Pahor, Karleto Avgustinčič, Lojze Abram, Odo Kalan.

Začasni pokrajinski izvršni odbor nove stranke PSU je včeraj izdal poročilo, v katerem obvešča, da so pripadniki struje «Autonomia» pristopili k novi stranki. To potrjuje, pravi poročilo, zvestobo idealom socialistične združitve, afront proti Nenniju na zadnji seji centralnega odbora pa da je žalitev čustev italijanskih socialistov in načel socialistične internacionale, katere je Nenni podpredsednik. Ta načela, poudarja poročilo, kažejo socializmu pot boja proti vsaki obiski zatiranja in «fašistične ter komunistične diktature». Imenovani odbor poudarja nujnost zaščite demokratičnih ustanov, k obrambi katerih ni moči prepustiti sil, ki zanikujejo svobodo in demokracijo. (Kot je razvidno, se spet poudarjajo načela nekdanje PSDI.)

PRVIČ PO NOVI METODI V OBLIKI KOLOKVIJA

Na klasičnem liceju in učiteljišču so včeraj odgovarjali prvi maturanti

Težav ni bilo in izpraševalce so bolj kot podrobnosti zanimala logična sklepanja kandidatov - Jutri pridejo na vrsto ostali

Včeraj se je na klasičnem liceju in učiteljišču začelo ustni del zrelostnih izpitov. Novi val vročine ni bil kandidatom dobrodošel, kljub temu so morali odgovarjati na vprašanja.

Splošen vtis je, da so izpiti res potekali v obliki razgovora, ki ni bil prezahteven; ni se pa še pokazalo, če bo to v nadaljnjem študiju maturantom bolj v korist ali v škodo.

Na klasičnem liceju so dijaki izbirali za izpraševalno temo predvsem italijanščino, grščino in filozofijo, nekateri celo matematiko. Komisija je vprašanja in odgovore posameznih predmetov smiselno povezovala med seboj, profesorji se niso pretirano ustavljali ob podatkih, ampak jih je bolj zanimalo logično sklepanje kandidatov. Poleg tega so vprašanja povezovali s pismenimi nalogami.

Na učiteljišču so dijaki izbirali predvsem med pedagogiko filozofijo in italijanščino, izpraševanje pa je zajelo več ali manj vse predmete. Obravnavane teme so bile Schopenhauer, Nietzsche, Kant in Hegel pri filozofiji. Pri zgodovini pedagogike pa so izpraševalci polagali važnost na Rousseauja, Pestalozzija in Slomška ter prešli od teh k literaturi na Tolstoja.

Prvi vtis dijakov in profesorjev je, da je nov način mature nekoliko premalo zahteven in da se bo to najbolj poznalo pri prehodu iz srednje šole na univerzo, ki je že doslej povzročal težave.

Dijaki so se pritožili, da so bili na novo metodo izpraševanja premalo pripravljeni in si zaradi tega niso mogli pravilno predstavljati celotnega poteka. Slišali smo pripombe, da se tudi tu pozna razmak med zastarelim načinom poučevanja po šolah in nekoliko nesorazmerno novostjo pri maturi.

V ponedeljek se bodo izpiti na učiteljišču in klasičnem liceju nadaljevali, začeli pa se bodo tudi ustni izpiti na trgovski akademiji in na znanstvenem liceju.

Jelka Daneu

V Podvinu na Gorenjskem

Seminar za profesorje in učitelje s Tržaškega

Letos bo v Podvinu na Gorenjskem seminar za slovenske šolnike iz Tržaškega od 15. do 25. septembra t. l., ki se ga bo lahko udeležilo 15 učiteljev in 15 profesorjev. Interesenti naj vložijo prošnjo preko svojega ravnateljstva na šolsko skrbništvo v roku do 15. avgusta t. l.

V OKVIRU DEŽELNEGA ZAKONA

Odobrenih še 88 prošenj za pomoč ind. podjetjem

Dejanska pomoč dežele za znižanje obresti znaša 395.600.000 lir - Doslej odobrenih že 555 prošenj za finančno pomoč

Posebni tehnično - posvetovalni odbor, ki deluje v sklopu deželnega odbora za industrijo in trgovino, je na včerajšnjih dveh sejah proučil in sprejel nadaljnjih 88 prošenj za finančno podporo, ki so jih vložila različna industrijska podjetja iz dežele Furlanije - Julijske krajine na podlagi deželnega zakona št. 25 iz leta 1965. Omenjeni zakon, kot je znano, pooblašča deželno upravo, da lahko podpre industrijska podjetja, ki nameravajo razširiti ali obnoviti svoje objekte. Ta zakon je bil naknadno še znatno potenciran z deželnim zakonom št. 32 iz dne 15. decembra 1966.

Da bi olajšala industrijski razvoj na svojem področju, bo deželna uprava razdelila podporna sredstva le s štiriodstotnimi obrestmi. To je breme, ki ga bo industrija z lahkoto prenašala. Ravno zaradi tega je zakon št. 25 žel splošna odobravanja.

Z odobritvijo vseh 88 prošenj je posebni tehnično - posvetovalni odbor na včerajšnjih sejah razpisal finančno podporo raznim industrijskim podjetjem v znesku 5 milijard in 700 milijonov lir. Dejanska podpora deželne uprave znaša tako 395.600.000 lir. Omeniti je treba še, da znašajo investicije podjetij, katerih prošnje so bile včeraj ugodno sprejete, 11 milijard.

Od dne, ko je omenjeni zakon prišel v veljavo, do danes, je deželna uprava potom svojega odbora za industrijo in trgovino, odobrila 555 prošenj, skupna vsota finančnih sredstev, ki jih je ob tem razpisala, pa znaša 4.660.000.000 lir.

Najbolj zainteresirani sektorji so bili mehanična industrija z investicijami nad 2 milijard lir), ter tekstilna, metalurška in lesna industrija (vsaka z investicijami v skupni vrednosti ene milijarde lir).

Izjava sveta Slovenske skupnosti

Na svoji zadnji seji, dne 30. junija 1969, je Svet SLOVENSKE SKUPNOSTI obravnaval številna vprašanja in uvodni del posvetil poročilu Izvršnega odbora. Tajnik dr. Štoka je poročal o notranji reorganizaciji, kakor tudi o posegih, ki jih je Izvršni odbor napravil pri oblasteh. Predvsem je podčrtal pomen uporabe slovenskega jezika v rajonskih konzultah in prikazal v podrobnostih pobude, ki jih je SLOVENSKA SKUPNOST povzela, da so stranke leve sredine sprejele besedilo, ki točno jamči pravico do uporabe materinščine v teh javno-upravnih organih.

Svet SLOVENSKE SKUPNOSTI je s posebnim zadovoljstvom sprejel tudi na znanje, da je bilo njenemu tajniku s pristojnih oblasti končno le zagotovljeno, da bo že v bližnji bodočnosti ministrstvo za šolstvo izdalo dekret o ustanovitvi strokovne šole v Rojanu in da bo zavod po vsej verjetnosti pričel redno delovati s šolskim letom 1969-1970.

«Teden proti NATO»

Jutri se bo začel teden proti NATO, za katerega je dala pobudo mladinska federacija FGCI. V okviru tega tedna bo več prireditev, od katerih bo prva na vrsti v torek, 8. t. m. ob 19. uri, ko bo na Trgu Garibaldi manifestacija, na kateri bo govoril deželni tajnik FGCI Angelo de Pietro, peli pa bodo pesmi proti NATO. Že jutri pa bo vrsta zborovanj na Ponterošu (9.30), pred Arzenalom (12.), pred UPIM na Trgu Stare Mitnice (17.), na Borznem Trgu (18.), na začetku Drev. XX. Settembre (19) in na Trgu Barbacan (20.).

SPET NOV REKORD OB ODPRTI MEJI

V juniju nad 5 in pol milijona prehodov skozi obmejne bloke na tržaškem sektorju

S potnimi listi je bilo 3.869.000 prehodov, s prepustnicami pa 1.663.000 prehodov - Med bloki na prvem mestu Fernetiči

V preteklem mesecu je bil zelo živahen mejni promet na mednarodnih prehodih, se pravi s potnimi listi. Po podatkih tržaškega sektorja obmejne policije je v juniju šlo skozi mednarodne prehode v obeh smereh s potnimi listi skupno 3,869.232 oseb. V Italijo je vstopilo 1,045.433 italijanskih državljanov, izstopilo pa 1,045 tisoč 371. Skupno je prešlo mejo v obeh smereh s potnimi listi v preteklem mesecu 2,108.804 italijanskih državljanov.

V istem mesecu je vstopilo 898 tisoč 350 tujih državljanov, izstopilo iz Italije pa 862.078, skupno torej 1,760.428 tujih državljanov. Med tujci so znatno prevladovali Jugoslovani, ki so zabeležili skupno 910.813 prihodov in odhodov, sledili so Avstrijci s 313.500, Nemci z 280.357, Francozi s 50.224, Angleži s 46.163, Švicarji z 28.244, Američani (ZDA) s 15.649, Grki z 9.141 prehodi itd.

V primerjavi z lanskim letom v istem mesecu, je letos potovalo skozi mednarodne mejne prehode na Tržaškem v obeh smereh 618.244 oseb več. Pri tem je treba omeniti, da je bilo skoraj 300 tisoč več prehodov italijanskih državljanov in približno nekaj čez 300.000 prehodov tujih državljanov.

Po drugi strani pa je krajevni osebni promet z mejnimi prepustnicami precej popustil v primerjavi z lanskim junijem. Letos je z mejnimi propustnicami potovalo v obeh straneh skupno 1,663.745 oseb, lani pa so jih v juniju zabeležili kar 2,390.000.

Kot že nekaj let zaporedoma, je bilo v letošnjem juniju mnogo več prehodov prebivalcev z italijanskega področja. Ti so zabeležili skupno 1,267.079 prehodov v obeh smereh, in sicer 641.618 v prihodu in 625.461 v odhodu.

Prebivalci z jugoslovanskega obmejnega pasu pa so zabeležili skupno 369.675 prehodov v obeh smereh, ali 202.002 v prihodu in 194.673 v odhodu. V primerjavi z lanskim junijem se je v letošnjem juniju v odstotkih najbolj zmanjšal obmejni promet prebivalstva z jugoslovanskega področja.

V preteklem juniju je šlo največ ljudi z mejno prepustnico skozi mejni blok pri Fernetičih, kjer so jih našteli v obeh smereh kar 489 tisoč 168, na drugem mestu so Škofije s 332.940 prehodi, nato sledijo Oreh z 207.276, Pesek s 196.598, Sv. Jernej s 194.515, Lipica z 88 tisoč 28, Repentabor s 26.084 in openska železniška postaja s 7.719 prehodi.

Iz podatkov o prometu z mejnimi prepustnicami skozi posamezne mejne prehode je razvidno, da je mejni prehod pri Fernetičih iztrgal rekord Škofijam, po drugi strani pa je treba pri tem pripomniti, da se sedaj mnogo Tržačanov, ki potujejo z mejno prepustnico v Istro, poslužuje tudi mejnega prehoda pri Sv. Jerneju in pri Orehu, kar nam dokazujejo visoke številke, ki so jih zabeležili na teh dveh blokih.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 4. julija 1969 se je v Trstu rodilo 8 otrok, umrlo pa je 12 oseb.

UMRLI SO: 41-letna Elvira Stivanin por. Tomaselli, 82-letni Carlo Florean, 62-letni Aldo Piet, 57-letni Gaetano Albrizio, 81-letna Maria Gonia, 52-letni Giordano Bonazza, 67-letna Miralonda Scherian por. Horvath, 70-letni Lodovico Albani, 61-letna Maria Dobrillovich por. Marincich, 72-letna Gisella Carpani por. Vassuri, 72-letna Giuseppina Rebrich por. Garbini, 73-letna Angela Fabro vd. Calligaris.

OKLICI: mehanik Germano Smaldino in delavka Silvana Radovini, študent Luigi Zippo in uradnica Marina Lozar, natakar Roberto Davia in uradnica Franca Calcina, trgovec Dario Petris in gospodinja Silva Marchetti, študent Roberto Viezzi in študentka Vilma Todero, uradnik Luciano Carloni in uradnica Maria Gabriella Cinti, zastopnik Franco Neri in frizerka Maria Rosaria Pinto, elektromehanik Giampaolo Rupolo in trg. pomočnica Carmela Aversa, uradnik Fulvio Cimarosti in uradnica Alida Riefolo, šofer Sergio Zennaro in frizerka Maria Stocovaz, industrijec Roberto Caprioli in trg. pomočnica Gianna Cannone, gasilec Pietro Panzera in frizerka Gigliola Milocco, zastopnik Fulvio Stupica in šivilja Maria Nada Gvacic, električar Gianfranco Pelko in delavka Laura Dagnelut, knjigovodja Luciano Gomezel in učiteljica Fabiola Sabrini, električar Eugenio Urizi in frizerka Maria Ponvinio, trg. pomočnik Eugenio Fumis in natakarica Gisella Scheri, šofer Umberto Mondo in frizerka Anna Satiz, cevar Fabio Marcioli in frizerka Giovanna Bettoso, industr. izvedenec Ruggero Braida in uradnica Maida Piccoli, uradnik Francesco Melon in prodajalka Renata Andreutti, delavec Adriano Blocker in frizerka Sonia Gojak, gledališki tehnik Ferdinand Kokošar in gospodinja Olga Lister, tehnik Roberto Planinscig in šivilja Marisa Vardabasso, električar Vittorio D'Onofrio in gospodinja Graziella Maria Razza, uradnik dr. Franco Depase in šivilja Giuseppina Salvetti, mizar Celestino Calligaris in hišna pomočnica Maria Tuliani, trgovski agent Cesare Grillo in uradnica Diana Gamba, knjigovodja Fabio Opara in učiteljica Lina Suplina, delavec Mario Marson in gospodinja Gabriela Grispan, delavec Dario Malattia in uradnica Bruna Caucci, optik Claudio Garza in trg. pomočnica Bruna Locatello, inženir Dario Beltrame in kemik dr. Marina Gavinelli, elektrovarilec Sergio Sain in gospodinja Mirella Riccobon, delavec Dario Zaccaron in trg. pomočnica Graziella Musizza, radiotehnik Paolo Marincich in delavka Emilia Grbec, radiotehnik Bruno Paoletti in uradnica Maria Depangher, tehnik Mario Fragiacomo in trg. pomočnica Graziella Tamaro, uradnik Annibale Vincenzo in pletilja Crocifissa Gennaccari, Giuseppe Rossi in Antonia Munoz, električar Claudio Rocchetti in trg. pomočnica Adriana Kresciak, uradnik Giovanni Zanini in uradnica Caterina Petronio, varilec Luciano Sergi in trg. pomočnica Alessandra Prelc, študent Francesco Iavarone in uradnica Viviana Franco, radiotehnik Luciano Tessaris in gospodinja Alba Lovrecic, uradnik Boris Veglia in uradnica Valnea Giorgetti, arhitekt Albano Guido Alzetta in uradnica Nadia Zago, frizer Carmine Civita in frizerka Maria Carla Rigotti, varilec Giuseppe Bazzo in trg. pomočnica Elda Crisman, telegr. sel Silvano Bartoli in gospodinja Sonia Maurel, delavec Giorgio Derman in uradnica Angela Dentato, električar Gianfranco Santelli in delavka Ada Capozziello, učitelj Lucio Miele in uradnica Anna Maria Centrone, geometer Vittorio Tranquillini in gospodinja Marisa Taucer.

URARNA ZLATARNA
LAURENTI
TRST — Largo Santorio 4 — Tel.723240
Pestra izbira najboljših ur švicarskih znamk in zlatnine za poroke, birme, krste, godove, rojstne dneve in druge priložnosti — Poseben popust.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Biasoletto, Ul. Roma 16, Davanzo, Ul. Bernini 4, Benussi, Ul. Cavana 11, Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan)

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19,30 do 8,30)
Vielmetti, Trg della Borsa 12, Centauro, Ul. Rossetti 33, Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2, Santa Anna, Erta di S. Anna 10.

LOTERIJA

BARI	69	47	67	50	81
CAGLIARI	61	59	74	67	43
FIRENCE	14	22	32	62	66
GENOVA	67	36	55	24	90
MILAN	27	40	51	37	8
NEAPELJ	51	44	32	30	69
PALERMO	89	67	10	50	53
RIM	8	87	41	9	35
TURIN	34	83	6	82	66
BENETKE	54	73	57	27	60

ENALOTTO
2 2 1 2 1 X 2 1 X X X 1
Kvote: 12 točk — 21.374.000 lir, 11 točk — 302.400 lir, 10 točk — 20.900 lir.

ZAHVALA IN VABILO

Pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela se prisrčno zahvaljuje Slovenski prosvetni zvezi, Slovenski kulturno - gospodarski zvezi, ustanovam, podjetjem in vsem posameznikom, ki so na katerikoli način pomagali k lepemu uspehu našega gostovanja na Škotskem in s tem pokazali razumevanje za naše kulturno in narodno poslanstvo.

V zahvalo in za zaključek uspešne sezone prireja zbor «Vasilij Mirk», 12. t. m. ob 21. uri na borjaču Kraške hiše v Velikem Repnu pevski večer, na katerega vabi vse prijatelje zbora in ljubitelje slovenske pesmi.

ZVEZA PARTIZANOV — ANPI OPČINE
vljudno vabi DANES NA
IV. partizanski tabor
ki bo v Prosvetnem domu
Ob 10. uri otvoritev razstave slik iz NOB in nacističnih taborišč.
Nadaljevanje programa bo ob 16. uri s kulturno zabavnimi točkami.
Nastopili bodo: ansambel «Veseli kosci» iz Ljubljane, godba na pihala «Kras» iz Doberdoba, pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka - Kontovela.
Sledila bo plesna zabava do 24. ure.
Igrali bodo «Veseli kosci».
POSKRBLJENO BO Z DOBRO ZALOŽENIMI KIOSKI

Šolske vesti

Državna srednja šola s slovenskim učnim jezikom «Fran Levstik» na Proseku z oddeljenimi razredi v Sv. Križu javlja, da se je pričelo s 1. julijem vpisovanje v prvi razred te šole, ki bo trajalo vsak dan do vključno 25. julija letos.

Osnovna srednja šola s slovenskim učnim jezikom «Fran Erjavec» v Trstu (Rojan) javlja, da se je pričelo s 1. julijem vpisovanje v vse razrede te šole. Vpisovanje v prvi razred bo vključno do 25. t.m. Prijave sprejema tajništvo vsak dan od 9. do 12. ure.

Razstave

V galeriji moderne umetnosti «Russo» razstavlja do 7. t.m. svoje risbe Giuliano Kirchmayr.

Avtonomna letoviščarska in turistična ustanova v Sesljanu prireja v sodelovanju z Nemškim kulturnim institutom v Trstu na sedežu v Sesljanu razstavo ksilografij nemškega umetnika Hapa Grieshaberja. Razstava bo odprta do 17. t.m. Razstavljenih bo okrog 60 del.

Izleti

Prosvetno društvo v Skednju organizira dne 20. 7. 1969 izlet na Jezersko. Vpisovanje vsak dan, razen ob sobotah in nedeljah od 20.30 do 22. ure v društvenih prostorih.

SPDT priredi 13. julija izlet z avtobusom skozi Bovec do koče pod Mangartom; od tu vzpon na vrh Mangarta. Vpisovanje v Ul. Geppa 9.

Slovenska prosvetna zveza obvešča novoizvoljene referente in odbornike ter predsednike prosvetnih društev, da bo prva odborova seja **v torek, 8. julija ob 21. uri** v Gregorčičevi dvorani v Trstu.

Prosvetno društvo «Slovenec» v Borštu vabi vse pevce, da se udeležijo važnega sestanka, ki bo jutri, 7. julija, ob 21.30 v srenjski hiši.

Odbor

Mali oglasi

URADNICO ISCE IMPORT - EXPORT. Ponudbe na poštni predal 164, Trst.

POMEMBNA KNJIGARNA v Trstu išče mladega(o) namenščenca(ko) z dovršeno slovensko višjo srednjo šolo. Pogoj za moške je, da nimajo več vojaške obveznosti. Ponudbe pod «Knjigarna» na upravo Primorskega dnevnika, Ul. S. Francesco 20/I.

«CITROEN» — mehanična delavnica Samarittani in Miceo in prodaja nadomestnih delov. Ulica Rittmeyer 4/a. PRODAM KLAVIR. V'a delle Querce 12, prva vrata.

Kino

PARK MIRAMARSKEGA GRADU: «Luči in zvoki». Ob 21,30 «Der Kaisertraum von Miramare» v nemščini; ob 22,45 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini. Avtobus «M» vozi iz Barkovelj, postajališče tramvaja «6» in od Miramara pred in po predstavi.

* * *

Nazionale 15.30 «Scusi, lei conosce il sesso?» Eastmancolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 15,30 «Uno sporco contratto». Jim Coburn. Panavision. Color de Luxe. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 15.30 «Guardia, guardia scelta, brigadiere e maresciallo». Alberto Sordi, Peppino De Filippo, Aldo Fabrizi, Gino Cervi. Technicolor.
Eden 16.00 «Il circo». Charlie Chaplin.
Excelsior 15.30 «Susanna . . . ed i suoi dolci vizj alla corte del Re». Jeffrey Hunter, Pascale Petit, Jacques Herlin, Terry Torday. Italcines. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 16.00 «Ammazza tutti e torna solo». Chuck Connors, Frank Wolff. Techniscope, Technicolor.
Filodrammatico 15,00 «Warkill». G. Montgomery. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Alabarda 15,00 «Un corpo caldo per l'inferno». K. Nell, J. Valmont. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 15.00 «Krakatoa a est di Giava». Technicolor.
Cristallo 15,00 «La notte del giorno dopo», Marlon Brando. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Capitol 16.00 «I due deputati». Franco Franchi, Ciccio Ingrassia. Technicolor.
Impero 15,00 «Il ragazzo che sorride». Technicolor.
Vittorio Veneto 16,30 «Lo strangolatore di Boston», Tony Curtis, Henry Fonda. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Astra 16.00 «Tarzan e il grande fiume». Technicolor.
Ideale 14,30 «Con lui cavalca la morte», Mike Marshall, Helen Chanel, Paolo Giusti, Paolo Andre, Cronoscope. Technicolor.
Abbazia 14,30 «E per tetto un cielo di stelle», Giuliano Gemma. Technicolor.

KINO «IRIS» PROSEK
danes ob 16. uri Cinemascope barvni dramatični film:
I GIORNI DELLA VIOLENZA
Igrajo: P. L. Laurence, A. Bosù, B. Lončar.

KINO NA OPČINAH
danes ob 15. uri Panavision barvni dramatični film:
LA BRIGATA DEL DIAVOLO
Igrajo: W. Holden — C. Robertson — V. Edwards.

ZADRUGA «NAŠ KRAS»
vabi na razstavo:
LJUDSKO SLIKARSTVO NA STEKLU
v Kraški galeriji v Velikem Repnu št. 31.
Razstava je odprta ob nedeljah med 16. in 20. uro; ob delavnikih je ključ pri sosedu od 19.30 do 20.30.

Danes, 6. julija ob 13. uri, se bodo srečale pri skupnem kosilu «stare šine» nekdanjega Slovenskega akademskega društva
«B A L K A N»
v restavraciji hotela «Tabor» v Sežani pri postaji.
Pridite!
Dolgan - Hlavaty

Darovi in prispevki

Ob drugi obletnici smrti nepozabnega moža Luke Carga daruje neutolažljiva žena 1000 lir za Dijaško matico in 1000 lir za prosvetno društvo Ivan Cankar. Ob 40. obletnici smrti brata Karla Marca daruje sestra Rozalija 1000 lir za prosvetni dom v Bazovici. Lozar Silvo z Reke, mož Zalke Petaroševe iz Bazovice, daruje 4.500 lir za prosvetni dom v Bazovici. Ob 10. obletnici pokojnega Matije Bergerja, ljubitelja Krasa, se ga spominja hčerka Pavla Kukanja in poklanja 50.000 lir za Kraško hišo. Namesto cvetja na grob Marije Sajnikove darujeta Marta in Rafael Kocijan 2000 lir za prosvetni dom v Bazovici.

V počastitev spomina pokojnih Antona, Marije in Zore Brce ter Pjerine Kalc iz Gropade daruje družina Kalc s Katinare 3000 lir za Dijaško matico. V počastitev spomina Karla Bana darujeta družini Milič in Petaros 5000 lir za Dijaško matico. V isti namen darujeta Emil in Danica Regent 1000 lir za Dijaško matico.

Družina Kukanja daruje v spomin pok. Karla Bana 3000 lir za Dijaško matico. Namesto cvetja na grob pok. Karla Bana darujejo družine Ban in Černjava 5000 lir za spomenik padlim v NOB na Proseku

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili k preranemu grobu v cvetju mladosti našo ljubljeno

Anico Kralj

Žalujoči: mati, brat z družino in drugi sorodniki

Gabrovec - Trst, 6. julija 1969.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi našega dragega

Ivana Čuka (Miče)

Posebna zahvala domači godbi, č. g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so na kateri koli način počastili njegov spomin.

Sestri in brata

Trebče, 6. julija 1969

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob bridki izgubi našega nepozabnega

KARLA BANA

Posebna zahvala dr. Ukmarju, pevcem, darovalcem cvetja, godbi, č. g. župniku ter vsem, ki so na kateri koli način počastili spomin pokojnika in ga spremili na zadnji poti.

Žalujoča žena, hčerka z možem, sestra, brat, vnuki in drugi sorodniki

Prosek, 6. julija 1969.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi drage žene, mame in none

MARIJE KRIŽMANČIČ roj. VOLK

se prisrčno zahvaljujemo. Posebna zahvala č. g. župniku, g. Preslu za tople poslovilne besede, pevskemu društvu Lipa, darovalcem cvetja, dr. Espositu in osebju oddelka v bolnišnici.

Žalujoči mož Ivan, hčerka Marija z možem Pepijem, vnuki in sorodniki

Bazovica - Trst, 6. julija 1969.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so spremili k zadnjemu počitku našo nepozabno ženo, mamo in nono

ALOJZIJO GUŠTIN

Posebna zahvala zdravniku dr. Justu Grudnu, darovalcem cvetja, pevskemu zboru «Srečko Kumar» iz Vel. Repna ter vsem, ki so na kateri koli način počastili njen spomin.

Žalujoče družine in drugi sorodniki

Col - Repentabor, 6. julija 1969.

IZREDNA SEJA REPENTABRSKEGA OBČINSKEGA SVETA

12 vinogradnikov bo sodelovalo na šagri terana in pršuta v Repnu

Občinski svet je potrdil vrsto sklepov občinskega odbora - Svet proti vključitvi občine med zaščitene pokrajine - Odgovor župana na odprto pismo skupine komunističnih in socialističnih svetovalcev

V petek zvečer je bila izredna seja repentabrskega občinskega sveta, na kateri je župan najprej poročal o delovanju občinske uprave v razdobju od zadnje seje, ki je bila 19. aprila, nato pa so prišli na vrsto razni sklepi občinskega odbora. Glede športnega igrišča je župan sporočil, da so bile poslane v Rim fakture za dosego izplačila prispevka 1,5 mil. lir, ki je bil obljubljen že pred leti. Na prošnjo občinske uprave je pokrajina prevzela skrb za izdelavo dokončnega načrta za športno igrišče. Načrt, ki ga je treba predložiti deželni upravi za dosego prispevka 3,5 mil. lir, je že pripravljen. Nato je župan omenil letošnjo občinsko razstavo goveje živine, ki je lepo uspela, občinski odbor pa je pripravil vse potrebno za šagro terana in pršuta, ki bo v Repnu 12. in 13. julija. Sodelovalo bo 12 vinogradnikov s 1600 l vina. V soboto, 12. julija, bo igral ansambel «The leaders» iz Briščkov, v nedeljo bo igrala proseška godba na pihala, nato bo nastopil pevski zbor iz Repna «S. Kumar» in bo igral ansambel «Kras» iz Zgonika.

Občinski odbor, kakor je bilo že objavljeno, je sprejel protestno resolucijo proti oskrunitvi spomenika padlim v Miljah, skupno z županom se je udeležil spominske svečanosti v Rižarni, položil venec občine in odobril prispevek v znesku 20.000 lir Združenju bivših deportirancev za kritje stroškov. Občinski svet je sklep soglasno odobril.

Prišli so nato na vrsto upravni sklepi občinskega odbora. Tako je občinski svet odobril sklep glede nagrade (100.000 lir) za slikarski «ex tempore», izdatek 820.000 lir za izravnanje 4.900 kv. m površine športnega igrišča in dovoz materiala, da bo podjetje, ki je prevzelo delo, lahko začelo delo za dokončno ureditev igrišča. Občinski svet je odobril obračun za leto 1968 in izvolil člane upravnega odbora občinske podporne ustanove, odobril formalno varianto občinskega regulacijskega načrta, ki ostane nespremenjen. Ta sklep je bil potreben zaradi nekaterih razlik v regulacijskem načrtu, ki ga ima občinska uprava in načrtu, ki ga ima dežela. Prav tako je občinski svet odobril nasprotovanje občine proti sklepu pokrajinske komisije za varstvo naravnih lepot, da se namreč med zaščitene pokrajine vključi repentabrska občina, razen malega področja pri Ferneticih. Občinski možje temu sklepu nasprotujejo, ker se bojijo, da bi to oviralo razvoj kamnoseštva, saj ne bi bilo dovoljeno odpirati novih kamnolomov. Občinski svet je tudi sklenil, naj občinska uprava pošlje zdravstvenim oblastem, turističnim ustanovam in tržaški občini protestno pismo zaradi smetišča pri Trebčah, ker se od tam širi smrad tudi na področje repentabrske občine. Župan je še sporočil, da se je občinska uprava pozanimala pri oblasteh glede odprtja bloka pri Poklonu tudi za mednarodni turistični promet. Nato je odgovoril na odprto pismo skupine komunističnih in socialističnih občinskih svetovalcev, ki je bilo objavljeno v Primorskem dnevniku 22. junija.

Predvsem je omenil, da svetovalci opozicije večkrat niso bili prisotni na sejah občinskega sveta in da zaradi tega pač niso vedeli za razne ukrepe in sklepe občinske uprave.

Glede športnega igrišča je dejal, da se je o tem začelo govoriti že leta 1962 in da je sedanja občinska uprava mnogo napravila za odkup zemljišč, za dovoz materiala itd.

Glede turističnih cest je povedal, da so bile nekatere asfaltirane, da bo v kratkem dokončano asfaltiranje ceste s Cola do «Drenčeve ograde» in da se bo v kratkem začelo delo za asfaltiranje ceste od Drage do križišča v Pač. Glede razširitve prostorov občinske knjižnice za kulturne in rekreativne namene je župan pripomnil, da so svetovalci KPI postavili zadevni predlog šele po sestavi gospodarskega načrta za letošnje leto. Zato bo predlog lahko prišel na vrsto ob prihodnji priliki. Glede ureditve trga v Repnu je pripomnil, da spada v okvir gospodarskega načrta za leto 1968 in da bi delo po sedanjem načinu, prišlo na vrsto šele leta 1970, toda občinska uprava je posredovala na pristojnem mestu in je upati, da bodo glavna dela dokončana že pred «Kraško ohcetjo».

V bolnišnici si je vzel življenje

V bolnišnici pri Sv. Magdaleni si je predvčerajšnjim vzel življenje 52-letni pomorski inženir Giordano Bonazza iz Ul. della Fornace 5. Žalostno vest je tržaški kvesturi sporočilo zdravniško osebje bolnišnice, ki je med drugim izdalo dovoljenje za prenos trupla v splošno mrtvašnico, kjer je sedaj na razpolago sodnim oblastem.

Agentom letečega in znanstvenega oddelka, ki so kmalu po tragediji prišli v bolnišnico, je edini očividec 46-letni Renato Pecaz, ki se je kot Bonazza zdravil na VIII. B oddelku bolnišnice pri sv. Magdaleni, izjavil, da se je okrog 8. ure zjutraj mirno sprehajal v veži pritličja, ko je nenadoma z notranjega stopnišča tretjega nadstropja skočil v praznino neki moški ter obležal pred njim s prebito lobanjo. V nesrečnem samomorilcu je Pecaz takoj prepoznal Bonazzo.

Moški se je že dolgo zdravil na omenjenem oddelku zaradi neke hude bolezni in nerad je sprejemal celo obiske edinega sorodnika, ki ga je imel na svetu, nekega starejšega strica.

Zlata poroka kriških rojakov Marije Bogatec in Angela Košuta

Pred petdesetimi leti, 30. junija 1919. leta sta se v Križu poročila Marija Bogatec in Angel Košuta. Od takrat si naša slavljenca že dolgih petdeset let delita vse težave in dobrote skupnega življenja. Čeprav že dolgo let ne živita več v Križu, sta dobro poznana tako v rojstni vasi, kot v tržaški okolici in v mestu samem.

Angel Košuta «Procesjev», kot ga vsi poznajo, izvira iz zavedne slovenske kmečke kriške družine. Njegovi starši so imeli šestnajst otrok, od katerih jih je z Angelom vred še sedem živih, ki bodo danes vsi skupaj praznovali to redko slavje. Šest bratov in dve sestri se bodo zbrali in srečali v Lipici. Zbrali so to lepo kraško vasico v bližini Trsta, ker Angel živi že od leta 1929 v Jugoslaviji. Skoraj dvajset let je živel v Zagrebu, po vojni pa se je l. 1946 skupaj z ženo preselil v Piran, kjer živita in večkrat prideta na obisk k svojcem v rojstno vas.

Tudi Angelova žena Marija Bogatec je po rodu prava Križanka, saj se je tudi ona rodila v zavedni slovenski kmečki družini pri «bandi» kot jim pravijo domačini.

V zakonu je slavljenka povila tri otroke, ki živijo v raznih krajih Jugoslavije in seveda se bodo danes za to svečanost srečali skupaj s starši in ostalimi sorodniki.

Kot zavedna Slovenca sta vzgojila otroke v ljubezni do materinega jezika ter v zavedne, delovne in napredne ljudi.

Čestitkam njunih otrok, bratov, sester ter vseh sorodnikov in Križanov se pridružujemo tudi mi in jima želimo še mnogo skupnih srečnih let.

OB MOŽU KOS NAŠE NABREŽINSKE ZGODOVINE

Kraški steber - Ivan Caharija je te dni slavil svojo 85-letnico

Jubilant izvira iz častitljive hiše sredi vasi in iz ugledne rodbine

Dogodivščine iz prve svetovne vojne in navezanost na NOB v drugi

Naslov je kaj primeren za to slovensko grčo — Ivana Caharija iz Nabrežine, kateremu so šele zadnja leta nekoliko upognila hrbtišče, niso mu pa odvzela humorja, ki ga spremlja skozi vse razburkano življenje. Imenoval ga bom kar za Ninetа Štropovega, kot ga poznajo širom po Krasu, njega in njegovo gostilno; te dni je Nini slavil svojo 85-letnico, rojen je bil 24.6.1884, na dan «svetga Jevana», kateremu na čast smo včasih kurili kresove. Našemu jubilantu seveda ni bilo treba «kuriti», saj je še pred 10 leti vžigal iskre s svojimi moškimi koraki.

Naš Nini izhaja iz častitljive stare hiše v sredi vasi, katere izvor se izgublja v sam nastanek našega naselja; kot večina vaščanov, so bili Štropovi primorani, da se oprimejo vseh treh ojnic gospodarstva: poljedelstva, ribištva in pozneje kamnoseštva. Jubilantov «nono» je bil tudi prva oseba v vasi, župan in razgledan mož, ki je s pomočjo svoje družine širil in negoval svoja posestva. V bregu so zrasli pod njihovimi neutrudnimi rokami paštni: v Pečici, Brbančevcu, Pri čupah, v Srednjem, Dragi in Pod stenami. Okoli vasi pa so se raztezale njihove njive in ograde, v Brdih, Podliščku, Podorehu, Bobovcih, Novih njivah in na Ravščah, sama pristno naša ledinska imena, katera so upoštevali avstrijski «urbarji» in pozneje celo fašistični katastri. Tudi z ribištvom so se pečali stari Štropovi, v Kanovi so še sedaj vidni sledovi «Kazuna», male ribiške hišice za shrambo mrež in z zasilnim zatočiščem starih čuparjev».

Družina se je dokopala do veljave, ko si je z dozidavo obnovila sedanjo domačijo na trgu, ki je s svojo obsežnostjo vzbujala vtis gospodarske trdnosti. Znana gostilna je imela krasen «borjač», zelo pripraven za razne prireditve. Pod košato lipo je kraljevala ogromna kamnita miza, ki je bila priča marsikateremu dogovoru brez «carte bollate», le z nagovorom in zaključkom «Ti kompare». Nekoč je pod to lipo vedrila vesela družba zaradi «službene» dolžnosti in bližajoče se nevihte, sta bila navzoča tudi «šefa» vaške žandarmerije, ki sta z uradno vnemo praznila vrčke piva. Avstrijski poveljniki so kot simbol nemštva, imeli na ovratniku hrastov list, kar je vščipnilo vaškega šaljivca, da se je obregnil: Strela vdari hrast pod lipo!

V letih 1902-3 je moral Nini obleči vojaško suknjo. Kot stasitega mladeniča so ga vtaknili k dragoncem in konj mu je še pozneje pomenil bitje, katero spada tako tesno k človeku. Poveljnik njegovega polka princ Hohenlohe, se je kar zaljubil v tega zastavnega in bistrega Kraševca, ki je kmalu dosegel čin konjeniškega stražmajstra. Spominja se časov, ko je moral ob pogrebih slavnih oficirjev, ali pa pri svečanih paradah, ostankih srednjeveških turnirjev, igrati kaj čudno vlogo. Vtaknili so ga v bojni oklep starega viteza, od glave do pete je bil ves okovan v železju. Na hrbtu mu je moral kovač speti s «klanfami» to pošastno kletko! Čeprav je bil za to slovesnost imenovan kot «eiserne Ritter» (železni vitez), mu ni bilo mnogo do te «časti», saj se je nekoč na soncu skoro skuhal ter so ga nezavestnega morali rešiti iz čudne «čajbe».

Jubilant je bil eden glavnih stebrov starega pevskega društva «Nabrežina»; kot prvovrstni basist je bil nepogrešljivi član tega zbora, kateremu so botrovali skladatelj Hrabroslav Volarič, pokopan v Devinu, dr. Čerin, ki je sejal same umetne pesmi, katere je nato pok. nadučitelj Avgust Tance izvežbano presadil v naš slavni pevski zbor. Sledila so pevska tekmovanja v Ljubljani, razvitje prapora društva in razne druge kulturne manifestacije, ki so povzdigovale Nabrežino v vrhove napredne, progresivne misli. Ostanki teh slavnih dni so le drog društvenega prapora, ki sameva na Štropovi «čufiti» in zlatovezena zastava, last ljubljanskega muzeja.

Požrtvovalni pevec pa ni prehodil svoje dobe samo s petjem; dve svetovni vojni sta tudi njemu zapustili nekaj čaš pelina. Drugi vojni ples ga najde že kot zrelega moža v vrstah naših somišljenikov. Pisec teh vrstic je bil priča njegove zavednosti, marsikateri petlirski novec je priromal iz jubilantovih rok za potrebe NOB. Spominjam se dni, ko mi je Nini prišepetaval ob polomiji kake črno-rjave ofenzive: Glej «ljutwer» že krepava!

Svoj krvni prispevek k osvoboditvi izpod črnega parma je dala tudi Štropova družina; Ninetov brat Slavko je kot agilen aktivist padel v kremplje ustaških zločincev ter končal svoje življenje v klavnici Jasenovac. Sin Ivo Caharija pa je bil kot 16-letnik odgnan v «slavni bat. speciale». Ob polomu fašizma se mu je posrečila vrnitev v domače kraje, kjer se je pridružil neki edinici NOB. Mesec dni po osvoboditvi Trsta ga je zločinska roka zahrbtno umorila v bližini Barkovelj.

Te žrtve Štropove domačije mi narekujejo željo, da bi našemu starešini — nestorju slov. zborov v nabrežinski občini, lahko zapeli še ob njegovi 90-letnici. Zadoni nam, zadoni... ter mu ob tej priliki voščili še nadaljnjo življenjsko pot v negi svojih domačih. Zvestemu čitatelju se z enakimi voščili pridružuje tudi Primorski dnevnik.

Vaščan

SMRTNA KOSA

ZADNJA POT VZORNE SLOVENSKE MLADENKE

Anica Kraljeva iz Gabrovca je odšla v cvetu mladih let

Vedno nam je hudo, ko spremljamo znanca ali znanko na zadnji poti. Še hujše pa nam je, ko nas zapusti mlada, vesela in družabna oseba do pred kratkim še polna življenja, kot je bila Anica Kralj. V cvetu najlepših let jo je zahrbtna in kruta bolezen iztrgala iz srede svojih dragih in tistih, ki so jo poznali in cenili kot preprosto in pošteno, prijazno in družabno, dekle. Skozi vse šolsko leto je bila Anica vsako jutro med svojimi najmlajšimi kot pomočnica vzgojiteljice v vaškem otroškem vrtcu. Ves dan se je z njimi igrala, jih zabavala ter pomagala in skrbela za njih kot mamica. Nato je doma pomagala materi pri vsakdanjem delu, zvečer pa je še našla čas, da je zahajala k vajam pevskega zbora, tako v Zgonik k cerkvenemu zboru kot v Sežž k zboru prosvetnega društva. Obiskovala je vedno razne predstave tako v bližnjih vaseh in v našem gledališču v mestu, kajti ljubila je prelepo slovensko pesem in besedo ker je bila pač zavedna in zvesta hči svojega naroda.

Anica Kralj se je rodila v Gabrovcu 3. junija 1946. Osnovno šolo je dokončala v Zgoniku, v Rojanu pa slovensko industrijsko strokovno šolo. Najprej se je izučila za šivilju, pred tremi leti pa je dobila službo v občinskem vrtcu v svoji rojstni vasi.

Kako je bila Anica priljubljena je pokazal veličasten pogreb, katerega se je udeležilo veliko število vaščanov ter prijateljev in znancev iz naših vasi od Nabrežine do Mačkovelj, ki so ji poklonili mnogo vencev in cvetja. Izpred hiše žalosti so v žalnem sprevodu stopali najmlajši iz vrtca, nato šolarji ter dekleta v narodnih nošah in prijatelji, ki so nosili vence. Po cerkvenem obredu v zgoniški župniji je sprevod nadaljeval pot do domačega pokopališča, na katerem sta se pred odprtim grobom od pokojne Anice poslovila nabrežinski župnik g. Srečko Rejc in pevovodja Stanko Obad. Pevski zbor je pokojnici še zadnjič zapel v slovo: «Vigred», «Nad zvezdami» in «Blagor», nato je rdeča kraška zemlja sprejela belo krsto obdano z belim cvetjem.

Lahka naj bo Anici Kraljevi domača gruda, hudo prizadeti materi, bratu ter vsem sorodnikom izrekamo svoje iskreno sožalje.

m. m.

TREBČE

Umrl je Ivan Marija Čuk dolgoletni član domače godbe

V petek popoldne smo spremili na zadnji poti Ivana Marijo Čuka iz Trebč, ki je v sredo zvečer nenadoma umrl zaradi srčne kapi. Miče, kot so ga domačini imenovali, je bil zelo znan tako v Trebčah kot v bližnjih vaseh. Bil je poln zdravega humorja, veselega značaja ter vedno prijazen in pripravljen vsakemu pomagati, ki se je k njemu zatekel, saj je bila njegova hiša vedno polna prijateljev in znancev.

Pokojni Miče se je rodil 7. septembra 1899 ob 10. uri na cesti pod «Bideškinovim» zidom, ker je njegova mati pač vsak dan pešačila iz Trebč v mesto prodajat mleko. Tistega dne 7. septembra 1899, je kar na cesti povila otroka kateremu so dali ime Ivan Marija, ter ga v predpasniku prinesla domov. Ko je bil Miče star 16 let je moral v vojno. Na italijanski fronti v Doberdobu je izgubil levo nogo. Iz tržaške vojaške bolnišnice kjer se je zdravil, so ga poslali domov še pred koncem vojne kot vojnega invalida. Izučil se je za čevljarja ter pridno in zvesto delal do zadnjega dne.

Pokojni Miče je bil član vaške godbe «Viktor Parma» že od leta 1923. Bil je tudi dolgoletni odbornik in blagajnik godbenega društva. Vešč, požrtvovalen in marljiv klarinetist je bil vedno prvi pri vajah in pri vsakem nastopu. Igral je prav do zadnjega dne, saj se je udeležil tekmovanja godb na pihala, ki je bilo prejšnjo nedeljo v Kopru.

Miče je bil zelo priljubljen in to je dokazal tudi njegov pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudi z godbo na čelu, katere člani so mu v slovo med žalnim sprevodom igrali žalostinke in mu poklonili lep venec v zahvalo za požrtvovalno delo, ki ga je zvesto dolgo let odpravljal pri vaškemu godbenemu društvu.

Lahka naj mu bo domača zemlja, svojcem naše globoko sožalje.

Zadnja pot Karla Bana na Proseku

Kot smo že poročali v našem listu, je pred dnevi umrl gradbenik Karlo Ban, katerega pogreb je bil v četrtek popoldne v njegovi rojstni vasi na Proseku. Pred hišo žalosti se je že pred napovedano uro zbrala velika množica ne samo domačinov, temveč tudi ljudi iz sosednih vasi in iz Trsta. Svojci, prijatelji in znanci so pok. Karlu v zadnji pozdrav poklonili mnogo cvetja in vencev, ki so jih vaščani nosili v žalnem sprevodu. Po cerkvenem obredu v domači župnji cerkvi je množica pogrebcev krenila proti vaškemu pokopališču. Tako pred hišo žalosti, kot v cerkvi in na pokopališču sta cerkveni mešani pevski zbor in moški zbor «Vasilij Mirk» pod vodstvom pevovodje Cibica skupno zapela: «Jaz sem vstajenje», «Usmili se» in «Vigred», medtem ko je proseška godba pod vodstvom Zdravka Kanteja igrala v žalnem sprevodu žalostinke.

Pok. Karlu naj bo lahka proseška zemlja!

BORŠT

Lepa zaključna šolska prireditev

Kakor po drugih osnovnih šolah je tudi naša šolska mladež pod vodstvom učnega osebja priredila ob koncu šolskega leta razstavo in zaključno veselico.

V dneh 21.—23. junija je bilo v šolskih prostorih razstavljenih obilno ročnih del, slik in risb, ki so jih izdelali šolski otroci. Številen je bil tudi obisk domačinov, posebno v nedeljo, 22. junija. Mnogo pozornosti so vzbujale zlasti slike in risbe, ki so kazale, kako si mladi ljudje predstavljajo in zamišljajo svet okrog njih ter se skušajo s sliko izraziti.

V soboto, 28. junija zvečer pa so otroci nastopili v dvorani č. šolskih sester z lepim sporedom. Prvi so nastopili malčki, ki so obiskovali šolski vrtec. Kar ljubko so zaigrali tri šaljive igrice: Vlak, Jože in Žabe. Zanimivo je bilo, kako so ti mali ljudje samozavestno izbrano recitirali, igrali in peli brez vsake «treme» jasno zroč v nekaj stotin gledalcev in preko teh v veselo mladostno prihodnost.

Recitacijo «Hruška» je lepo podal učenec I. razreda G. Zahar, II. in III. razred pa je zaigral dve igrici «Palčki» in Kokošji rod.

Učenci IV. in V. razreda so nato v pristnem orientalskem okolju z vso duhovitostjo odigrali «Čarobno srajco». Kalifa je igrala Boža Hrvatič, zdravnika Marin Pavlič, Selima pa Gabrijela Zahar, pa še Aleksander Hrvat kot «Alimar», Boris Kralj kot Albakan in Marija Petaros kot «Omar».

Vsi učenci so skupaj zapeli s s spremljevanjem harmonike Smrečico in Regiment.

Vso priznanje mladim pevcem in igralcem, še posebej pa učnemu osebju.

M.

46-letni Milančan Enzo Marastoni, ki je bil 28. septembra lanskega leta že aretiran v Benetkah zaradi goljufije, se bo moral zaradi podobnega prekrška zagovarjati tudi pred tržaškimi sodniki. Tržaška kvestura ga je namreč včeraj prijavila tukajšnjim sodnim oblastem zaradi goljufije in uporabe neveljavnega dokumenta.

Marastoni zglasil v tržaški Hranilnici ter potegnil, s pomočjo vozniškega dovoljenja na ime nekega Maria Torrisija, štiri čeke v obtoku, ki jih je izdala bančna ustanova Monte dei Paschi iz Siene.

Zbor slovenistov z vsega sveta

(Nadaljevanje s 3. strani)

izvajanj vzelo preveč prostora in da bi bilo za bralce manj zanimivo kot druge teme. Dr. Janko Kos je v svojem predavanju o problemu renesanse in baroka v slovenski književnosti pokazal, da se v slovenskem prostoru nobena literarna smer pred romantiko ni mogla razviti do pravega obsega, v čemer se kaže sorodnost z nekaterimi drugimi slovanskimi literaturami.

S tem je bil študijski del seminarja v tem tednu končan. Poskrbljeno pa je bilo tudi za družabno življenje. V torek so bili udeleženci povabljeni na spoznavni večer v restavracijo hotela Uniona, kjer so se v prijetnem razpoloženju zadržali dolgo v noč. Za danes pa je napovedan izlet po Dolenjskem, o katerem bomo poročali prihodnjo nedeljo.

V polnem teku je v Ljubljani tudi Festival. Letos so te poletne kulturne prireditve že sedemnajstič. Prejšnji mesec so se te prireditve osredotočile v glavnem okoli tedna mladine v letnem gledališču Križank, bilo pa je tudi nekaj koncertov in opernih predstav. V tem mesecu so prvi nastopili Mariborčani, ki so letos že četrtič na gostovanju v Ljubljani. Posredovali so Machiavellijevo Mandragolo v režiji Branka Gombača. Med igralci so se posebej odlikovali Volodja Peer kot pater Timotej ter Marjan Bačko kot Messer Nicia, ki sta ustvarila dva res prisrčna in doživeta lika, pa tudi drugi so svoje vloge res dobro rešili. Posrečena in funkcionalna je bila scena inž. Nika Matula, tudi kostumi Vlaste Hegedušič so znali dobro poudariti značilnosti posameznih oseb. Prijetno so učinkovali tudi nastopi potujočega pevca med posameznimi dejanji.

Ta teden so bile v Križankah še tri operne predstave v izvedbi Oper SNG Ljubljana in sicer Bizetova Carmen, Verdijev Nabucco ter Verdijev Rigoletto. Naj opozorim še na prireditve prihodnjega tedna. V ponedeljek, 7. julija bo v Hali Tivoli nastopil narodno plesni ansambel Brasiliana iz Rio de Janeira, naslednjega dne bo v Križankah koncert Akademskega pevskega zbora «Tone Tomšič» iz Ljubljane, v petek pa bo spet v Križankah gostovala Opera iz Charleroija (Belgija) s Purcellovo Kraljico vil.

NAŠA BESEDA

PREKRASNI IZBOR PRVENCEV IZ NAŠE KNJIŽEVNOSTI

VAM TO POT POSREDUJE

IZBRANO DELO

FRANA LEVSTIKA
FRANA S. FINŽGARJA
JANKA KERSNIKA

tržaška knjigarna

TRST Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61-792

PREDEN GRESTE NA DOPUST, naročite se na

PRIMORSKI DNEVNIK

Pošljemo vam ga v kateri koli kraj, tudi v inozemstvo

15-DNEVNA NAROČNINA L 600

Telefonirajte na št. 37-338 ali 95-823

TRST Ul Boccaccio 3 Telefon 28-373

POŽAR ARTEMIO

TOVORNI PREVOZI v vse kraje tudi v inozemstvo

TRGOVINA ELEKTRO-GOSPODINJSKIH PREDMETOV

KRIŽMAN

Veliki Repen 85
Tel. 227-115

ALGOR

ZA ZDRAVJE
IN VITALNOST
ZA DOBRO POČUTJE

Radenska

PRIRODNA
MINERALNA VODA

EKSKLUZIVNA ZALOGA

VELOX

TRIESTE
Via Rismondo 9
Tel. 761-884

SEBOFLEX

VSE ZA KINO IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst Ul Mazzini 53 Tel 733-361

Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

URARNA in ZLATARNA

FANO

18 - 14 - 22 karatno zlato
ZAJAMČENA KAKOVOST
URE ŠVICARSKIH ZNAMK
3.800 lir
VSAK STALNI KLIENT DOBI MAJHNO DARILO

TRST
ULICA MAZZINI 49
Telefon 96-567

Novi

GOLF HOTEL

BLED - Tel. 77504

Prvorazredni novi hotel Vam nudi vse hotelske usluge. Mnogo konfortnih spalnih sob, 20 apartmanov, tri restavracije, kavarna, dvorane za družabne prireditve in bankete, plesna dvorana, dvorane z biljardi in namiznim tenisom, lastni bazen za termalne kopeli temperatura 28° C, jedi in pijače za vse okuse.

MEHANIČNA DELAVNICA S KAROSERIJO GRGIČ

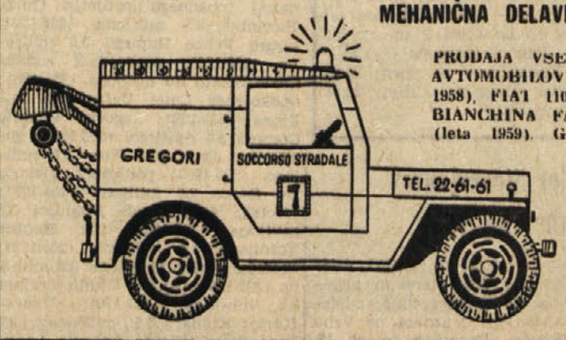

PRODAJA VSEH VRST NOVIH IN OBNOVLJENIH AVTOMOBILOV NA RAZPOLAGO FIAT 1100 (leta 1958), FIAT 1100 (leta 1960), FIAT 500 (leta 1962) BIANCHINA FAMIGLIARE 500 (leta 1961), FIAT 600 (leta 1959), GIARDINETTA FIAT 500 (leta 1958)

Sprejema vsa popravila avtomobilov in karoserije ter pranje in čiščenje — Cene ugodne! Hitra postrežba!

PADRIČE Telefon 226-161

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 6. JULIJA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.50 Glasba za kitaro; 10.00 Orkester Melachrino; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Program za najmlajše; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba z vsega sveta; 15.30 «Brigadir», veseloigra; 17.05 Revija orkestrov; 17.30 Plesna čajanka; 18.00 Respighi: Simfonična pesnitev; 19.00 Jazz; 19.30 Klasiki lahke glasbe; 20.00 Šport; 20.30 Iz slovenske folklore; 21.00 Semenj plošč; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Sodobna glasba.

TRST

9.30 Kmetijska oddaja; 11.00 Skladbe za godala; 11.25 Pesmi.

KOPER

8.30, 12.30, 15.30, 20.15 Poročila; 8.10 Glasba za dobro jutro; 9.00 Prenos RL; 10.10 Zabavni zvoki; 10.30 Socialno zavarovanje in kmetje; 10.45 Orkester Carroll; 11.00 Nove plošče; 11.45 Današnji pevci; 11.10 in 12.45 Glasba po željah; 17.00 Prenos RL; 20.00 Orkester Ron Goodwin; 20.30 Prenos RL; 23.10 Plesna glasba; 23.30 Športna nedelja.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Nabožna oddaja; 10.15 Ura glasbe; 12.00 Kontrapunkt; 13.20 Radijska priredba; 14.30 Plošče; 16.30 Popoldne z Mino; 18.00 Plošča za poletje; 18.30 Simf. koncert; 20.20 Glasbeni variete; 21.10 Ciganska glasba; 22.20 Zbori z vsega sveta.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Oddaja za ženske; 9.35 Veliki variete; 11.00 Telefonski pogovori; 12.25 Hit parade; 13.00 Kvizi narobe; 14.30 Preizkušajo se diletanti; 15.23 Glasbeni dnevnik; 17.30 Glasba in šport; 18.45 Glasbeno govorni spored; 20.50 Mezzosopranistka Regina Resnik in baritonist Geraint Evans; 21.30 Ital. maske; 22.45 Francoske plošče.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 12.20 Mozartove skladbe; 13.00 Intermezzo; 13.55 Folk-glasba; 15.30 «Il ponte di Alberto», radijska priredba; 17.45 Koncert; 18.45 Kulturne aktualnosti; 21.00 «Noi quattro uniti», drama.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.10 Strauss, simf. poemi; 9.55 Ravel, Čajkovski; 12.00 Tenorista E. Caruso in M. Del Monaco; 13.30 Baritonist Elio Battaglia; 14.15 Sodobna ital. glasba.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 8.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.30 Informativna oddaja; 7.50 Danes za vas; 8.30 Za kmetijske proizvajalce; 9.05 Radijska igra za otroke; 9.44 Skladbe za mladino; 10.05 Srečanje v studiu 14; 11.05 Še pomnite, tovariši...; 11.30 Pesmi borbe in dela; 11.50 Naši poslušalci čestitajo; 14.15 Zabavna glasba; 14.30 Domače viže; 14.40 Nedeljska reportaža; 15.05 «Glasba ne pozna meja»; 16.05 Zabavna glasba; 16.30 Humoreska tedna; 17.05 «Po domače»; 18.05 Športno popoldne; 20.15 Glasbene razglednice; 21.00 Lahko noč, otroci!; 21.10 «V nedeljo zvečer»; 23.15 Zaplešimo ob glasbi velikih orkestrov; 24.05 Literarni nokturno — N. Raine: Pesmi; 24.15 Godala v noči.

ITAL. TELEVIZIJA

11.00 Maša; 12.15 Kmetijska oddaja; 16.30 Kol. dirke; 17.45 Telefilm; 18.45 Settevoci; 19.50 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Roman; 22.15 Šport; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Settevoci; 22.20 «Omaggio a Pastrone».

PONEDELJEK, 7. JULIJA

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Casamassima; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Zbor «Monte Cauriol»; 18.50 Orkester P. Westona; 20.00 Športna tribuna; 20.35 S pesmijo okrog sveta; 21.00 «Vojna in mir», odlomki; 22.00 Slovenski solisti.

TRST

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.35 «Figarova svatba», 1. dej.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 15.30, 17.00 in 20.15 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.00 Pod senčnikom; 10.45 Uspeli motivi; 11.15 Pianist Bill Butler; 11.30 Nove pesmi; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.00 Športni ponedeljek; 14.35 Danes pojo...; 15.05 Za oddih in razvedrilo; 16.30 Iz operetnega sveta; 17.40 Znani pevci; 18.00 Od opere do opere; 19.00 in 20.30 Prenos RL; 20.00 Orkester James Last; 23.10 Motivi za vsakogar; 23.35 Večerni koncert.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.10 Zvočni trak; 10.05 in 11.00 Ura glasbe; 11.30 Sopranistka Giuliana Tavolaccini; 12.05 Kontrapunkt; 13.20 Hit parade; 14.45 in 15.13 Plošča za poletje; 16.00 Program za bolnike; 16.30 Moderne melodije; 17.05 Spored za mladino; 18.55 Umetnost in prireditve; 20.15 Ital. narodne pesmi; 21.00 Koncert; 22.05 Folk-glasba.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Plošča za poletje; 10.00 Radijska priredba; 10.40 Izbrane pesmi; 11.10 Na programu je Dvorak; 11.50 Pojeta Carmen Villani in Tony Renis; 13.00 Monsieur Aznavour; 13.35 Radijska priredba; 14.05 Juke box; 14.45 Glasbena paleta; 16.00 Na programu je Fred Bongusto; 17.10 Popoldanski spored; 19.00 Plošče; 20.11 Glasba po željah; 21.10 Kvizi narobe; 22.40 Nove angleške plošče.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.45 Dvorakove simfonije; 11.30 Od gotike do baroka; 11.50 Ital. sodobna glasba; 12.20 Skladbe Schuberta, Schumanna, Brahmsa; 13.00 Intermezzo; 13.45 Novi interpreti; 14.30 Bela Bartok; 15.30 «Don Ciccio», opera; 17.00 Malipiero in Fortner; 18.45 Kulturni pregled; 20.20 Adam in Eva '63, komedija.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 10.00 Berliozove skladbe; 10.20 Komorne skladbe; 12.00 Folk-glasba; 13.30 Antologija interpretov.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Danes za vas; 8.25 Telesna vzgoja; 8.45 Informativna oddaja; 9.08 Glasbena matineja; 10.05 Za mlade radovedneže; 10.20 Orkester Walt Harris; 10.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva; 11.15 Pri vas doma; 13.10 J. Slavenski: Balkanofonija; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Koncert pihalnih orkestrov; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Lepe melodije; 15.35 Poslušalci čestitajo; 16.20 Glasbeni intermezzo; 16.40 Zbor «Glasbene matice» iz Clevelanda; 17.00 Vsak dan za vas; 18.05 Offenbach: iz opere «Hoffmannove pripovedke»; 19.36 Zabavna glasba; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Kvintet Avsenik; 21 00 Simf. koncert; 22.20 Lepe melodije; 00.05 Literarni nokturno; 00.15 Orkestri

ITAL. TELEVIZIJA

17.30 Kol. dirke po Franciji; 18.45 Spored za mladino; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film: «Tempo di furore»; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Ekonomska panorama; 22.15 Koncert za zbor in orkester.

JUG. TELEVIZIJA OD 6. DO 12.-VII.-1969

NEDELJA, 6. julija

21.00, 23.08 Dnevnik; 10.30 Narodna glasba; 11.00 Kmetijska oddaja; 11.50 Otroška matineja; 12.50 TV kažipot; 17.15 Atletski troboj: Jugoslavija-Belgija-Grčija; 19.05 Pirat — film; 20.45 Cikcak; 21.35 Fantje in dekleta — humoreska; 22.20 Videofon; 22.35 Športni pregled; 23.28 Rokomet Jugoslavija-SZ; 00.30 Gimnaestrada iz Basla.

PONEDELJEK, 7. julija

21.00, 22.50 Dnevnik; 19.35 Sonček Bimbo — pravljica; 19.50 Zabavna oddaja; 20.20 Znanost in mi; 20.45 Cikcak; 21.35 Isakovič: To — drama; 22.35 Koncert za oboo in orkester.

TOREK, 8. julija

21.00 Dnevnik; 19.30 Risanka; 19.40 Po Sloveniji; 20.00 Od Ljubljane do Otočca; 20.50 Cikcak; 21.35 Romanov in Julija — ameriški celovečerni film; 23.20 Ljubljanski jazz festival 69, nato poročila.

SREDA, 9. julija

21.00, 23.00 Dnevnik; 18.45 Oddaja za otroke; 19.30 Velika pustolovščina — film; 20.00 Pisani trak; 20.15 Popularna glasba; 20.45 Cikcak; 21.35 Braziliana; 22.35 Ekran na ekranu.

ČETRTEK, 10. julija

21.00, 00.35 Dnevnik; 17.30 Kolesarske dirke po Jugoslaviji; 18.15 Test z glasbo; 18.45 Veselje v glasbi; 19.15 Moški zbor «Jeklar» z Jesenic; 19.45 Vilma Goich in Edoardo Vianello; 20.15 Polet na Luno — film; 20.45 Cikcak; 21.35 Otvoritev dubrovniških poletnih prireditev; 22.35 A. Marodič: Počitnice; 23.35 Orion — film.

PETEK, 11. julija

21.00, 24.00 Dnevnik, 19.35 Jane Eyre — film; 20.00 Po Sloveniji; 20.20 Naš globus; 21.35 Ni dreves na ulici — angleški film; 23.05 Poletni quiz.

SOBOTA, 12. julija

21.00, 24.00 Dnevnik; 18.25 Disneyev svet — film; 19.15 Festival otroka; 20.15 Znanost in morje; 21.35 Zabavno-glasbena oddaja; 22.35 Rezervirano za smeh; 23.00 Inšpektor Maigret — film; 23.50 TV kažipot.

Operetni koncert v soboto v Gorici

Pokrajinska sekcija združenja civilnih invalidov bo organizirala tudi letos koncert opernih arij. Predstava bo v soboto, 12. julija v mali dvorani UGG ter so se zanjo prijavili že številni znani pevci in pevke. Med njimi so: sopran Marisa Zotti, mezzosopran Melvina Savio, tenor Sergio Bindinelli in bariton Sergio Brunello; pri klavirju Livia D'Andrea Romanelli od RAI v Trstu.

Izlet Števerjancev danes na Vrh

Prosvetno društvo «Briški grič» v Števerjanu vabi člane in prijatelje, da se polnoštevilno udeležijo današnjega praznika na Vrhu sv. Mihaela. Zbirališče bo ob 17. uri na Bukovju, odkoder bodo števerjanci z lastnimi avtomobili v koloni krenili na Vrh. Odbor vabi člane naj prinesejo s seboj «šeglot» in breskve, da jih bodo na Vrhu mešali z vinom.

Goriško-beneški dnevnik

POLOŽAJ NA GORIŠKEM PO RAZKOLU V RIMU

V socialistični stranki vlada trenutno zatišje

V torek se bo sestal pokrajinski odbor PSI, na katerem bodo odločali o zadnjih dogodkih

Trenutno obstaja v Gorici še vedno enotna federacija socialistične stranke Italije in ni še formalno prišlo do razkola. Nova socialdemokratska stranka sicer ni še ustanovljena, je pa to le vprašanje časa in se bo prav gotovo o tem odločalo najkasneje v torek, ko se v Tržiču sestane pokrajinski odbor PSI.

Sinoči se je v Gorici sestal izvršni odbor PSI, na njem se je razvila živahna diskusija iz katere je bilo razvidno, da večina članov izvršnega odbora goriške socialistične federacije ostane za PSI in ne sledi torej razkolnikom. Ni pa prišlo do glasovanja, ker so to politično odločitev prepustili pokrajinskemu odboru, ki se bo sestal, kot smo že omenili, v Tržiču v torek.

Stanje v socialističnih vrstah na goriškem je mirno in ni bilo doslej nobenega primera zasedbe sedežev s strani nikogar, le priprave na razkol so bile v nekaterih krajih že nekaj dni v precej izvršeni fazi, saj se govori, da so socialdemokrati našli že sedež, kjer se bodo nastanile sekcije nove stranke PSU.

Stališče večine članov nekdanje PSI je zelo jasno: podpirajo večino, ki se je v vsedržavnem merilu ustvarila okrog resolucije, ki so jo predložili De Martino, Mancini, Giolitti in Viglianesi. Zaradi tega bodo ostali v PSI. V tem smislu so tudi nekateri člani izvršnega odbora goriške federacije (podtajnika Femola in Waltritsch, člani Coellie, Anglisani, Dell'Orco, Bonadonna) poslali že včeraj popoldne tako v Rim kot na uredništvo «Avanti» brzojavko, v kateri izražajo svojo nadaljnjo privrženost PSI. Baje bodo v tej stranki ostali tudi številni pristaši, ki prihajajo iz bivše socialdemokratske stranke, in sicer v glavnem sindikalni aktivisti organizacije UIL, ki bi s tem sledili svojemu državnemu prvaku Viglianesiju. Govor je, da bo druga skupina bivših socialdemokratov prestopila v PSU in tu se omenjajo imena goriškega podžupana Candussija, odbornika Rovisa in Zucallija, čeprav hoče ta ustvariti krajevno federacijo, ki naj bi bila neodvisna od vsakršne vsedržavne stranke.

Razni vodilni člani socialistične stranke so dali včeraj izjave v časopisju. Pokrajinski odbornik Marko Waltritsch, ki je tudi podtajnik goriške federacije nam je dejal, da obsoja razkol, ki so ga v Rimu in na periferiji povzročili neodgovorni elementi, ki jim ni za notranjo demokracijo v stranki; dejal je, da ostaja PSI stranka, v borbo katere je treba verjeti, da se ohranijo republikanske svoboščine v državi. Socialistična baza na Goriškem obsoja razkolnike in želi izvajanje naprednejše politike ter ohranitev zvestobe PSI. Prepričan sem, je zaključil Waltritsch, da bodo slovenski člani socialistične stranke in številni volivci na Goriškem ohranili svojo zvestobo socialistični ideji, ki je danes bolj kot kdaj utelešena s PSI.

Obvestilo profesorjem

Šolsko skrbništvo v Gorici sporoča, da bo v teh dneh objavljen v uradnem listu odlok o podaljšanju termina za prošnje za stalno namestitev profesorjev srednjih šol. Rok velja dva meseca po objavi v uradnem listu. Podrobnejša pojasnila dobijo prizadeti na šolskem skrbništvu.

Odhod predsednika SZDL Janeza Vipotnika

Iz naše dežele sta odpotovala predsednik SZDL Slovenije Janez Vipotnik in načelnica komisije za izseljeniška in manjšinska vprašanja pri SZDL Majda Bojc. Tri dni sta bila gosta SKGZ ter sta se srečala s predstavniki zveze in njenih članic na Tržaškem, Goriškem in v Beneški Sloveniji.

V Gorici sta si ogledala skromne prostore, s katerimi razpolagajo članice SKGZ za svoje delovanje, v Čedadu pa sta se pogovarjala s predstavniki društva «Ivan Trinko» ter izvedela za prizadevanje, da bi bil slovenski živelj v Beneški Sloveniji priznan kot narodnostna skupina in zato tudi deležen narodnih pravic.

Obnova trgovinskih obrtnic

Goriško županstvo sporoča, naj tisti trgovci, ki še niso dali žigosati svojih obrtnic, te čimprej predložijo na protokolnem uradu občinske uprave v ta namen.

DEBATA O NSG V GORIŠKEM OBČINSKEM SVETU

Rim naj zagotovi ustrezne ukrepe za bodočnost goriške industrije

Obširno županovo poročilo in začetek debate o njem - Desnica se pritožuje proti delu občinske davčne komisije v zvezi z družinskim davkom

V petek zvečer se je seja občinskega sveta v Gorici zavlekla do sobote, se pravi, da se je zaključila precej čez polnoč. Vzrok je bila predvsem razprava o tovarnah SAFOG in Nuova San Giorgio, kot odmev na nedavno zasedbo obeh tovarn, ki se je zaključila šele po sindikalnem sporazumu v Rimu. Drugi vzrok pa je bila debata o dodatnih seznamih družinskega davka.

Debato o davkih je začel Caselgrandi (PLI) ki je očital, da ni bilo umestno objavljati v časopisju dodatne sezname preden se je občinski davčni urad pogovoril s prizadetimi davkoplačevalci. Njemu se je pridružil odv. Pedroni (PNM), ki se je zelo žaljivo izrazil na račun posvetovalne komisije za davke; to je dalo povod, da je dr. Battello (KPI) zahteval od župana naj odvzame besedo Pedroniju, ker je šlo za osebnje žaljivke, ki so kaznive. Pedroni je nato deloma popravil svoje izjave. S tem v zvezi se je oglasil k besedi tudi dr. Sancin (PSI) in še nekateri drugi svetovalci, ki so omenili težave pri ugotovitvi dohodkov svobodnih poklicev, trgovcev in industrijcev; vsekakor pa imajo davčni zavezanci še vedno čas, da se pogodijo z davčnim uradom za pravično odmero davkov s primernimi dokazili.

Po tem precej dolgem uvodu so prešli na prvo točko dnevnega reda, ki govori o gospodarskem položaju Gorice s posebnim ozirom na omenjeni dve tovarni SAFOG in NSG. Župan Martina je podal o tem problemu obširno in precej podrobno poročilo, v katerem govori najprej o splošnem gospodarskem položaju v državi, potem je prešel na celotno Goriško in na Gorico samo. Na splošno je ocenil razvoj kot ugoden in navedel izboljšave, ki so bile dosežene na posameznih industrijskih in drugih gospodarskih področjih. Operiral je tudi s statističnimi podatki ter omenil stalno zniževanje števila brezposelnih, premostitev tekstilne krize, živahnejšo dejavnost v gradbeništvu itd.

Po županovem poročilu, o katerem si pridržujemo, da bomo še podrobneje pisali, je nastala debata o čem naj bi najprej razpravljali. Nekateri svetovalci so bili namreč mnenja, da bi določili najprej ceno metanu in šele nato prešli na debato o županovem poročilu. Zmagali so tisti, ki so bili za drugo, se pravi za debato.

Prvi je spregovoril prof. Zuccalli (PSI), ki je predložil interpelacijo o SAFOG skupaj z drugimi socialističnimi svetovalci. Poudaril je potrebo, da predstavlja industrija sestavni del programacije in kadar kaj ne gre v redu, je treba takoj popraviti, ter izbrati bolj primeren artikel za proizvodnjo. Pri tem je omenil na proizvodnjo strojne tovarne NSG katere proizvodnja je zastarela ter ni kos tuji konkurenci. Ker gre po drugi strani delo dobro v SAFOG, bi bilo treba celotno tovarno prepustiti SAFOG in tovarno Nuova San Giorgio prenesti v industrijsko cono, jo razširiti in preurediti tako, da bo v resnici uspevala in jamčila zaposlitev moške delovne sile našega področja.

Nato je govoril predstavnik druge interpelacije dr. Battello (KPI), ki je dejal, da je bila s sindikalnim sporazumom za obe tovarni dobljena bitka, ne pa vojna. Dejanski pomen sindikalne borbe ni šel samo za izboljšanje mezd in delovnih pogojev ampak tudi in predvsem za gospodarsko bodočnost našega mesta. Ministrstvo za državne udeležbe bi se moralo predvsem na tem področju zavzeti v mnogo večji meri. Poudaril je, da je predvsem prevelik uradni optimizem bil vzrok, da se je položaj tako zelo poslabšal. Najavil je, da bo predložil posebno resolucijo z nekaj predlogi o ukrepih, ki jih bo treba podvzeti.

O istem problemu sta še govorila Moise (KD) in Fornasir (PLI), ki pa bistveno nista povedala nič novega in s tem se je debata prekinila ter se bo nadaljevala na prihodnji seji, ki bo verjetno še ta teden. Takrat naj bi določili tudi ceno metana za potrošnjo v gospodinjstvu, ki je sedaj že v rabi.

Z OBČNEGA ZBORA CAFO

Za razna dela so potrošili lani nad 840 milijonov

Letošnje gradnje bodo stale okrog 443 milijonov

Pred dnevi je bil na sedežu Vzhodno furlanskega vodnega konzorcija (CAFO) v Gradiški občni zbor članov konzorcija, ki ga je vodil predsednik Marangon. Kot znano sta člana konzorcija tudi občini Sovodnje in Doberdob.

Na zborovanju so obravnavali številne argumente, ki se tičejo konzorcija in njegovega upravljanja. Predvsem so dokončno odobrili pravilnik organika uslužbencev te ustanove ter najetje posojila 15 milijonov lir pri mestni posojilnici v Gorici za vodovodne stroške (odkupnina) v Gradiški in za stroške za uslužbence.

Predsednik kav. Marangon je v svojem poročilu podal splošno sliko o delu in stroških v preteklih letih, tekoče stroške in načrt programskih del v teku letošnjega leta. Pri tem bodo potrošili večje vsote za dopolnitev, povečanje in okrepitev že obstoječih naprav. Ob koncu leta 1968 so bili znani v tem oziru naslednji podatki:

Za dela do konca decembra 1968 so potrošili nekaj nad 840 milijonov lir; za dela pri vodovodu v Zagraju je predvidenih 50 milijonov stroškov; za nadaljnja cevovodna dela v Zagraju in Gradiški tekom letošnjega leta pa 100 milijonov lir. Za izpopolnitev že obstoječih naprav ali del, ki so v načrtu, pa je predviden nadaljnji strošek nekaj nad 443 milijonov lir. Poročilo predsednika Marangona so člani v celoti odobrili, potem ko so razpravljali o posameznih problemih in stroških.

Jožetu Jarcu je žena Cveta povila prvorojenca Mitjo.

Tovariši jima ob tej priliki iskreno čestitajo, malčku pa želijo krepkega zdravja in sreče.

Čestitkam se pridružuje uredništvo «Primorskega dnevnika».

Nagradni natečaj za breskove nasade

Konzorcij sadjarjev iz Fiumicella pripravlja ob sodelovanju ERSA 11. pokrajinsko razstavo breskev, ki bo od 19. do 21. julija v Fiumicellu. S tem v zvezi je razpisal tudi natečaj za najboljše breskove nasade na Goriškem s tehničnega in ekonomskega stališča. Kdor se želi udeležiti tega nagradnega natečaja naj se javi na naslov: Segretario del Consorzio — Luigi Bianchini presso Cassa Rurale di Fiumicello (tel. 96-013) najkasneje do torka, 8. t.m. za nadaljnja pojasnila. Nagrade bodo razdelili v soboto, 19. julija ob prisotnosti deželnega odbornika za kmetijstvo odv. Comellija.

Praznik policije

Danes dopoldne ob 9.30 bo v policijski vojašnici v Ul. S. Chiara v Gorici proslava 117. obletnice ustanovitve italijanske policije. Svečanosti bodo prisostvovali predstavniki civilnih in vojaških oblasti in prisotni bodo zastopniki vseh policijskih rodov, ki delujejo na Goriškem.

NA VPOGLED NA GORIŠKEM ŽUPANSTVU

Dodatni seznam plačevalcev družinskega davka za leto 1969 in prejšnja v Gorici

Industrialec M. Mangarelli 4 mil. (277.920); trgovec Pietro Martini 4 milijone (277.920); trgovec Rafael Merkuža 4 milijone (277.920); trgovec Bartolomeo Mischou 4 milijone (277.920); trgovec Luigi Palmerini 4 milijone (277.920); trgovec Basilio Primožič 4 milijone (277.920); industrialec Giuseppe Rigonat 4 milijone (277.920); gradbenik Luigi Vidoz 4 milijone (277.920); industrialec Egidio Zorzenon 4 milijone (277 tisoč 920); posestnik Ariodante Galbresi 3.8 milijona (256.180); kirurg Antonio Galliani 3.7 milijona (245 tisoč 620); uradnik Primo Zorzenon 3.7 milijona (245.620); kirurg Antonio Di Maria 3.5 milijona (225 tisoč 120); kirurg Mario Faboro 3.5 milijona (225.120).

Zdravnik Mario Fornasin 3,5 milijona (225,120); kirurg Rodolfo Genovese 3,5 milijona (225.120); občinski zdravnik Bruno Gregorig 3,5 milijona (225.120); tehnični vodja Lino Marchi 3,5 milijona (225.120); bančni ravnatelj Mario Menato 3,5 milijona (225 tisoč 120); zobozdravnik Carlo Pellis 3,5 milijona (225.120); ravnatelj tobačnega podjetja Guido Piccinini 3,5 milijona (225.120); kirurg Felice Rapuzzi 3,5 milijona (225.120); predsednik sodišča Carlo Storto 3,5 milijona (225.120); upokojenec Luigi Valent 3,5 milijona (225.120); trgovec Vittorio Comelli 3,5 milijona (225.120); gostilničar Dario Di Piero 3,5 milijona (225.120); podjetnik Vittorio De Rocco 3,5 milijona (225.120); šoferska šola Ercole Filipucci 3,5 milijona (225.120); inž. Renato Fornasari 3,5 milijona (225.120); špediter Attilio Gaudenzi 3,5 milijona (225.120); trgovec Giulio Krainer 3,5 milijona (225.120); trgovec Karlo Kumar 3,5 milijona (225 tisoč 120); trgovec Antonio Lapovich 3,5 milijona (225.120); trgovec Gracco Muratti 3,5 milijona (225.120); gradbenik Giovanni Picotti 3,5 milijona (225 120); špediter Gino Pozzatti 3,5 milijona (225.120) trgovec Bruno Rosconi 3,5 milijona (225.120); trgovec Luciano Sacchetti 3,5 milijona (225.120); špediter Paolo Scollo 3,5 milijona (225.120); lekarnar Elio Tavasani 3,5 milijona (225.120); trgovec Elio Toffoli 3,5 milijona (225.120).

Popoldanska zapora trgovin v Sovodnjah

Naslednje trgovine na področju sovodenjske občine bodo v času od 3. julija do 31. avgusta zaprte v popoldanskih urah z izjemo ob sobotah in dnevih pred prazniki: Gabrijela Tomčič vd. Uršič, Sovodnje, Ul. Ex - Impero 12; Danilo Cotič, Sovodnje, Ex - Impero 109; Goriška nabavno prodajna zadruga, Sovodnje Ul. Ex - Impero in v Garbrjah, Trg Neodvisnosti št. 16; Jože Pelico, Sovodnje, Ul. Ex - Impero 48; Milan Tomšič, Sovodnje, Ul. Ex - Impero 30; Slavica Krajnik, por. Ferfolja Rupa 33; Ida Čerbon vd. Pahor, Rupa 17.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriški občini se je od 1. do 5. julija rodilo 25 otrok, umrlo 6 oseb, poročila sta se 2 para in 10 so jih oklicali.

ROJSTVA: Roberto Figel, Michela Glavich, Fabio Fedel, Massimiliano Turcutto, Maurizio Otti, Raffaella Della Rupe, Sandra Ustulin, Marco Ciuciat, Fabio Sambo, Francesca Simeoni, Rocco Ceselin, Andrea Restivo, Paolo Odorico, Alessandro Stecchina, Ernesto Antonacci, Raoul Mavric, Meri Lorencon, Monica Bais, Alessandra Billia, Andrea Frison, Francesca Cecchin, Alessandro Olivo, Andrea Parenzan, Andrea Marcolini in Francesca Da Pra.

SMRTI: upokojenec 72-letni Luciano Favetti, gospodinja 78-letna Cesira Fortin vd. Aldrigo, upokojenec 82-letni Angelo de Angelini, Ernesto Antonacci, invalidka 73-letna Giovanna Strain, upokojenec 76-letni Cirillo Specogna in upokojenec 65-letni Luigi Anselmi.

POROKE: znanstvenik Roberto Gratton in tajnica Giovanna Tomzig; trgovec Giuseppe Erzetig in gospodinja Laura Kos.

OKLICI: uradnik Costantino Torazza in gospodinja Clara Cocc; prodajalec Gianfranco Gratton in prodajalka Annamaria Cucovaz; mesar Daniele Ceudek in tekstilka Daniela Tomazic; uradnik Giovanni Fiorenzo Bellani in uradnica Francesca Petruz; industrijski izvedenec Umberto Monziani in profesorica Annamaria Perelli; tiskar Pietro Marzocca in tiskarka Andreina Bombardier; električar Giulio Stabon in uradnica Ivana Blanch; tekstilec Salvatore De Luca in tekstilka Andreina Donda; karabinjer Costantino D'Alessio in delavka Anna Pia Scaravetto; karabinjer Antonio Freducci in socialna asistentka Lucia Nalgi.

V ČETRTEK JE IMEL ODBOR SPD SEJO

PLODNO DELOVANJE GORIŠKIH PLANINCEV

SPD priredi v poletnih mesecih vrsto izletov v naše gore - Šli bodo tudi na Triglav

V četrtek zvečer je imel odbor Slovenskega planinskega društva v Gorici redno sejo, na kateri so razpravljali o dosedanjem delovanju in določili datume za vrsto izletov, ki jih bo društvo priredilo v poletnih mesecih. Prvi izlet bo že prihodnjo nedeljo 13. julija na Krn, drugi bo 26. in 27. julija na Prestreljenik (2.499 m), tretji bo 10. avgusta na Prisojnik (2.547 m). Ob priliki velikošmarenskih praznikov priredi SPD 17. avgusta družinski izlet z avtobusom na Koroško. Ob tej priliki si bodo goriški planinci pobliže ogledali Ziljsko dolino. Predvidena sta še izleta na Jalovec (2.643 m) 23. in 24 avgusta ter na Triglav (2.863 m) 6. in 7. septembra.

Naj omenimo v plodnem delovanju goriškega SPD nedavni družinski izlet, ki je bil v nedeljo 29. avgusta v Tržič in na Ljubelj pod Karavankami. V Tržiču sta goriške planince sprejela dr. Kozma Ahačič in prof. Jože Rakovec od tamkajšnjih turističnega in planinskega društva. Goričanom sta prikazala zanimivosti Tržiča, nekaj povedala o njegovi preteklosti. Popoldne so naši planinci šli na Ljubelj, kjer jim je prof. Rakovec razložil zgodovino starega prelaza in sedanjega predora, ki loči Jugoslavijo od Avstrije.

Na povratni poti so si goriški planinci ogledali še Begunje, kjer je spomenik talcem narodnoosvobodilne vojne.

Ker smo že pri planinskih problemih omenimo še novico, ki smo jo zabeležili v ljubljanskem «Delu». Za prosvetne delavce na slovenskih šolah v zamejstvu bo septembra na Bledu seminar, na katerem bodo govorili tudi o planinstvu — njegovi vlogi in mestu našega alpinizma. Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije pa je na svoj tabor v Vratih povabila tudi po dva mladinca iz SPD Trst, Gorica in Celovec.

Iz goriške bolnišnice

Včeraj ob 12.30 so pripeljali v goriško bolnišnico 48-letnega Luciana Pachettija iz Gradeža in njegovega sina 15-letnega Bruna, ki sta bila malo prej žrtvi prometne nesreče pri bencinski črpalki v Ul. Aquileia v Gorici. Sinu so ugotovili poškodbo na levi nogi ter so ga pridržali za 10 dni na zdravljenju. Očetu pa so nudili prvo pomoč za odrgnjenje na kolenu ter bo okreval v štirih dneh. Oče je izjavil, da se je ustavil pri črpalki in kupil bencin; ko je odhajal je tršil z drugim avtom, ki je prihajal iz nasprotne strani.

V tovarni v Stražicah se je ponesrečil pri delu 21-letni Giorgio Berlot iz Gorice Ul. Colombo 3. Ko se je peljal z dvigalom v tovarni, je iztegnil ven roko pa mu je pobralo kožo na levi roki. Pridržali so ga za 8 dni na zdravljenju.

Danes shod mladincev KD

Danes zjutraj bo na sedežu Krščanske demokracije zborovanje mladinskega gibanja te stranke, na katerem bodo obnovili vodilne organe. Predsedoval bo deželni delegat mladinskega gibanja Adriano Blasutti.

Slovenski odličnjaki

Rosana Calligaris,
1. razred učiteljišča

Silva Hvala,
1. razred klasičnega liceja

PROSVETNO DRUŠTVO «DANICA»

priredi DANES in JUTRI

tradicionalni piknik na Vrhu

Danes ob 18. uri bo koncert zbora «Srečko Kosovel» iz Ronk. Ob 19. uri bo velik ples ob sviranju orkestra «Union» iz Ljubljane. Peli bosta Marjana Deržaj in Andreja Županči. Ob 22. uri bo tradicionalna tombola (činkvina 20.000 lir, prva tombola 30.000 lir, druga tombola 10.000 lir). Po tomboli se ples nadaljuje.

Jutri bo od 20. ure dalje ples s tekmovanjem najstarejših parov v valčku. Igral bo orkester «The Sparks».

Deloval bo dobro založen bifè z domačim kruhom, kraškim pršutom in klobasami.

Kino

CORSO. 15.15: «Se incontri Sartana prega per la tua morte», G. Garko in K. Kinsky; italijanski barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

VERDI. 16.30: «Tre contro tutti», F. Sinatra in D. Martin. Ameriški kinemaskop v barvah.

MODERNISSIMO. 15.45—22: «Quella sporca storia nel West», A. Giordana in G. Roland; italijanski kinemaskopski film.

VITTORIA. 15.15: «Cerimonia segreta», E. Taylor in R. Mitchum; ameriški barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 15., 18., 21.: «Il giorno più lungo» z 42 svetovno znanimi igralci. Ameriški film.

Tržič

AZZURRO. 15.00: «5 per l'inferno», F. Gasco in M. Lee. Barvni film.

EXCELSIOR. 15.00: «Quella dannata pattuglia», D. Cummings in M. Greenwood. Barvni film.

PRINCIPE. 15.00: «Una ragazza piuttosto complicata», C. Spaak in J. Sorel. Barvni film.

S. MICHELE. 14.30: «Wacco — una pistola infallibile», O. Kell in J. Russel. Sledi barvna slikanica. ob 16.30 — 18.30 — 20.30.

Nova Gorica

Soča (Nova Gorica): «Angelika in sultan», francoski barvni film — ob 16.30 — 18.30 — 20.30.

Svoboda (Šempeter): «Neukročena Angelika», francoski barvni film — ob 16.30, 18.30 in 20.30.

Deskle: «Vroča noč», ameriški barvni film — ob 17. — 20.

Šempas: «Vera Cruz», ameriški barvni film — ob 18. — 20.30.

Kanal: «Pas nedolžnosti», italijanski barvni film — ob 17. — 20.30.

Renče: «Maščevalec iz Rim Rocka», ameriški barvni film — ob 18. — 20.30.

Prvačina: «Družinski poglavar», italijanski barvni film — ob 18.30 in 20.30.

DEŽURNE LEKARNE

GORICA

Danes ves dan in ponoči bo odprta lekarna A. Corso, Marzini, Korzo Italija 89, tel. 24-43.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna «Alla salute» dr. Fabbris, Ul. Cosulich, tel. 72480.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes je v Gorici odprta cvetličarna Bandelj Jožef, Travnik, tel. 54-42.

Izleti

Izlet na Krn z lastnimi sredstvi, priredi SPD iz Gorice v nedeljo, 13. julija. Odhod iz Gorice na Travniku ob 4. uri zjutraj, povratek zvečer. Vpisovanje in podrobnejša pojasnila v Goriški zadrugi pri Pevmskem mostu.

Darovi in prispevki

Žene iz Dola so darovale za Dijaško matico 2.000 lir.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili na zadnji poti našega dragega

Virgila Primožiča

(Giljota)

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala darovalcem cvetja, pevcem, prijateljem in pogrebcem.

Žalujoča družina Primožič

Pevma, 6. julija 1969.

Nepozabno gostovanje v Airdriu na Škotskem v sliki in besedi

V trenutku, ko se je letalo DC 6 slovenske družbe «AA» po 5-urnem poletu spustilo na letališče v Glasgowu in ko je stuardessa odprla vrata na zadnjem delu trupa, nas je za prvi pozdrav sprejela melodija značilnega škotskega glasbila na meh. Nanj je igralo lepo škotsko dekle v narodni noši. Ves čas, dokler ni izstopil poslednji od 94 potnikov s Proseka-Kontovela je igrala. Potem je sledilo pozdravljanje z gostitelji, županom in rektorjem akademije iz Airdria ter drugimi. Vsem so podali roke, vsakemu posebej izrekli dobrodošlico in že smo bili prijatelji, kot da bi se poznali od nekdaj. Imenitno znajo škotski ljudje posredovati svojo gostoljubnost, brez velikih besed, brez prekipevajočih zunanjih manifestacij. Njihova prijaznost je naravna, samoumevna in njena osvajajoča moč nas je prevzemala na vsakem koraku tega nepozabnega gostovanja. Melodije škotske nam ni posredovala samo dekle s svojim glasbilom, melodijo te gostoljubne dežele so nam posredovala predvsem srca in čustva škotskih ljudi.

Slavnostni sprejem, ki ga je priredil župan mesta Airdrie Macfarlane v hotelu «Tudor» je bila spontana manifestacija potrjenega prijateljstva, katerega zametek sega v leto 1967, ko so nogometaši Airdria gostovali na Proseku. Toda uradnemu delu se vendarle ni bilo mogoče izogniti, sicer pa je tudi uradni del z govori prispeval k sproščenosti, kajti vse kar je bilo izrečeno, je bilo izrečeno iskreno in od srca. Na sliki trenutek, ko tov. Sedmak v imenu š.d. «Primorje» izroča županu Mr. Marcfarlanu simbolično darilo. Levo tržaški občinski odbornik Dušan Hreščak, ki je zastopal župana, desno rektor akademije Mr. Henderson, na sredini predsednik pevskega zbora «Vasilij Mirk» tov. Čuk.

Zbor «Vasilij Mirk» je na koncertu v nabito polni mestni dvorani «Town Hall» pel čudovito. Doslej sem mislil, da smo nezadržanega navdušenja zmožni le mi, z mediteranskim značajem obdarjeni ljudje, odslej vem, da znajo biti prav tako navdušeni tudi ljudje daljnega in hladnega severa. Slovenska pesem jih je prevzela, partizanskim so ploskali še predno jih je zbor zapel, le da so iz ust napovedovalke slišali, da je na vrsti pesem naše osvobodilne borbe. Pri škotski narodni «Loch Lomond» so prekipeli. Na sprejemu v dvorani «Tudor» so jo morali na splošno željo ponovno zapeti in z njimi jo je pela vsa dvorana stoje, kot se poje himna. Potem so zadonele še druge in dirigent Ota — je hočeš nočeš — moral ustreči vsem željam. Prepričan sem, da je to tudi rad storil, kot so radi storili pevci.

Mladi nogometaši «Primorja» so na nogometnem igrišču naredili kar so mogli in znali. Prejeli so sicer lekcijo lepega in učinkovitega nogometa s temu primernim rezultatom, toda smoter tega srečanja je bil iznad rezultata. Smoter je bil v utrditvi prijateljstva med mladimi ljudmi, slovensko in škotsko mladino, in ta smoter je bil v celoti uresničen ne samo na igrišču temveč tudi ves čas tridnevnega bivanja v prijaznem mestecu Airdrie. Spoznanja so bila hitro ustvarjena, delno že pri družinah gostiteljev, delno pa na družabnih večerih. Družina, ki me je gostila, me je brez posebnih formalnostih vključila v svoj krog. Klicali smo se po imenih. Za profesorja latinščine in španščine Mr. Johna Cookmanna, za njegovo simpatično ženko Mary, za tri srčne otročičke dveh, štirih in petih let sem bil samo mister Jože in če sem pobožal enega, sta mi takoj še drugi in tretji nastavila glavico. Vem, da je podobna prisrčnost vladala tudi pri drugih družinah. Seveda, mladi so prijateljska čustva razumeli drugače, po svoje in našim športnikom podjetnosti v tem smislu ni manjkalo. Mlade škotske deklice so prišle naše fante pozdravit celo na letališče. Ena izmed dveh na sliki (na desni) je gdč. Rhona Ritchie, ki je v naši narodni noši napovedovala spored. Mr. Brown na levi se je ob tem zatopil v svoje misli. Kdo se ne bi?

Ko se je naše letalo simpatičnega kapetana Krumpaka dvignilo z letališča v Glasgowu smo še nekaj časa zrli na v daljavi tonečo zeleno škotsko pod nami, potem so nam oblaki zastrli pogled na zemljo. V letalu pa je vladala radost in kapetan Krumpak je imel gotovo precej dela, da je letalo obdržal v ravnovesju, saj so se naši potniki obnašali, kot da bi bili v avtobusu ali na kakšni prekooceanski ladji. Tudi kulturni spored smo imeli: Viktor je z zvonkim tenorjem zapel Granado in arijo iz Boheme, Čuk je imenitno imitiral Marijo Callas v Traviati in povedal nekaj okroglih, Slavko pa je zmolil svoje litanije za vse svetnike, kar se jih je spomnil. Le Oskar je v svojem kotu molčal in čakal kdaj bomo pristali na Brniku.

Pes enkratne in nepozabne vtise smo odnesli iz Airdria in njegovih gostoljubnih ljudi. Po njihovi zaslugi nam je sedaj Škotska blizu, mila nam je s svojim zelenjem, draga s svojimi ljudmi, katere smo se naučili razumeti in kateri so spoznali in se naučili razumeti tudi nas. Rektor Akademije Mr. Henderson je to medsebojno spoznanje strnil v kleno misel: «Vi ste majhen narod, toda pogoltniti se ne pustimo od nikogar.» Zaploskali smo mu iz vsega srca in hvaležni smo bili, da je razumel nas, Slovence iz Italije. Škotska poslej za nas niso več samo «škotska krila» in značilna pokrivala, ni več samo glasbilo na meh, čeprav nam bo dekle, ki nas je pozdravila s «frulo», ostalo še dolgo v spominu.

Fotografije: BRUNO RUPEL
Besedilo: JOŽE KOREN

Saša Dobrila SAD MAŠČEVANJA

OPTIKA ○ FOTO ○ KINO
ZIGLIO
TRST - CORSO ITALIA 28 - TEL. 94-030, 94-095
APARATI ⁞ FILMI ⁞ PAPIR ⁞ POTREBŠČINE
VELIKA IZBIRA OČAL
NA DROBNO NA DEBELO

HOROSKOP

Veljaven od 6. julija do 12. julija 1969

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Neka oseba, ki vas ima rada, vas bo povabila na sestanek. Sprejmite vabilo. Vedite, da pomenijo v ljubezni več dejanja kot besede. Na delu se položaj ne bo spremenil. Sicer pa se boste trudili, da si pripravite lepšo bodočnost. Svetujemo vam več počitka.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) V ljubezenskih odnosih ne morete doseči več, kakor ste dosegli doslej. Zato se morate zadovoljiti s tem, kar imate. Na delu ali v poslovnih zadevah boste morali biti bolj ustvarjalni. Imeli boste črevesne motnje.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) V ljubezenskih zadevah boste pritegnili nase pozornost in občudovali vas bodo. Paziti pa morate, da ne vzbudite ljubosumnosti. Na delu boste dosegli stvari, o katerih se vam ni niti sanjalo. Zdravje se vam bo popolnoma izboljšalo.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Če hočete doseči v ljubezenskih odnosih soglasje in odstraniti razne dvome, se morete odločiti za izbiro, ki vam je dejansko najbolj pri srcu. Vsako kolebanje bi vam škodovalo. Tudi na delu se morate zavezati do kraja. Zdravje bo izvrstno.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) V čustvenih odnosih boste morali poravnati neke manjše spore, tako da boste laže nadaljevali skupno pot. Oseba, ki vas ljubi, vas pričakuje. Na delu boste morali biti zelo prizadevni, če boste hoteli kaj napredovati. Ravnajte se po nasvetih zdravnika.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Zvezde bodo ugodno vplivale na ljubezenske sestanke in na sklepanje novih prijateljstev. Odgovorite na ljubezensko pismo. Na delu boste imeli neko sijajno priložnost, da uresničite zelo star načrt. Zdravi boste kakor riba.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V čustvenih zadevah boste zelo zadovoljni in tudi v družini boste imeli lepo zadoščenje. Ne smete preveč razmišljati o svojih odnosih, kajti to vam bi le škodovalo. V gospodarskih razmerah boste doživeli uspehe p[illegible] poraze. Trenutno boste [illegible]

SKORPI[illegible] [illegible]od 24. 10. do 2[illegible]. 11.) Ne razburjajte se preveč zaradi ravnanja ljubljene osebe, ki vam ne bo preveč ugajalo. Neko srečanje vas bo spravilo v hudo zadrego. Na delu bodite potrpežljivi in boste s tem mnogo več dosegli. Trpeli boste za revmatizmom.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) V čustvenih zadevah vas ljubljena oseba ne bo hotela razumeti. Zato zaprite se vase, ne prepirajte se z njo, pa tudi poniževati se ne smete. Čustvenost vam utegne škodovati. Čas je zelo ugoden za poslovne zadeve. Telovadite.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) V čustvenih zadevah bo to, kar boste storili ta teden prineslo izvrstne sadove in pripomoglo k sklenitvi trajnih zvez. Na delu boste dosegli lepe uspehe. Če hočete ostati zdravi, bodite skromni v jedi in pijači. Ne zamujajte prilik.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Preveč bodo zahtevali od vas, ker vedo, da ste potrpežljivi. Svetujemo vam, da raje pokažete zobe. Le tako boste kaj dosegli. Na delu boste doživeli prijetne trenutke, možna so tudi potovanja, ki prinesejo dobiček. Z zdravjem boste zadovoljni.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Za ljubezenske odnose bo položaj zelo ugoden, toda potrebni bosta previdnost in spretnost, saj bo treba prikriti nekatere stare napake. Na delu se vam bo položaj občutno izboljšal. Ne pretiravajte v naporih, sicer boste zboleli.

šport šport šport

V AVGUSTU LETOS

Ture in izleti SPD Trst

Slovensko planinsko društvo Trst je pripravilo za letošnje poletje res pester planinski program. Tri skupine bodo pod vodstvom izkušenih planincev krenile na večdnevne ture preko Kamniških Alp, Julijcev in Dolomitov.

Izleti so zamišljeni tako, da se jih lahko udeležijo trenirani planinec ali pa mladinec, ki doživlja svoje prvo srečanje z gorami. Ture bodo avgusta meseca in sicer:

Od 6. do 17. avgusta — Kamniške Alpe — vzponi na Kočno, Grintovec, Skuto, Turško goro, Brano in Ojstrico.

Od 3. do 8. avgusta — Julijske Alpe — tura preko sedmerih triglavskih jezer, Dolič, vrh Triglava s povratkom v Trento.

Upoštevajoč leta in pripravljenost udeležencev je možna daljša in zahtevnejša varianta.

Od 15. do 24. avgusta — Dolomiti — vzponi na Antelao, ogled področja Tre cime (morebitni vzponi); krožna tura Tofane di Rozes z vzponom; področje skupine Sella, vzpon na Piz Boe; tura preko skupine Catinaccia, ogled Torri di Vajdet, povratek po prelazu San Pellegrino.

To je le izvleček že točno zarisanih programov, za katere bodo zainteresirani dobili podrobnejša pojasnila pri NORČI ZAVADLAL, *Ul. Geppa 9/III*. Točnejša pojasnila bomo objavljali tudi v našem dnevniku.

Zaključek vpisovanj — 31. julija.

OBVESTILO

Izlet ŠD Breg na Koroško

ŠD Breg priredi v nedeljo, 13. julija izlet na Koroško in sicer v Ziljsko dolino in k Osojskemu jezeru. Prijave sprejemajo vaški poverjeniki društva.

NOGOMET

SP 1970 V MEHIKI

Prvenstvo bo stalo 620 milijonov lir

CIUDAD MEXICO, 5. — Predsednik mehiške nogometne zveze je izjavil, da bo stala celotna organizacija svetovnega nogometnega prvenstva leta 1970 v Mehiki okrog 620 milijonov lir, medtem, ko je stalo svetovno prvenstvo leta 1966 Angleže približno 850 milijonov lir.

10. januarja prihodnje leto bodo izročili v varstvo dragoceni zlati pokal Rimett organizatorjem, ki ga bodo deponirali v trezor neke mehiške banke, kjer bo dovolj na varnem pred raznimi dolgoprstneži. V banki bo ostal dragoceni pokal do nagraditvene slovesnosti.

Prve vstopnice za prvenstvo bodo začeli prodajati že čez dva tedna. 30 odst. vstopnic pa bodo dali na razpolago tujim turističnim agencijam.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO — TRST z namenom da vzbudi med mladino zanimanje in ljubezen do gorskega sveta in narave sploh, razpisuje

NATEČAJ

za najbogatejšo zbirko razglednic gorà in gorskega cvetja, s točno označbo pogorja in slovenskim imenom cvetja. Veljavnost natečaja do 10. oktobra t. l. Tri najboljše zbirke bodo nagrajene.

ATLETIKA

LONDON, 5. — Sidney Rand, olimpijski veslaški prvak, se je ločil od svoje žene Mary Rand, ki je na olimpijskih igrah v Tokiu v skoku v daljino osvojila zlato medaljo. 33-letni Sidney Rand je obtožil svojo ženo, da ga je varala z ameriškim deseterobojcem Billom Toomeyem. 28-letna Mary se ločitvi ni upirala, 7-letno hčerko pa je sodišče dodelilo očetu.

«TROFEJA SOKOL» OD 1. DO 3. AVGUSTA

Za nabrežinski turnir vlada veliko zanimanje

ŠD Sokol je prvič predstavilo svojo žensko ekipo v promocijskem prvenstvu 1965—66, le nekaj mesecev po svoji ustanovitvi. V naslednji sezoni je bila ekipa po razburljivem in napetem prvenstvu sprejeta v B ligo, kjer je letos že drugič nastopala.

Šesterka Sokola bo v kratkem nastopila na turnirju na Opčinah in v Bazovici, seveda pa tudi na trofeji «Sokol» v Nabrežini 1., 2. in 3. avgusta. Za ta turnir vlada že zdaj izredno zanimanje, predvsem zaradi velike kakovosti nekaterih nastopajočih ekip, ki bodo sodelovale na tej prireditvi.

Na sliki je ekipa Sokola, igralke pa so razporejene od leve proti desni tako: (stoje) Švab, Zavadlav, Knez, Filipčič, Caharija; (sede) Zidarič, Batagelj in Pertot.

Na sliki (ki je bila posneta ob zaključku lanskega turnirja) manjkajo Gabrovec, Škerk in Colja.

HOTELSKO GOSTINSKO PODJETJE KRAS POSTOJNA

☆

Cenjene goste obveščamo, da smo odprli novo gostišče

«Stari grad» v Senožečah

☆

Za obisk se dobro priporočamo ob dobri pijači in izvrstni hrani.

☆

Velik parkirni prostor. Možnost lepih izletov v bližnjo okolico.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:

redno linijo okoli sveta, redno linijo z Južno Ameriko, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.

Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja: «SPLOŠNA PLOVBA» Piran - Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.

Telexi: 34-122 Yu Plovba
34-123 Yu Plovba

Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

NOV SUPER MARKET

NUDI SM V SEŽANI

• PRESKRBA • SEŽANA

Najkvalitetnejše prehrambene potrebščine - Tobačne izdelke - Tekstil in konfekcijo - Obutev Galanterijo in igrače Kozmetiko Izdelke domače obrti.
PRESKRBA SEŽANA priporoča nakup tudi v svojih bogato založenih trgovinah na Kozini, v Divači, Lokvi, Senožečah, Dutovljah, Komnu in Brestovici.

ZA NAKUP INDUSTRIJSKEGA BLAGA NUDI 10% POPUST PRI PLAČANJU V TUJI VALUTI.

Hotel LEV Ljubljana

VOŠNJAKOVA 1
TELEF. 310-555
Telegram LEVHOTEL
Telex 31350
KATEGORIJA «A»

Sodobno opremljene sobe - Apartmaji - Restavracije - Restavracijske terase - Dancing kavarna - Zabavni in artistični program - plesna glasba - Aperitiv bar Razgledna terasa - Terasa za sončenje - Banketne in konferenčne dvorane - Čitalnica - Frizerski salon - Menjalnica - Taksi služba Lasten parkirni prostor - Pristajališče za helikopterje - Boksi za pse - Hladilnica za divjačino.

Gostišče TABOR - Vojščica na Krasu

priredi DANES, 6.7.1969 ob 17. uri

Veseli kraški večer

- Nastopajo Veseli planšarji s pevci in humoristom,
- Velik srečolov z dobitki: srnjak, pršuti, jogi, teran in številni drugi dobitki.
- Preizkusite svojo srečo!
- Vedno Vam nudimo kraški pršut, salamo in teran. Žabje krake, želodec in jedila na žaru.

CENE KONKURENČNE!

RESTAVRACIJA ALBERGO AJŠEVICA Šterk (NOVA GORICA)

Raki, ribe in vse specialitete na žaru

Obiščite **POSTOJNSKO JAMO**

Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 13.30, 16., 18.

HOTEL CENTRAL-RIVIERA PORTOROŽ

Moderne sobe, mednarodna kuhinja, «GIRL BAR» z mednarodnim programom odprt vsako noč

Hotel in Motel **«GRAD OTOČEC»**

OTOČEC

ob Krki - Tel. 068/21512-21321 Grad Otočec prenovljen, vse sobe opremljene s stilnim pohištvom Ludvika XV in XVIII. Priznana mednarodna in narodna restavracija

Hotel «SOČA» MOST NA SOČI tel. 7

Moderno urejen hotel - Pristna kuhinja s specialitetami na žaru — domača postrv — Lep vrt — Vsak dan glasba in ples — Ribolov celo leto — Lastna čolnarna.

SVEŽE MESO

Hotel **«Grad Mokrice»**

ob avto cesti Ljubljana - Zagreb

32 konfortnih sob-restavracija — Angleški park — Gostom na voljo jahalni konji — dvovprega s kočijo — Dnevno glasba s plesom.

PARK HOTEL GORICA

NOVA GORICA - Tel. 21-442, 21-462

s svojimi obrati: restavracijo, kavarno
Prvorazredna kuhinja - Ples vsak večer razen torka in barski program ★ In gostilna «Pri hrastu» gostilna «Zvezda» telefon 21-239

HOTEL SLON LJUBLJANA

ČITOVA UL. 10 - TEL. OD 20641 DO 20645

Hotel z modernim konfortom ● Priznana mednarodna kuhinja in narodna restavracija ● Nočni bar z mednarodnim artističnim programom ● Kavarna ● Bistrò z delikateso, ekspresom, snack barom in slaščičarno ● Klubski prostori in banketna dvorana ● Aperitivni bar

PIRAN vas vabi

IN VAM PRIPOROČA SVOJE TURISTIČNE USLUGE

RESTAVRACIJA **LIPA** Šempeter pri Novi Gorici

ima vedno na razpolago izbrane jedi z domačimi specialitetami, pristen kraški pršut in salame ter izbrana domača vipavska in briška vina.

SPREJEMAJO SE NAROČILA ZA SKUPINSKA SLAVNOSTNA KOSILA

ROULETTE · BACCARA CHEMIN DE FER

OPATIJA ABBAZIA Jugoslavija

CASINO' PORTOROŽ

PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ

V HOTELU «PALACE» PORTOROŽ

Odprto vse leto

Intereuropa Koper

MEDNARODNA SPEDICIJA IN TRANSPORT

DIREKCIJA: KOPER
Pristaniški trg 3

TELEFON: 21-830
TELEX: 34-117

SPECIALIZACIJA

- carinjenje blaga
- transportno zavarovanje blaga
- kontrola transportnih dokumentov
- dodajanje ledu in uskladiščenje blaga
- redni zbirni promet iz evropskih centrov
- čezmejni prevozi z lastnim kamionskim parkom
- agent organizacije IATA
- blagovni tranzit preko pristanišč Rijeka in Koper
- sejemska spedicija na sejmih in razstavah doma in v tujini

Poslovne enote v vseh republiških središčih, v vseh jugoslovanskih pristaniščih in na vseh obmejnih prehodih

ZAUPAJTE TRANSPORTE VAŠEGA BLAGA INTEREUROPI KOPER

Restavracija Marinella

Trst, V.le Miramare 323 v bližini miramarskega dvorca, tel. 410986
Nudimo gostom vse ribje specialitete. Za slavnostna kosila obletnice, poroke, krste, birme ter skupinam, dajemo izredni popust. Vsak večer godba s plesom.

KVALITETNO SVEŽE MESO, VSE VRSTE SVEŽE PERUTNINE, SUHOMESNATI IN MLEČNI IZDELKI, PRISTNA USTEKLENIČENA ISTRSKA VINA VAM NUDI

Preko svojih trgovin na ŠKOFIJAH in v KOPRU

Agrotria Koper

GEORGE SAND

Indiana

10.

Uboga mlada žena je bila brez zaščite izpostavljena od vseh strani tako živahnemu in spretnemu napadu, da ni našla moči, da bi posegla v ta trnov pogovor. Teta si je prizadevala, da bi jo porinila v ospredje, toda zaman jo je klicala za pričo ob nekih tankostih teoretičnega čustvovanja; zardevala je in priznavala, da o vsem tem nima nobenega pojma; Raymon pa je bil ves pijan od veselja, ko je videl, da zardeva v lica in se ji vzdigujejo nedra, in prisegel si je, da bo njegova.

Tisto noč je spala Indiana manj kot prejšnje noči; povedali smo že, da ni še ljubila, njeno srce pa je že davno dozorelo za čustvo, ki ji ga ni znal izvabiti še noben moški, katerega je srečala. Vzgojil jo je čudaški in nasilen oče, in nikoli ni spoznala sreče naklonjenosti drugih. Gospod de Carvajal je bil omoten od političnih strasti; mučil se je v častilakomnih obžalovanjih in postal v kolonijah najsurovejši lastnik plantaž ter najmučnejši sosed; njegova hči je kruto trpela zaradi njegove zagrenjenosti. Pred seboj je imela neprenehoma podobo gorja sužnosti, prenašala nevšečnosti osamljenosti in odvisnosti in si na zunaj osvojila preizkušeno potrpežljivost, prizanesljivost in čudovito dobroto do nižjih, pa tudi železno voljo, nepreračunljivo uporno moč proti vsemu, kar bi jo hotelo potlačiti. Ko se je omožila z Delmarejem, je samo zamenjala gospodarja; ko se je naselila v Lagnyju, je samo zamenjala ječo in samoto. Samo zato ni ljubila svojega soproga, ker so ji dopovedali, da je njena dolžnost ljubiti ga, in ker je postal duševni odpor proti vsakršnemu moralnemu nasilju njena druga narava, načelo njenega vedenja, postava njene vesti. Niso ji poskušali predpisati druge, kot slepo pokorščino.

Vzrasla je v puščavi, zanemarjena od očeta, živela med sužnji, ki jim ni mogla drugače pomagati, jih drugače tolažiti, kot s svojim sočutjem in svojimi solzami, in se je navadila govoriti: «Nekoč pride dan, ko se bo v mojem življenju vse spremenilo, ko bom izkazovala drugim dobrote; dan, ko me bodo vzljubili, ko bom podarila vse svoje srce tistemu, ki mi bo podaril svojega; dotlej naj trpim, naj molčim in ohranim svojo ljubezen za plačilo tistemu, ki me bo odrešil.» Ta Odrešenik, ta Mesija še ni prišel; Indiana ga je še pričakovala. Res pa je, da si ni več upala priznati te misli v celoti. Pod obrezanim gabričjem v Lagnyju je doumela, da je tu celo misel bolj uklenjena kot pod divjimi palmami na otoku Bourbonu; in kadar se je zalotila, da si reče iz navade: «Nekoč pride dan... nekoč pride tisti...», je potlačila to željo na dno svoje duše in si rekla: «Torej bom morala umreti!»

In tako je umirala. Neznosna bolezen je požirala njeno mladost. Bila je oslabela in brez spanja. Zdravniki so zaman poskušali odkriti očitno bolezen — ni je bilo; vse njene zmožnosti so enako pojemale, vsi njeni udi so počasi slabeli; srce ji je utripalo vse tiše, oči so ji ugašale, kri ji je poganjalo le še kako razburjenje ali vročina; še malo le, in uboga jetnica bo umrla. Toda naj je bila njena odpoved ali njena malosrčnost še tako velika, potreba ji je ostala ista. Njeno tiho in razbito srce je neprenehoma nehote klicalo po mladem in velikodušnem srcu, da bi ga poživilo. Bitje, katero je imela dotlej najrajši, je bila Noun, razigrana in, spričo njenih nevšečnosti, pogumna družica; in mož, ki ji je izkazoval prav posebno ljubezen, je bil njen hladnokrvni bratranec sir Ralph. Kakšna hrana za pogoltno dejavnost njenih misli pa sta bila ubogo nevedno in prav tako zapuščeno dekle, kot je bila sama, in Anglež, ki je poznal eno samo strast, lov na lisico!

Gospa Delmarejeva je bila resnično nesrečna, in ko je prvič začutila, da je v njeno ledeno ozračje vdrl razvneti dih mladega in gorečnega moškega, ko je prvič omamila njeno uho nežna in ljubkujoča beseda, ko so užgala njeno roko drgetajoča usta kot razbeljeno železo, ni pomislila niti na dolžnosti, ki so ji bile vsiljene, niti na preudarnost, katero so ji priporočali, niti na prihodnost, katero so ji napovedali; spomnila se je le mrzke preteklosti, svojega dolgega trpljenja in tiranskih gospodarjev. Prav tako ni pomislila, da utegne biti ta človek lažnivec ali lahkomiselnež. Videla ga je takšnega kot si ga je želela, kot si ga je sanjala, in Raymon bi jo zlahka prevaral, če ne bi bil odkritosrčen.

A kako naj bi ne bil pred tako lepo in ljubečo žensko? Katera druga se mu je neki razodela tako brezmadežno in nedolžno? Pri kateri drugi mu je bila zagotovljena tako nasmejana in zanesljiva prihodnost? Mar se ni rodila zato, da bi ga ljubila, ta sužna ženska, ki je čakala samo namiga, da bo zlomila verigo, samo besedice, da bo šla za njim? Prav gotovo jo je ustvarilo nebo za Raymona, to žalostno devico z otoka Bourbona, ki je še nihče ni ljubil, ki je brez njega bila obsojena na smrt.

Vseeno je v srcu gospe Delmarejeve sledil mrzlični sreči, ki jo je prevzemala, občutek groze. Pomislila je na svojega mračnega, bistrovidnega, maščevalnega soproga, in se zbala, ne zase, ki je bila utrjena proti grožnjam, ampak za človeka, ki se bo spustil z njenim tiranom v boj na smrt. Tako malo se je spoznala v družbi, da si je napravila iz življenja tragičen roman; plaho bitje, ki se ni upalo ljubiti iz strahu, da spravlja ljubega v smrtno nevarnost, ni niti pomislilo, da se utegne samo pogubiti.

Prav to je bila skrivnost njene upornosti, bistvo njene čednosti. Drugega dne je sklenila, da se bo izognila gospodu de Ramièreu. Prav tisti večer je eden najuglednejših pariških bankirjev priredil ples. Gospa de Carvajalova, ki je kot stara ženska brez ljubezenske navezanosti ljubila družbo, je želela peljati tja Indiano; toda tam bo prav gotovo Raymon, in Indiana je sklenila, da ne pojde. Da bi se otresla tetine vsiljivosti, se je delala gospa Delmarejeva, ki se je znala upirati samo dejstvu, kakor da sprejema povabilo; dala se je preobleči v plesno obleko in počakala, da se je preoblekla tudi gospa de Carvajalova; potem se je spet preoblekla v domačo obleko, sedla h kaminu in jo mirno čakala. Ko je prišla stara Španjolka ponjo, toga in slavnostno napravljena kot na kaki van Dyckovi podobi, je Indiana povedala, da je bolna in nima moči, da bi odšla z doma. Teta jo je zastonj silila, naj se potrudi.

«Saj sem hotela od srca rada,» ji je odvrnila; «a sami vidite, da se ne morem držati pokonci. Nocoj bi vam bila samo v napoto. Odidite brez mene na ples, dobra teta, jaz pa se bom veselila vašega veselja.»

«Brez tebe naj grem!» je rekla gospa de Carvajalova, ki je umirala od strahu, da se je napravila zastonj, in od groze pred samotnim večerom. «A kaj naj rečem v družbi, jaz, starka, ki me poiščejo samo zato, da se lahko približajo tebi? Kako naj se postavim brez lepih oči moje nečakinje?»

«Vaša duhovitost jih bo nadomeščala, dobra teta!» je rekla Indiana.

Markiza de Carvajalova je komaj čakala, da bi jo prepričala, in se je naposled odpravila. Tedaj je Indiana skrila glavo v dlani in se razjokala; kajti velika je bila njena žrtev, imela je občutek, da je že podrla včerajšnjo nasmejano stavbo.

Toda Raymon tega ni zmogel. Na plesu je zagledal najprej ošabno perjanico stare markize. Zaman je iskal okoli nje Indianino belo oblačilo in njene črne lase. Približal se je; slišal je, kako se je polglasno pogovarjala s sosedi:

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 659 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir — vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino ne naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst